

Бекитилди
Кыргыз Республикасынын
Эсептөө палатасынын Кеңешинин
2025-жылдын 20-ноябрындагы
№01-5/71 токтому менен

**2023-жылдын 1-январынан тартып 2024-жылдын 31-декабрына
чейинки мезгил аралыгына карата Кыргыз Республикасынын Өзгөчө
кырдаалдар министрлигинде жана ага караштуу түзүмдөрүндө
бюджеттин аткарылышына жүргүзүлгөн шайкештик аудити жөнүндө
отчет**

Кыргыз Республикасынын Эсептөө палатасынын 2023-2024-жылдарга Аудит жүргүзүү планына жана Кыргыз Республикасынын Эсептөө палатасынын 2024-жылдын 10-декабрындагы №06-1/766 жана 2025-жылдын 31-мартындагы №06-1/158 буйруктарына ылайык, Кыргыз Республикасынын Эсептөө палатасынын аудитору М.К. Арзыбаев, башкы мамлекеттик инспекторлор: А.С. Токторова, И.К. Абдылакимов, мамлекеттик инспекторлор: Н.А. Алиев, Б.Э. Жумаев, К.Б. Джумагулов, Бакир уулу Э., С.Т. Курманбекова, И.Э. Сабырканов, И.Э. Шабыралиев, Г.А. Кубатбекова, И.А. Акматов жана Ж.К. Абдыкалыков 2023-жылдын 1-январынан тартып 2024-жылдын 31-декабрына чейинки мезгил аралыгына Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министрлигинде жана анын ведомстволук бөлүмдөрүндө бюджеттин аткарылышын шайкештик аудити жүргүзгөн.

Жооптуу тараптар жана аудиттин субъекти болуп Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министрлиги саналат (мындан ары - Министрлик же КР ӨКМ).

Жооптуу тараптын милдеттерине мамлекеттик каражаттарды башкаруу жана берилген ыйгарым укуктарды ишке ашыруу, ошондой эле, ушул аудиттин предмети үчүн жоопкерчилик кирет.

Аудитордун жана аудит тобунун милдети болуп, биз тараптан жүргүзүлгөн аудиттин негизинде КР ӨКМнын ишинин аудиттин критерийлерине ылайык келиши боюнча өз алдынча тыянак чыгаруу болуп саналат.

Аудит өзүнө аудитордун корутундусун колдоо үчүн жетиштүү далилдерди алуу үчүн жол-жоболорду аткарууну камтыйт. Аткарылган процедуралар аудитордун профессионалдык пикирине, анын ичинде алдамчылыктан же катачылыктан улам олуттуу бурмалоо тобокелдигине баа берүүдөн көз каранды. Аудитор аудитордук топ тарабынан аткарылган аудиттин жол-жоболору жагдайга ылайыктуу деп эсептейт жана чогултулган аудитордук далилдер ушул отчетто баяндалган корутундулар үчүн негиз болууга жетиштүү жана ылайыктуу деп эсептейт.

Аудиттин предмети болуп КР ӨКМнын ишинин ченемдик укуктук документтерде бекитилген максаттарга жана милдеттерге ылайык келишин изилдөө саналат.

Жогоруда көрсөтүлгөн убакыттын ичинде аудиттин чөйрөсүнө кирген маселелер төмөнкүлөрдү камтыйт:

- Кыргыз Республикасынын Эсептөө палатасынын мурдагы текшерүүлөрүнүн натыйжалары боюнча жазма буйруктардын жана сунуштардын аткарылышын талдоо;

- бюджеттик каражаттардын чыгымдарынын сметасынын жана атайын эсептин каражаттарынын кирешелер жана чыгашалар сметасынын аткарылышын талдоо;

- товарларды, жумуштарды жана кызмат көрсөтүүлөрдү мамлекеттик сатып алуулар чөйрөсүндөгү мыйзамдардын сакталышынын аудити;

- эмгек акынын жана башка төлөмдөрдүн, штаттык ырааттамасынын тууралыгын, ченемдик укуктук актыларга ылайык эмгек акы фондунун түзүлүшүн текшерүү;

- кассалык жана казыналык операциялардын аудити;

- иш сапарынын чыгымдарын текшерүү, отчет берүүчү адамдар менен эсептешүү;

- негизги каражаттардын жана товардык-материалдык баалуулуктардын, так отчеттуулук бланктарынын аудити;

- транспорт каражаттарына лимиттердин сакталышына, автотранспортту эксплуатациялоого аудит;

- Ижара мамилелерине аудит жүргүзүү;

- дебитордук жана кредитордук карыздардын аудити;

- бюджет жана Социалдык фонд менен эсептешүүлөрдүн абалына аудит жүргүзүү;

- Бухгалтердик эсептин жана отчеттуулуктун абалына баа берүү;

- курулуш-оңдоо иштерине аудит жүргүзүү;

- КР ӨКМ тарабынан ишке ашырылып жаткан инвестициялык долбоорлордун аудити.

Аудиттин критерийлери:

Бул аудиттин предметинин шайкештигин баалоонун критерийлери болуп төмөнкүлөр саналат:

- Кыргыз Республикасынын Бюджеттик кодекси;

- Кыргыз Республикасынын Эмгек кодекси;

- Кыргыз Республикасынын Салык кодекси;

- Кыргыз Республикасынын Граждандык кодекси;

- Кыргыз Республикасынын “Салыктык эмес кирешелер жөнүндө” кодекси;

- “Кыргыз Республикасынын 2023-жылга жана 2024-2025-жылдардын пландык мезгилине республикалык бюджети жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамы;

- “Кыргыз Республикасынын 2024-жылга жана 2025-2026-жылдардын пландык мезгилине республикалык бюджети жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамы;
- “Бухгалтердик эсеп жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамы;
- “Ченемдик укуктук актылар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамы;
- “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамы;
- “Жарандык коргонуу жөнүндө Кыргыз Республикасынын” Мыйзамы;
- Кыргыз Республикасынын Президентинин 2022-жылдын 28-мартындагы №95 “Кыргыз Республикасынын бюджеттик чөйрөсүнүн кызматкерлеринин эмгек акы төлөө шарттарын өркүндөтүү жөнүндө” Жарлыгы;
- Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги №258 “Оор жумуштар жана зыяндуу, же эмгек шарттары кооптуу жумуштар үчүн кошумча төлөмдү белгилөөнүн тартиби жөнүндө жобону жана Өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштардын типтүү тизмегин (оор жумуштар, зыяндуу, кооптуу жана башка өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштар, өзгөчө климаттык шарттардагы жумуштар) бекитүү жөнүндө” токтому;
- Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2008-жылдын 26-августундагы №471 “Командировкалык чыгымдардын нормаларын белгилөө жана алардын ордун толтуруунун тартиби жөнүндө” токтому;
- Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2019-жылдын 11-сентябрындагы №468 “Мамлекеттик ишканалардын ишин тартипке келтирүү тууралуу” токтому;
- Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2023-жылдын 2-майындагы №238 “Жумушу мамлекеттик сырларга байланышкан жарандардын кызмат маяналарына пайыздык үстөктү төлөө тартиби жана шарттары жөнүндө нускаманы бекитүү тууралуу” токтому;
- Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 29-августундагы №474 “Бюджеттик чөйрөнүн кызматкерлеринин эмгек акы төлөө шарттарын жөнгө салуучу Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин айрым чечимдерине өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө” токтому;
- Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 10-июнундагы №301 “Мамлекеттик жана муниципалдык ишканалар, уставдык капиталдагы катышуу үлүшүнүн 50 жана андан ашык пайызы мамлекетке таандык болгон чарбакер коомдор, анын ичинде алардын туунду чарбалык коомдору тарабынан сатып алууларды уюштуруунун жана ишке ашыруунун типтүү тартибин бекитүү тууралуу” токтому;

- Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2021-жылдын 15-ноябрындагы №262 “Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министрлигинин айрым маселелери жөнүндө” Жобосу.

Ишти аткарууда колдонулган аудит стандарттарын аныктоо

Иш INTOSAI аудитинин негизги принциптерине жана шайкештик аудити боюнча жетектөөчү көрсөтмөлөргө, атап айтканда, ISSAI 400 жана ISSAI 1400 (2015-жылы кайра каралган), ошондой эле, Кыргыз Республикасынын Эсептөө палатасынын 2018-жылдын 19-декабрындагы №01-26/123 жана 2021-жылдын 29-мартындагы №01-26/56 токтомдору менен бекитилген Шайкештик аудити боюнча колдонмого ылайык жүргүзүлдү.

Этикалык талаптарга шайкештик

Эл аралык аудит стандарттары аудит тобунун этикалык ченемдерди сактоосун, ошондой эле, Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министрлигинин иши бардык маанилүү аспектиери боюнча тиешелүү мыйзамдык жана ченемдик актыларга ылайык келеби деген негиздүү ишенимге ээ болуу үчүн аудитти пландаштыруусун жана жүргүзүүсүн талап кылат.

Аткарылган иштин кыскача баяны

Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министрлигинде, анын ведомстволук бөлүмдөрүндө 2023-жылдын 1-январынан тартып 2024-жылдын 31-декабрына чейинки мезгил аралыгында министрликтин карамагында турган бюджеттин аткарылышынын ылайыктуулугунун жетиштүү жана тиешелүү далилдерин алуу үчүн аудитордук максаттарга жетүү максатында:

- Министрликтин иши боюнча финансылык отчеттуулук, бухгалтердик эсеп жана башка маалыматтар талданды;
- кирешелер менен чыгашалар, бекитилген пландар, болжолдоолор жана алардын аткарылышы талданды.

Аудит министрликтин кызмат адамдары жана аткаруучу кызматкерлери тарабынан берилген документтердин, материалдардын, маалыматтардын негизинде жүргүзүлдү.

“Кыргыз Республикасынын Эсептөө палатасы жөнүндө” Кыргыз Республикасынын конституциялык Мыйзамынын 29-беренесине ылайык, аудитке берилген документтердин, финансылык отчеттуулуктун, башка отчеттуулуктун жана маалыматтын толуктугу жана аныктыгы үчүн аудит субъектисинин кызмат адамдары жана аткаруучу кызмат адамдары жоопкерчилик тартат.

Документ жүгүртүүнүн көлөмү чоң болгондуктан, аудит тандоо негизинде жүргүзүлдү жана аудит каталарды таппай калуу аудитордук тобокелдигин өзүнө калтырат. Аудит чогултулган аудитордук далилдер ушул отчетто баяндалган тыянактар жана сунуштар үчүн негиз берүү үчүн жетиштүү жана ылайыктуу деп эсептейт.

Аудитордук мезгилде насыяларды бөлүштүрүүчүлөр болуп төмөнкүлөр саналат:

Биринчи кол коюу укугу менен бүткүл текшерилүүчү мезгил үчүн КР Өзгөчө кырдаалдар министринин биринчи орун басары - Мамбетов А.М.

Экинчи кол коюу укугу менен бүткүл текшерилүүчү мезгил үчүн бухгалтердик эсепке алуу жана отчеттуулук бөлүмүнүн башчысы - Шайбекова А.Б.

Тыянак

Текшерүүнүн жыйынтыгында, төмөндө көрсөтүлгөн айрым жагдайларды кошпогондо, бюджеттик каражаттардын, атайын эсептен алынган каражаттардын, ошондой эле, ишке ашырылып жаткан инвестициялык долбоорлордун каражаттарынын Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министрлигинде жана анын ведомстволук түзүмдөрүндө жалпысынан бардык материалдык көрсөткүчтөрү боюнча мыйзамдын талаптарына ылайык келери аныкталган.

Кыргыз Республикасынын Эсептөө палатасынын мурдагы аудиттин жыйынтыктары боюнча жазма буйруктун жана сунуштаманын аткарылышы

Аныкталды жана корутунду

Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министрлигине 2024-жылдын 28-майындагы №01-20/39 жазма буйрук жөнөтүлгөн. 29 пункттун ичинен: 28 пункту – аткарылган жана 1 пункту (1-пункт) - аткарылган эмес.

2021-жылга өткөрүлгөн аудиттин жыйынтыгы менен жөнөтүлгөн жазма буйрук боюнча калыбына келтирүүгө тийиш болгон 64414,5 миң сомдон 62457,5 миң сом калыбына келтирилген. Калыбына келтирилбеген сумманын калдыгы *1957,0 миң сомду* түзөт.

2020-жылга өткөрүлгөн аудиттин жыйынтыгы менен жөнөтүлгөн жазма буйрук боюнча калыбына келтирүүгө тийиш болгон 13658,9 миң сомдон 2938,1 миң сом калыбына келтирилген. Калыбына келтирилбеген сумманын калдыгы *10720,8 миң сомду* түзөт.

Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министрлигине 2024-жылдын 28-майындагы №01-20/38 сунуштама жөнөтүлгөн. 10 пункттун ичинен 2 пункту - аткарылган, 1 пункту (7-пункт) жарым жартылай аткарылган жана 10 пункту (1, 2, 4, 6, 8, 9 жана 10-пункттар) аткарылган эмес.

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министрлиги Кыргыз Республикасынын Эсептөө палатасынын мурдагы аудиттеринин жазма буйруктарынын аткарылбаган жана жарым жартылай аткарылган пунктарынын аткарылышын камсыз кылсын жана калыбына келтирилбеген 12 677,8 миң сом суммасы калыбына келтирилсин.

Аудит жүргүзүлүүчү субъекттин кыскача мүнөздөмөсү

Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2021-жылдын 15-ноябрындагы №262 токтому менен бекитилген “Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министрлиги жөнүндө” Жобого ылайык, Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министрлиги Жарандык коргонуу, өрт коопсуздугу, суу объектилериндеги адамдардын коопсуздугу, гидрометеорология, мамлекеттик материалдык резерв тутумун башкаруу, токой чарбасы жаатында бирдиктүү мамлекеттик саясатты жүргүзгөн ыйгарым укуктуу мамлекеттик аткаруу органы болуп саналат.

Министрликтин негизги максаты Жарандык коргонуу, өрт коопсуздугу, токой чарбасы, суу объектилериндеги адамдардын коопсуздугу жана гидрометеорология жаатында бирдиктүү мамлекеттик саясатты иштеп чыгуу жана ишке ашыруу, Жарандык коргонуу, өрт коопсуздугу, токой чарбасы жаатында ченемдердин жана талаптардын сакталышына мамлекеттик көзөмөлдү жана контролду жүзөгө ашыруу, мамлекеттик материалдык резерв тутумунун туруктуу иштешин камсыз кылуу болуп саналат.

Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министрлигинин бюджеттик жана атайын эсептин каражаттарынын жана башка каражаттардын киреше жана чыгаша сметасын аткарууга талдоо жүргүзүү

2023 жыл

“Кыргыз Республикасынын 2023-жылга республикалык бюджетин жана 2024-2025-жылдарга пландаштыруу мезгили жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамы менен Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министрлигине 2023-жылга бекитилген бюджетин 7 511 143,5 миң сомду түзөт, анын ичинде:

- Учурдагы бюджет – 2 934 098,3 миң сом;
- Атайын каражаттар – 2 675 711,5 миң сом;
- Мамлекеттик инвестициялар – 1 901 333,7 миң сом.

Такталган бюджет 7 923 915,7 миң сом, анын ичинде:

- Учурдагы бюджет – 4 443 387,9 миң сом;
- Атайын каражаттар – 2 875 806,7 миң сом;
- Мамлекеттик инвестициялар – 507 966,1
- Капиталдык салымдар – 96 755,0 миң сом.

Иш жүзүндөгү каржылоо 7 432 129,4 миң сом, анын ичинде:

- Учурдагы бюджет – 4 422 089,3 миң сом;
- Атайын каражаттар – 2 450 907,5 миң сом;
- Мамлекеттик инвестициялар – 462 377,6 миң сом;
- Капиталдык салымдар – 96 755,0 миң сом.

“Кыргыз Республикасынын 2023-жылга республикалык бюджетин жана 2024-2025-жылдарга пландаштыруу мезгили жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамы менен Кыргыз Республикасынын Өзгөчө

кырдаалдар министрлигине 2023-жылдын 31-декабрына кошумча 1 561 309,4 миң сом каралып, анын ичинде:

- 2111 “Эмгек акы” беренесине 1 205 232,8 миң сом;
- 2121 “Социалдык төлөмдөр” беренесине 62 434,7 миң сом;
- 2211 “Кызматтык иш сапарга чыгашалар” беренесине 157,0 миң сом (06.07.2023-ж. № 409-т тескемесинин негизинде Кичүү жана Чон Памирге гуманитардык жардам жеткирүүгө);

- 2215 “Башка кызматтарды сатып алуу” беренесине 111 330,1 миң сом (03.04.2023-ж. КРМКнин №148-т тескемесинин негизинде “Авиация ишканасы” МИна литердик учууларга 100 955,1 миң сом, 31.10.2023-ж. КРМКнин №63-т тескемесинин негизинде Кризистик кырдаалдар башкаруу борборуна 10 375,0 миң сом каралды);

- 2231 “Коммуналдык кызматтар” беренесине 819,0 миң сом;
- 3111 “Имараттар жана курулуштар” беренесине өзгөчө кырдаалдардын алдын алуу жана кесепеттерин жоюу боюнча атайын эсептин каражаттарынан, министрликтин алдындагы өзгөчө кырдаалдардын алдын алуу жана кесепеттерин жоюу боюнча капиталдык курулуштар департаментине жалпы 79 099,6 миң сом;

- 3112 “Машиналар жана жабдуулар” беренесине 35 299,9 миң сом (15.05.2023-ж. КРМКнин №233-т тескемесинин негизинде заманбап авариялык-куткаруучу техникаларды сатып алуу үчүн 35 098, 3миң сом, 201,6 миң сом Өрттү көзөмөлдөө кызматына айыптардан түшкөн каражат).

Түркия Республикасынын аймагында жер титирөөлөрдүн кесепеттерин жоюу боюнча авариялык-куткаруу жана башка кечиктирилгис иштерди аткраууга байланышкан чыгымдардын оордун толтуруу максатында Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2023-жылдын 21-сентябрындагы №557-т тескемесинин негизинде 36 447, 0 миң сом акча каражаты кошумча берилген.

2023-жылдын 7-октябрында болуп өткөн жер титирөөдөн жабыркаган Афганистан элине кайтарымсыз негизде Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министрлигине караштуу Мамлекеттик материалдык резервдер фондунан каражаттарды чыгаруу менен гуманитардык жардам көрсөтүү максатында Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2023-жылдын 17-ноябрындагы №701-т тескемесинин негизинде 6 014,2 миң сом акча каражаты берилди.

Мындан сырткары, Кыргыз Республикасынын Президентинин 2022-жылдын 26-апрелиндеги №131 “Ысык-Көлдүн экологиясын сактоо” боюнча кечиктирилгис чаралар жөнүндө Жарлыгын, Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2023-жылдын 3-мартындагы №83-т тескемесин аткаруу максатында, Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министрлигине караштуу Суучулдарды даярдоо жана суу астындагы техникалык иштерин жүргүзүү борбору тарабынан 2023-жылдын 7-мартынан тартып Ысык-Көлдүн флорасы менен фаунасына

коркунуч туудурган көлдүн булганган участкаларын сыныктардан, балык уулоочу торлордон жана таштандыларды суу астынан тазалоо иш-чараларын жүргүзүүгө бүгүнкү күнгө жалпысынын 18 481,0 миң сом акча каражаты бөлүнгөн.

Ал эми, Чоктал дарыясынын жээгин бекемдөө иш-чаралын уюштурууга керектелүүчү каражаттардын сметасын чыгаруу үчүн долбоорду иштеп чыгууга 3111 “Имараттра жана курулуштар” беренесине 5 994,1 миң сом каражат бөлүнгөн.

Бюджеттин үнөмдөлүшү 52 019,7 миң сомду түзгөн, анын ичинен:

2111 “Айлык маяна” беренесинен 39 192,4 миң сом;

2121 “Социалдык төлөмдөр” беренесинен 1 781,5 миң сом;

2721 “Калкка социалдык жрдам боюнча жөлөк пул” беренесинен 1 666,9 миң сом;

2218 “Тамак- аш менен касыздоо” беренесинен 756,5 миң сом;

2231 “Коммуналдык кызматтар” беренесинен 201,1 миң сом;

2215 “Дагы башка кызматтарды сатып алуу” беренесинен 8 421,3 миң сом.

Мындан сырткары, Кыргыз Республикасынын Эсептөө палатасы тарабынан Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигине 2022-жылга ишмердүүлүгүнө аудит жүргүзүүнүн жыйынтыгында бюджеттин азайышы – 3 909,9 миң сомду түзгөн, анын ичинен:

2111 “Айлык маяна” беренесинен – 2 251,7 миң сом;

2121 “Социалдык төлөмдөр” беренесинен – 1 658,2 миң сом.

Атайын каражаттар боюнча 2023-жылга бекитилген бюджет 2 666 000,0 миң сом, такталган бюджет 2 854 842,7 миң сомду түздү, ал эми каржылоо 2 439 057,6 миң сом.

Атайын каражаттардын 12 айда көбөйүүсү 200 095,2 миң сомду түздү, анын ичинен:

- КР ӨКМ ведомстволук бөлүмдөрүнө – 8221,6 миң сом (жарандык коргонуу жаатында мекемелерди, уюмдарды, коммерциялык структуралардын адистерин жана жеке адамдарды даярдоо жана кайра даярдоодон, суучул, сууга чөккөндөрдү куткаруу иши, дайвинг адистерин окутуу жана даярдоо, квалификацияларын жогорулатуудан);

- Борбордук аппараттын мурдагы калдыктары – 461,1 миң сом;

- КР ӨКМ караштуу Гидрометеорологиялык кызматы – 2569,8 миң сом (метеорологиялык маалымат кызматтарынан);

- Мамлекеттик материалдык резерв фонду – 188 842,7 миң сом.

Иш жүзүндө каржылоо 2 450 907,5 миң сомду түздү.

Мамлекеттик инвестициялар боюнча (МИ) бекитилген бюджет – 1 901 333,7 миң сом, такталган бюджет – 507 966,1 миң сом, иш жүзүндөгү каржылоо – 462 377,6 миң сом.

Капиталдык салымдар боюнча маалымат

Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министрлиги тарабынан 2023-жылдын 13-майындагы №539 буйругуна ылайык Чу

дарыясынын жээгиндеги 3 объектте авариялык калыбына келтирүү иш-чараларын уюштурууга жалпы 96 755,0 миң сом акча каражаты “Капиталдык салымдар” беренесинен каралган. Алар:

- Чу дарыясынын жээктерин бекемдөө иш-чараларына – 50 000,0 миң сом;

- Ысык-Көл облусунун Ак-Суу районундагы Теплоключенка айылында чарбалык көпүрөнүн курулушуна – 25 000,0 миң сом;

- Ош облусунун Кара-Суу районундагы Төлөйкөн айыл аймагындагы Каракысмак тилкесинде сел сууларын жоюу үчүн жана каналды калыбына келтирүү иштерине – 21 755,0 миң сом.

Капиталдык салымдар беренеси боюнча 3 объектке авариялык калыбына келтирүү иш-чаралары уюштурулуп, жалпы каражат 94 226,0 миң сомду түзүп, 2 529,0 миң сом үнөмдөлгөн каражат бюджетке кайтарылып берилген.

2024 жыл

“Кыргыз Республикасынын 2024-жылга республикалык бюджети жана 2025-2026-жылдарга пландаштыруу мезгили жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамы менен Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министрлигине 2024-жылдын 12 айына карата:

Бекитилген бюджет 8 993 453,1 миң сом, анын ичинде:

- учурдагы бюджет – 4 300 238,9 миң сом;
- атайын каражаттар – 3 759 616,2 миң сом;
- Мамлекеттик инвестициялар – 933 598,0 миң сом.

Такталган бюджет 8 596 544,6 миң сом, анын ичинде:

- учурдагы бюджет – 5 017 814,4 6 миң сом;
- атайын каражаттар – 2 351 600,5 миң сом;
- Мамлекеттик инвестициялар – 639 720,3 миң сом;
- капиталдык салымдар – 532 109,1 миң сом;
- Чек ара аймактарын өнүктүрүү – 55 300,0 миң сом.

Иш жүзүндөгү каржылоо 8 284 470,6 миң сом, анын ичинде:

- учурдагы бюджет – 4 932 423,9 миң сом;
- атайын каражаттар – 2 152 802,3 миң сом;
- Мамлекеттик инвестициялар – 611 835,3 миң сом;
- капиталдык салымдар – 532 109,1 миң сом.
- Чек ара аймактарын өнүктүрүү – 55 300,0 миң сом.

2024-жылга Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министрлигинин учурдагы бюджетинин көбөйүүсү 779 284,6 миң сомду түздү, алар:

Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине караштуу Жазаларды аткаруу кызматынын №10 жана №53 мекемелеринин имараттарын жана курулмаларын демонтаждоо, аянттарын тазалоо боюнча жумуштарды жүргүзүү үчүн, Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2024-жылдын 14-мартындагы № 95-т тескемесинин негизинде 25 636,7 миң сом;

Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2024-жылдын 12-апрелиндеги №151 тескемесинин негизинде 3 304,4 миң сом, 2024-жылдын 23-июлундагы №445-т тескемесинин негизинде 22 193,8 миң сом, министрликтин Кризистик кырдаалдарда бакшаруу борборуна автоматташтырылган маалыматтык-башкаруу системасын модернизациялоого;

Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 6-июнундагы №299 “Укук бузуулардын бирдиктүү реестри” автоматташтырылган маалыматтык системасында иштелип чыккан, анын ичинде “Акылдуу шаар” долбоорунун “Коопсуз шаар” компонентин ишке ашыруунун алкагында, аппараттык-программалык комплексти колдонуу менен фиксацияланган укук бузууларды жасагандыгы үчүн өндүрүлгөн айыптардын суммаларын түзүү жана пайдалануу тартибин бекитүү жөнүндө” токтомунун 1-пунктуна ылайык, укук бузуулардын бирдиктүү реестриндеги айып пулдардын 13% материалдык техникалык жактан камсыз кылууну жакшыртууга жана кызматкерлерге материалдык жактан дем берүүгө бөлүнүп, 2023-жылдын IV - кварталынын жана 2024-жылдын I - кварталынын жыйынтыгы менен салынган айып пулдардын 13%, жалпы 761,5 миң сомду түздү;

Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2024-жылдын 19-апрелиндеги №174-т тескемесинин негизинде, Россия Федерациясына өзгөчө кырдаалдан жабыр тарткан калкка гуманитардык жардам берүүгө кеткен чыгашанын орду 7 879,0 миң сом менен толукталды;

Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2024-жылдын 2-апрелиндеги №122-т тескемесинин негизинде Чүй облусунун Ысык-Ата районундагы Дмитровка айылынын аймагында болгон терроризм актысына бөгөт коюуга байланыштуу келтирилген материалдык зыяндын оордун толтурууга (компенсация) 506,7 миң сом бөлүндү;

Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2024-жылдын 27-августундагы №508-т тескемесине ылайык, Афганистанга гуманитардык жардам көрсөтүүгө бараткан автотранспорт каражатынын кызматын сатып алууг 650,0 миң сом бөлүнгөн.

Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2024-жылдын 23-сентябрындагы №567-т тескемесине ылайык, КР ӨКМге караштуу “Авиациялык издөө куткаруу кызматы” МИ учуу экипажынын мүчөлөрүн окутуу үчүн 39 690,0 миң сом бөлүнүп берилди;

Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2024-жылдын 1-ноябрындагы №701-т тескемесине ылайык, “А” литердик учууларга 30 000,0 миң сом бөлүнүп берилди;

Кыргыз Республикасынын Президентинин атайын тапшырмасына ылайык жумшалган 7 840,0 миң сом каржатты, Кыргыз Республикасынын 2024-жылга республикалык бюджетти жана 2025-2026-жылдарга пландаштыруу мезгили жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамына өзгөртүүлөрдү киргизүүдө толукталып берилди;

Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2023-жылдын 23-августундагы №425 “Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министрлигине караштуу “Республикалык адистештирилген комбинат” мамлекеттик мекемесин түзүү жөнүндө” токтомунун негизинде, Кыргыз Республикасынын Энергетика министрлигине караштуу “Кыргызжылуулукэнерго” мамлекеттик ишканасына караштуу “Республикалык адистештирилген комбинат” мамлекеттик мекемеси Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министрлигине 19 367,1 миң сом такталган сметасы менен өткөрүлүп берилди;

Кыргыз Республикасынын Президентинин 2023-жылдын 25-декабрындагы №354 Жарлыгы менен Кыргыз Республикасынын Айыл чарба министрлигине караштуу Токой кызматы 415 284,6 миң сом такталган сметасы менен өткөрүлүп берилди;

Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2024-жылдын 28-июнундагы “Кыргыз Республикасынын мамлекеттик органдарын өнүктүрүү жана дем берүү фонду жөнүндө жобону бекитүү тууралуу” №339-т тескемесинин негизинде, министрликтин Борбордук аппаратынын кызматкерлерине дем берүү максатында, айлык маянасына кошумча сый акы берүү максатында Токой чарба кызматынын үнөмдөлгөн каражатынан 6 873,5 миң сом бөлүнүп берилди.

“Өзгөчө кырдаалдардын алдын алуу жана кесепеттерин жоюу боюнча атайын эсептен” бөлүнгөн каражаттар

Казакстан Республикасына гуманитардык жардам жеткирүү боюнча Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2024-жылдын 4-апрелиндеги №125-т тескемесинин негизинде 40 000,0 миң сом;

Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2024-жылдын 23-июлундагы №437-т тескемесине ылайык 30 427,3 миң сом Жалал-Абад облусунун Сузак районунун Барпы айыл аймагындагы Чокмор айылында Чангет-Сай дарыясынын сол жээгин жана Ысык-Көл облусунун Тоң районунун Улахол айыл аймагында Оттук айылында селден коргоочу дамба курууга;

Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2024-жылдын 23-сентябрындагы №556-т тескемесине ылайык 102 870,0 миң сом Ысык-Көл, Баткен, Ош жана Жалал-Абад областтарынын аймактарында кечиктирилгис авариялык калыбына келтирүү иштерине;

Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2024-жылдын 22-октябрындагы №661-т тескемесине ылайык 26 000,0 миң сом Ысык-Көл облусунун Чолпон-Ата шаарындагы Тогуз-Булак селди өткөрүүчү каналында кечиктирилгис авариялык калыбына келтирүү иштерин жүргүзүүгө бөлүнүп берилген.

“Кыргыз Республикасынын 2024-жылга республикалык бюджетти жана 2025-2026-жылдарга пландаштыруу мезгили жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамына ылайык, 2024-жылдын 12 айында Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министрлигинин учурдагы

бюджетинин кыскаруусу (оптималдаштыруусу) 61 709,1 миң сомду түзгөн, анын ичинде:

- Борбордук аппарат – 989,5 миң сом;
- Ведомстволук мекемелер – 26 716,9 миң сом;
- Гидромет – 18 000,0 миң сом;
- Селсууташкындарынан коргоо кызматы – 11 089,0 миң сом;
- Мамлекеттик материалдык резервдер фондусу – 2 252,1 миң сом;
- Республикалык атайын комбинат – 2 661,6 миң сом.

Атайын каражаттар боюнча 2024-жылга бекитилген бюджет 3 759 616,2 миң сом, такталган бюджет 2 351 600,5 миң сомду түздү, ал эми каржылоосу 2 152 802,3 миң сом.

Атайын каражаттардын 12 айда көбөйүүсү 270 770,6 миң сомду түздү, анын ичинен:

- КР ӨКМ ведомстволук бөлүмдөрү – 13 649,3 миң сом (жарандык коргонуу жаатында мекемелерди, уюмдарды, коммерциялык структуралардын адистерин жана жеке адамдарды даярдоо жана кайра даярдоодон, суучул, сууга чөккөндөрдү куткаруу иши, дайвинг адистерин окутуу жана даярдоо, квалификацияларын жогорулатуудан);

- Борбордук аппараттын 2023-жылдан калдыгы – 451,1 миң сом;

- КР ӨКМ караштуу Гидрометеорологиялык кызматы – 8 046,3 миң сом (метеорологиялык маалымат кызматтарынан);

- Республикалык атайын комбинат – 200,0 миң сом;

- Кыргыз Республикасынын Президентинин 2023-жылдын 25-декабрындагы №354 Жарлыгы менен Кыргыз Республикасынын Айыл чарба министрлигине караштуу Токой кызматынын 248 423,9 такталган атайын эсеби менен өткөрүлдү.

Ал эми, атайын каржаттарын азайтуусу КР ӨКМ караштуу ММРФ – 1 678 786,3 миң сомду түздү.

Иш жүзүндөгү каржылоо 2 152 802,3 миң сомду түздү.

Мамлекеттик инвестициялар боюнча (МИ) бекитилген бюджет – 933 598,0 миң сом, такталган бюджет – 639 720,3 миң сом, иш жүзүндөгү каржылоо – 611 835,3 миң сом.

Капиталдык салымдар беренеси боюнча 2024-жылга 532 109,1 миң сомго бюджет бекитилген, 532 108,9 миң сомго каржыланган, алар:

- 280 000,0 миң сом – Ош облусунун Өзгөн районун Кара Дарыя дарыясынын жээгин бекемдөө иштерине;

- 84 200,0 миң сом – Жалал-Абад жана Ысык-Көл облустук башкармалыгынын имараттарын курууга;

- 2 850,0 миң сом – КР ӨКМне караштуу “Авиациялык издөө-куткаруу кызматы” мамлекеттик ишканасына Ангар курууга долбоордук сметалык документтерин (ПСД) бүтүрүүгө;

- 82 677,1 миң сом – “Чу” дарыясынын жээгин бекемдөөгө;

- 50 790,1 миң сом – КР ӨКМнын ведомстволук бөлүктөрүндөгү эскилиги жеткен 14 өрт өчүрүү (пландалган 19 өрт өчүрүү бөлүгүнүн

ичинен) бөлүктөрүн курууга жана долбоордук сметалык документтерин (ПСД) бүтүрүүгө;

- 31 591,7 миң сом – Ош облусунун Кара-Суу районунун Төлөйкөн а/а Кара-Кысмак участогунда сел суусун буруу үчүн каналдын калыбына келтирүү иштерине.

Мындан сырткары, Ош облусунун Өзгөн районундагы Кара Дарыянын жээгин бекемдөө (сметалык баасы 731 576,2 миң сом) иштерине капиталдык салымдар беренесинен сырткары Мамлекеттик баалуу кагаздарды чыгаруу жолу менен 451 576,2 миң сомго келишим түзүлүп, 394 791,7 миң сомго каржыланган.

Чек ара аймактарын өнүктүрүү боюнча

Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2024-жылдын 8-майындагы №225-т тескемеси менен Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин 2021-жылдын 28-апрелиндеги №4537-VI “2021-2025 жылдарга Кыргыз Республикасынын өзгөчө статуска ээ болгон айрым чек арага чектеш аймактарынын коопсуздугун жана социалдык-экономикалык өнүгүүсүн камсыз кылуу боюнча Мамлекеттик программаны бекитүү жөнүндөгү” токтомдун негизинде 2024-жылга 55 300,0 миң сом республикалык бюджеттин эсебинен каржыланган. Алар:

- Кадамжай районунун Ак-Турпак айылындагы селди буруучу каналды курууга – 22 100,0 миң сом;

- Лейлек районунун Раззаков шаарынын Жаңы-Конуш айылындагы Коргоо дамбаны курууга – 33 200,0 миң сом.

2023 жыл

Бюджеттик каражаттардын сметасын түзүү жана аткаруу

КР ӨКМ Борборлоштурулган иш чаралары боюнча

Аныкталды жана корутунду

Кыргыз Республикасынын Президентинин 2021-жылдын 2-декабрындагы №541 “Республикалык бюджеттин чыгашаларын оптималдаштыруу, мамлекеттик органдардын жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын бюджеттик каражаттарды пайдалануусунун натыйжалуулугун жогорулатуу боюнча чаралар жөнүндө” Жарлыгына (КР Президентинин 2025-жылдын 14-октябрындагы №286 Жарлыгына ылайык күчүн жоготту) ылайык бюджеттик каражаттардын эсебинен, кызматтык жайларды капиталдык оңдоосуна 2022-жылдын 1-мартынан тартып тыюу салынгандыгына карабастан, имараттардын капиталдык оңдоо иштерине 7 117,0 миң сом 2215 “Башка товарларды жана кызматтарды сатып алуулар” беренесинен чыгымдалган.

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министрлигинин Борборлоштурулган иш чаралары сметадагы чыгымдарды бекитүүдө беренелер боюнча экономикалык анализдер так жүргүзүлсүн, ашыкча

чыгымдарды бекитүү токтотулсун жана бюджеттик каражаттар максаттуу пайдаланылсын.

Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министрлигинин Борборлоштурулган иш чаралары Кыргыз Республикасынын Президентинин 2021-жылдын 2-декабрындагы №541 “Республикалык бюджеттин чыгашаларын оптималдаштыруу, мамлекеттик органдардын жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын бюджеттик каражаттарды пайдалануусунун натыйжалуулугун жогорулатуу боюнча чаралар жөнүндө” Жарлыгынын талаптарын аткарбай, имараттардын капиталдык оңдоо иштерине 7117,0 миң сом суммасындагы чыгашаларга жол берген жооптуу кызматкерлердин жоопкерчилиги каралсын.

Аныкталды жана корутунду

КР Финансы министрлигинин 2028-жылдын 25-декабрындагы №137-Б буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчетту жүргүзүү боюнча” жобонун (*Финансы министрлигинин 2023-жылдын 11-июлундагы №2-Б жана 2024-жылдын 22-январындагы №1-Б буйруктарына ылайык күчүн жоготту*) 106-пунктунда кызмат көрсөтүү боюнча чыгашалар мекеме жетекчиси иш жүзүндө кызматты пайдаланылган суммасын бекиткен учурда гана таанылаары көрсөтүлгөндүгүнө карабастан, аткарылган иштердин кабыл алуу актыларынын суммасы жетекчи тарабынан бекитилбей, эсептен чыгарылган, курулуш иштерине атайын техникалык көзөмөл адиси жок, имараттын капиталдык оңдоо иштери кабыл алынган. Аткарыла турган жумуштардын дефекттик актысы түзүлгөн эмес.

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министрлигинин Борборлоштурулган иш чаралары капиталдык оңдоо иштери боюнча дефекттик актылар, долбоордук-сметалык документтер жана аткарылган иштердин кабыл алуу-берүү актылары министрлик аркылуу макулдашылып, бекитилиши камсыз кылынсын.

Аныкталды жана корутунду

КР Финансы министрлигинин 2023-жылдын 11-июлундагы №2-Б “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча” жобонун 142-пунктунда “Чыгымдарды капитализациялоо – бул негизги каражаттардын наркын көбөйтүүгө чыгымдарды тиешелүү кылуу” - деп көрсөтүлгөн, бирок имараттын капиталдык оңдоо иштерине сарпталган 7 117,0 миң сом операциялык чыгымдардын эсебинен чыгымдалып, имараттын наркы көбөйтүлгөн эмес.

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министрлигинин Борборлоштурулган иш чаралары имараттын капиталдык оңдоосуна сарпталып, операциялык чыгымдардын эсебинен чыгымдалып, негизсиз эсептен чыгарылган 7 117,0 миң сом бухгалтердик түзөтүүлөр менен

баланстын эсебине алынуусу жана тиешелүү баланс кармоочу мекемелерге өткөрүп берүү жагы каралсын.

Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министрлигинин Борборлоштурулган иш чаралары КР Финансы министрлигинин 2023-жылдын 11-июлундагы №2-Б “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча” жобонун 142-пунктунун талаптарын бузууга жол берген кызматкерлердин жоопкерчиликти каралсын.

Уставын жана чарбалык эсеп жобосун изилдөө боюнча

Аныкталды жана корутунду

“Авиациялык издөө-куткаруу кызматы” жана “Аймактарды коргоо боюнча региондор аралык борбор” мамлекеттик ишканалары тарабынан тиешелүү түрдө Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2021-жылдын 15-ноябрындагы №262 жана 2023-жылдын 19-июнундагы №307 токтомдору менен бекитилген мамлекеттик ишканалардын Уставдарынын талаптары так аткарылбай, төмөндөгүдөй бузууларга жол берилген:

- мамлекеттик ишкананы өнүктүрүүнүн стратегиялык планы жана ишкананын финансылык-чарбалык ишинин натыйжалуулугунун тармактык көрсөткүчтөрү бекитилген эмес;

- мамлекеттик ишкананын жылдык бюджетти, ишкананын жетекчисинин жана анын орун басарларынын ишинин негизги көрсөткүчтөрү, ишкананын жетекчисине жана анын орун басарларына сый акынын төлөө тартиби бекитилген эмес;

- мамлекеттик ишкананын бюджетинин долбоору жана бюджеттин аткарылышы жөнүндө отчету мамлекеттик мүлктү башкаруу чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу органдын бекитүүсүнө берилген эмес. Кызматкерлердин ишинин натыйжалуулугунун негизги көрсөткүчтөрү бекитилген эмес, ошондой эле, бухгалтердик жана статистикалык эсепке алууну жүргүзүү боюнча ишкананын эсеп саясаты кабыл алынган эмес.

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министрлигине:

“Авиациялык издөө-куткаруу кызматы” жана “Аймактарды коргоо боюнча региондор аралык борбор” мамлекеттик ишканаларынын төмөндөгү бузууларга жол берген жооптуу кызматкерлеринин жоопкерчилиги каралсын:

- мамлекеттик ишкананы өнүктүрүүнүн стратегиялык планы жана ишкананын финансылык-чарбалык ишинин натыйжалуулугунун тармактык көрсөткүчтөрү бекитилген эмес;

- мамлекеттик ишкананын жылдык бюджетти, ишкананын жетекчисинин жана анын орун басарларынын ишинин негизги көрсөткүчтөрү, ишкананын жетекчисине жана анын орун басарларына сый акынын төлөө тартиби бекитилген эмес;

- мамлекеттик ишкананын бюджетинин долбоору жана бюджеттин аткарылышы жөнүндө отчету мамлекеттик мүлктү башкаруу чөйрөсүндөгү

ыйгарым укуктуу органдын бекитүүсүнө берилген эмес. Кызматкерлердин ишинин натыйжалуулугунун негизги көрсөткүчтөрү бекитилген эмес, ошондой эле, бухгалтердик жана статистикалык эсепке алууну жүргүзүү боюнча ишкананын эсеп саясаты кабыл алынган эмес.

“Авиациялык издөө-куткаруу кызматы” “Аймактарды коргоо боюнча региондор аралык борбор” мамлекеттик ишканалары төмөндөгү көрсөтүлгөн кемчиликтерди жоюу боюнча тиешелүү иш-чараларды жүргүзүүдө, Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2021-жылдын 15-ноябрындагы №262 жана 2023-жылдын 19-июнундагы №307 токтомдору менен бекитилген мамлекеттик ишканалардын Уставдарынын талаптары жетекчиликке алынсын:

- мамлекеттик ишкананын өнүктүрүүнүн стратегиялык планы жана ишкананын финансылык-чарбалык ишинин натыйжалуулугунун тармактык көрсөткүчтөрү бекитилген эмес;

- мамлекеттик ишкананын жылдык бюджетти, ишкананын жетекчисинин жана анын орун басарларынын ишинин негизги көрсөткүчтөрү, ишкананын жетекчисине жана анын орун басарларына сый акыны төлөө тартиби бекитилген эмес;

- мамлекеттик ишкананын бюджетинин долбоору жана бюджеттин аткарылышы жөнүндө отчету мамлекеттик мүлктү башкаруу чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу органдын бекитүүсүнө берилген эмес. Кызматкерлердин ишинин натыйжалуулугунун негизги көрсөткүчтөрү бекитилген эмес, ошондой эле, бухгалтердик жана статистикалык эсепке алууну жүргүзүү боюнча ишкананын эсеп саясаты кабыл алынган эмес.

Атайын эсеп каражаттары жана киреше бөлүгүнүн аткарылуусу Аныкталды жана корутунду

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2017-жылдын 29-сентябрындагы №626 “Казыналыктын бирдиктүү эсеп системасындагы атайын эсептерде топтолгон бюджеттик мекемелердин каражаттары жөнүндө” токтомунун *(КР Министрлер Кабинетинин 2025-жылдын 31-майындагы №302 токтомуна ылайык күчүн жоготту)* 5-пунктуна ылайык, атайын эсептин каражаттары атайын эсеп каражаттарынын кирешелеринин жана чыгашаларынын бекитилген сметаларына ылайык пайдаланылат.

Бирок, аудит камтыган мөөнөттө КР ӨКМнын Республикалык өзүнчө куткаруу отрядында (81497 аскер бөлүгү) атайын эсепке аталган токтомдун 10-пунктунда каралбаган, батир үчүн жалпы суммасы 11,2 миң сом каражат түшкөн.

Сунуштама

Республикалык өзүнчө куткаруу отрядында (81497 аскер бөлүгү) Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2025-жылдын 31-майындагы №302 “Бирдиктүү казыналык эсеп системасындагы атайын жана депозиттик эсептерде топтолгон бюджеттик мекемелердин

каражаттары жөнүндө” токтомунун талаптары сакталып, атайын эсепте каралбаган 11,2 миң сом түшкөн каражат республикалык бюджетке чегерилсин.

Эмгек акы төлөө жана соцфондго чегерүүлөр

Аныкталды жана корутунду

Жалал-Абад областы боюнча башкармалыгы 2023-жылда 2111 “Эмгек акы” беренесинен жалпы 2 602,7 миң сом 2121 “Социалдык фондко чегерүү” беренесине, социалдык фондко кызматкерлерге иш берүүчүдөн төлөнүүчү (17,25%) төлөм үчүн Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигине караштуу Мамлекеттик салык кызматынын Жалал-Абад областынын райондук башкармалыктарына которулуп берилген. Бул чыгашалар максатсыз болуп эсептелинет.

Сунуштама

Жалал-Абад областы боюнча башкармалыгы “Кыргыз Республикасынын 2023-жылга жана 2024-2025-жылдардын пландык мезгилине республикалык бюджетти жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 16 беренесине ылайык, максаттуу багыты боюнча пайдаланылбаган 2602,7 миң сом өлчөмүндөгү республикалык бюджеттин каражаты тиешелүү бюджетке өндүрүлсүн.

Аныкталды жана корутунду

Аудит камтыган мезгил аралыгында, КР ӨКМнын “Сел жана суу ташкындарынан коргоо” кызматынын мамлекеттик жарандык кызматчыларына, Кыргыз Республикасынын Президентинин 2022-жылдын 1-августундагы ПЖ №266 “Кыргыз Республикасынын мамлекеттик жарандык кызматчыларына жана муниципалдык кызматчыларына эмгек акы төлөө шарттары жөнүндө” Жарлыгынын 6-пунктунун талаптарын бузуу менен 2023-жылдын январынан тартып 2023-жылдын 30-сентябрына чейин кызматтык иш сапарда жүргөн мезгилине транспорттук чыгымдар үчүн (айына 2000 сом өлчөмүндө) жана тамактануу үчүн (айына 5000 сом өлчөмүндө) негизсиз компенсациялык төлөмдөр 43,8 миң сомго ашыкча эсептелинип төлөнгөн (78 учур) аныкталды.

Сунуштама

“Сел жана суу ташкындарынан коргоо” кызматы Кыргыз Республикасынын Президентинин 2022-жылдын 1-августундагы ПЖ №266 “Кыргыз Республикасынын мамлекеттик жарандык кызматчыларына жана муниципалдык кызматчыларына эмгек акы төлөө шарттары жөнүндө” Жарлыгынын талаптарын сактабай, ашыкча 43,8 мин сом компенсациялык төлөмдөргө жол берген жооптуу кызматкерлердин жоопкерчилигин карасын.

Аныкталды жана корутунду

КР ӨКМге караштуу Кризистик кырдаалдарда башкаруу борборунда Кыргыз Республикасынын Президентинин 2022-жылдын 1-августундагы ПЖ №266 “Кыргыз Республикасынын мамлекеттик жарандык

кызматчыларына жана муниципалдык кызматчыларына эмгек акы төлөө шарттары жөнүндө” Жарлыгынын 3-пунктунда мамлекеттик кызматкерлерге белгиленбеген сый акы **147,3** миң сом өлчөмүндө 2023-жылдын 10-апрелиндеги №60 буйругу менен төлөнүп берилген.

Сунуштама

Кризистик кырдаалдарда башкаруу борбору тарабынан Кыргыз Республикасынын Президентинин 2022-жылдын 1-августундагы ПЖ №266 “Кыргыз Республикасынын мамлекеттик жарандык кызматчыларына жана муниципалдык кызматчыларына эмгек акы төлөө шарттары жөнүндө” Жарлыгынын 3-пунктунун талаптарын бузуп, 147,3 миң сом өлчөмүндөгү негизсиз сый акыларды төлөөгө жол берген жооптуу кызматкерлердин жоопкерчилиги каралсын.

Аныкталды жана корутунду

Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 169-беренесине ылайык, түнкү убактагы иштеген кызматкерлердин кызмат орундарынын тизмеги жамааттык келишим, макулдашуу менен же уюмдун ички эмгек тартиби менен белгиленээри көрсөтүлгөн.

Бирок, КР ӨКМге караштуу Гидрометеорологиялык кызматында, кызматкерлердин ички эмгек тартиби иштелип чыкпастан жана жамааттык келишимде камтылбаган түнкү убактагы иштеген кызматкерлерге **5 934,0** миң сом эмгек акы төлөнүп берилген.

Сунуштама

Гидрометеорологиялык кызматында эмгек кодексинин 169-беренелерине ылайык иш алып барылсын, жамааттык келишимге толуктоолор киргизилип, кайрадан бекитүү жагы каралсын.

Аныкталды жана корутунду

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги №258 токтому менен бекитилген “Оор жумуштар жана зыяндуу, же эмгек шарттары кооптуу жумуштар үчүн кошумча төлөмдү белгилөөнүн тартиби жөнүндө” жобонун жана Өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштардын типтүү тизмегине ылайык КР ӨКМге караштуу Гидрометеорологиялык кызматынын кызматкерлерине 16.03.2023-жылдын 1-январынан КР Саламаттыкты сактоо министрлигинин Бишкек шаардык мамлекеттик санитардык–эпидемиологиялык көзөмөлдөө борбору тарабынан аттестациялоо боюнча комиссиясынын 2023-жылдын 10-мартындагы №1 протоколу менен лабороторияда иштеген ОНЗПВУНЗПС бөлүмүндө азот жана күкүрт кислотасы бар экендиги аныкталбагандыгына карабастан 45% зыяндуулук ченем менен **452,8** миң сом кошумча эмгек акы төлөнүп берилген.

Сунуштама

Гидрометеорологиялык кызматында эмгек шарттарындагы кооптуу жана зыяндуу жумуштар үчүн кошумча төлөмдөрдү өкүлчүлүк органы менен макулдашуу боюнча жумуш орундарын аттестациялоодо зыяндуулуктун ченеми кайрадан карап чыгуу боюнча иш алып барылсын.

Аныкталды жана корутунду

КР ӨКМге караштуу Калдык сактоочу жайлар менен иштөө боюнча департаментинде кенже жана техникалык кызматкерлерге тамак ашка компенсация берүүдө, бекитилген ченемдик укуктук актылары, эсептелген тарифи жок **44,1** миң сом тамак аш (сүт) үчүн компенсациялык төлөмдөр негизсиз кошумча төлөнгөн.

Сунуштама

Калдык сактоочу жайлар менен иштөө боюнча департаментинде кенже жана техникалык кызматкерлерге тамак аш үчүн компенсациялык төлөмдөр ченемдик укуктук актылардын негизинде төлөнүшү камсыз кылынсын.

Аныкталды жана корутунду

Кыргыз Республикасынын Президентинин 2022-жылдын 1-августундагы №266 “Кыргыз Республикасынын мамлекеттик жарандык кызматчыларына жана муниципалдык кызматчыларына эмгек акы төлөө шарттары жөнүндө” Жарлыгынын *6.1* пунктуна ылайык *кызматтык же нөөмөттүк автомобиль бекитилип берилген мамлекеттик жарандык кызматчыларды жана муниципалдык кызматчыларды кошпогондо, транспорттук чыгымдар үчүн айына 2000 сом өлчөмүндө* төлөнөөрү бекитилген, бирок Калдык сактоочу жайлар менен иштөө боюнча Департаменттин LADA NIVA 213100 маркасындагы 02KG 115ES номерлүү автоунаасы 2023-жылдын 29-июнундагы №43 буйрук менен мамлекеттик кызматкерлер Б. Асанкулов жана Ташкенбаевге, TOYOTA HILUX маркасындагы №02 KG 190ES номерлүү автоунаасы мамлекеттик кызматкер А.Н. Абдыраевге бекитилгендигине карабастан кызматкерлерге ай сайын 2000 сомдон 48,0 миң сом транспорттук чыгымдар үчүн компенсация төлөнүп берилген.

Транспорттук чыгымдар үчүн компенсациядан 4,8 миң сом ашыкча киреше салыгы кармалып, бюджетке которулган.

Сунуштама

КР ӨКМге караштуу Калдык сактоочу жайлар менен иштөө боюнча департаменти эмгек акы эсептөөдө Кыргыз Республикасынын Президентинин 2022-жылдын 1-августундагы ПЖ №266 “Кыргыз Республикасынын мамлекеттик жарандык кызматчыларына жана муниципалдык кызматчыларына эмгек акы төлөө шарттары жөнүндө” Жарлыгынын негизинде иш алып барылсын жана 48,0 миң сом суммасындагы ашыкча төлөмдөргө жол берген жооптуу кызматкерлердин жоопкерчилиги каралсын.

Негизсиз төлөнгөн 48,0 миң сом суммасындагы транспорттук чыгымдар үчүн компенсация толугу менен кызматкерлерден кармалып, тиешелүү бюджетке чегерилсин.

Аныкталды жана корутунду

Аудитке берилген маалыматка ылайык, 2023-жыл ичинде “Авиациялык издөө-куткаруу кызматы” мамлекеттик ишканасынын

Уставынын (23-пункт; 40-пункт) талаптарын бузуу менен ишкананын айрым кызматкерлерине жалпы 1100,0 миң сомго сый акы эсептелинип төлөнгөн. Уставдын 40-пунктуна ылайык ишкананын кызматкерлерине сыйлоо тартиби жетекчилик тараптан аныкталган эмес. Ошондой эле, ишкананын сыйлоо жөнүндө буйруктарындагы негиз катары көрсөтүлгөн ченемдик укуктук актынын (уставдын) пункттары жана бөлүмдөрү кызматкерлерге сый акы берүүгө тиешеси жоктугу аныкталган.

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министрлигине:

“Авиациялык издөө-куткаруу кызматы” мамлекеттик ишканасынын Уставынын талаптарын бузууга жол берген жооптуу кызматкерлердин жоопкерчилиги каралсын.

“Авиациялык издөө-куткаруу кызматы” мамлекеттик ишканасына:

Сый акыларды эсептөө жана төлөө Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын жана Уставдын талаптарына ылайык жүргүзүлсүн.

Камсыздандыруу жана компенсация төлөмдөрү

Аныкталды жана корутунду

2004-жылдын 21-августундагы №163 “Аскер кызматчыларынын жана окуу менен атайын жыйындарга чакырылган аскерге милдеттүүлөрдүн жана аларга теңештирилген адамдардын өмүрүн жана саламаттыгын милдеттүү мамлекеттик камсыздандыруу жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамына ылайык, камсыздандыруу суммалары аскердик кызматта же аскердик даярдыктан өтүп жаткан учурда жаракат алган камсыздандырылган адамдарга төлөнөт. Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2014-жылдын 31-октябрындагы №620 (КПҮ) токтому менен бекитилген “Кыргыз Республикасынын Куралдуу Күчтөрүнүн жана башка аскердик түзүлүштөрүнүн аскер кызматчыларына акчалай үстөк акылар жөнүндө” Жобого ылайык, аскер кызматчыларынын өргүүлөрү дагы аскердик кызмат болуп эсептелет, бул аскер кызматчысы аскердик милдеттерин аткаруудан тышкары жаракат алган учурда камсыздандыруу суммасын төлөөдө карама-каршылыктарга алып келет. Мисалы: ӨКМнын Бишкек шаардык башкармалыгында прапорщик Т.Т. Мамбетовго камсыздандыруу төлөмүн алуу үчүн берилген материалдарга аудит жүргүзгөн учурда ал кезектеги эмгек өргүүдө жүргөндө, өздүк унаасын үйүндө ондоп жаткан учурда көзүнөн жаракат алып, камсыздандыруу суммасын төлөп берүү жөнүндө кайрылган жана комиссия ага 204,0 миң сом камсыздандыруу суммасын төлөп берүү чечимин чыгарган. Төлөм толугу менен 2023-жылы жүргүзүлгөн.

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине:

Негизсиз камсыздандыруу төлөмдөрүн жокко чыгаруу үчүн, 2004-жылдын 21-августундагы №163 “Аскер кызматчыларынын жана окуу менен атайын жыйындарга чакырылган аскерге милдеттүүлөрдүн жана аларга

теңештирилген адамдардын өмүрүн жана саламаттыгын милдеттүү мамлекеттик камсыздандыруу жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын “камсыздандырылган адамдарга аскердик кызматта же аскердик даярдыктан өтүү учурунда аскердик милдеттерин аткаруу учурунда жаракат алган камсыздандыруу суммалары төлөнөт” деген бөлүгүнө өзгөртүүлөрдү киргизүү маселесин кароо.

Аныкталды жана корутунду

Турак жайды ижарага алуу үчүн акчалай компенсацияны дайындоонун жана төлөөнүн тууралыгына тандалма текшерүү жүргүзүүдө Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2017-жылдын 11-декабрындагы №800 токтому менен бекитилген “Кыргыз Республикасынын Куралдуу Күчтөрүнүн, башка аскердик түзүлүштөрүнүн, мыйзамда аскердик кызмат каралган мамлекеттик органдардын аскер кызматчыларына жана укук коргоо органдарынын кызматкерлерине убактылуу турак жайды (жашоо аянтын) жалдагандыгы үчүн акчалай компенсацияны төлөө жөнүндө” Жобонун 4,6 пунктунун жана Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2018-жылдын 22-майындагы №247 токтому менен бекитилген “Аскер кызматчыларына, укук коргоо органдарынын кызматкерлерине жана алардын үй-бүлө мүчөлөрүнө мамлекеттик турак жайларды берүү жана аларды пайдалануу тартибинин өзгөчөлүктөрү жөнүндө” *(КР Министрлер Кабинетинин 2024-жылдын 15-октябрындагы №620 токтомуна ылайык күчүн жоготту)* Жободо белгиленген талаптары толук аткарылбай, ижарачынын киреше салыгын төлөгөндүгү жөнүндө патентинин көчүрмөсү жок болгон учурда ижара акысынын компенсация төлөмү жүргүзүлгөн, мында КР ӨКМнын Ош шаары боюнча башкармалыгында 3 аскер кызматкерине 9,2 миң сом жана КР ӨКМнын Бишкек шаардык башкармалыгында 2 аскер кызматкерине 37,8 миң сом өлчөмүндө турак жайларды ижарага алгандыгы үчүн компенсациялар ашыкча төлөнгөн.

Сунуштама

КР Өкмөтүнүн 2017-жылдын 11-декабрындагы №800 токтому менен бекитилген “Кыргыз Республикасынын Куралдуу Күчтөрүнүн, башка аскердик түзүлүштөрүнүн, мыйзамда аскердик кызмат каралган мамлекеттик органдардын аскер кызматчыларына жана укук коргоо органдарынын кызматкерлерине убактылуу турак жайды (жашоо аянтын) жалдагандыгы үчүн акчалай компенсацияны төлөө жөнүндө” Жобонун 4,6-пунктун жана КР Өкмөтүнүн 2018-жылдын 22-майындагы № 247 токтому менен бекитилген “Аскер кызматчыларына, укук коргоо органдарынын кызматкерлерине жана алардын үй-бүлө мүчөлөрүнө мамлекеттик турак жайларды берүү жана аларды пайдалануу тартибинин өзгөчөлүктөрү жөнүндө” Жобону бузуу менен Ош шаары боюнча башкармалыгында 3 аскер кызматкерине **9,2** миң сом өлчөмдөгү жана ӨКМнын Бишкек шаардык башкармалыгында эки аскер кызматкерине **37,8**

миң сом өлчөмүндө ашыкча төлөмдөр бюджетке кайтарылышы камсыз кылынсын.

Иш сапар чыгымдары

Аныкталды жана корутунду

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2008-жылдын 26-августундагы №471 “Командировкалык чыгымдардын нормаларын белгилөө жана алардын ордун толтуруу тартиби жөнүндө” токтомунун талаптарын бузуу менен, 2023-жылдын 23-январындагы №11 буйругунун негизинде, Баткен облусу боюнча башкармалыгына которулуп кеткен КР ӨКМнын Республикалык өзүнчө куткаруу отрядынын (81497 аскер бөлүгү) Радиациялык, химиялык жана биологиялык коргоо кызматынын башчысы капитан А. Авазовко 8,5 миң сом өлчөмүндө иш сапар чыгымдары 2023-жылдын 31-майында жаңылыштык менен которулуп, жыл аягына дебитордук карыз пайда болгон. *Аудиттин алкагында, 2025-жылдын 31-мартындагы №79807 нактадай төлөмгө берилген квитанциясы менен ӨКМнын Республикалык өзүнчө куткаруу отрядынын бюджетине кайтарылган.*

Аныкталды жана корутунду

“Аскер кызматчыларынын статусу жөнүндөгү” Кыргыз Республикасынын Мыйзамына ылайык КР ӨКМге караштуу Кризистик кырдаалдарда башкаруу борборунун аскер кызматкерлерине **32,0** миң сом акча каражаты транспорттук чыгым үчүн төлөнүп берилген, бирок айдоочунун кызмат көрсөтүүдөгү тастыктоочу патенти район ичинде гана каралган. *Аудиттин жүрүшүндө 32,0 миң сом 31.01.2025-ж. № 415 төлөм тапшырмасы менен бюджетке которулду.*

КР ӨКМге караштуу Гидрометеорологиялык кызматында иш сапарына **17,6** миң сом ашыкча чыгымдалган. *Аудиттин жүрүшүндө 17,6 миң сом №136 жана №137 төлөм тапшырмасы менен бюджетке которулду.*

КР ӨКМге караштуу Калдык сактоочу жайлар менен иштөө боюнча департаментинде **3,0** миң сом негизсиз төлөнгөн. *Аудиттин жүрүшүндө 3,0 миң сом №49 төлөм тапшырмасы менен бюджетке которулду.*

Аныкталды жана корутунду

КР ӨКМнын Борбордук аппаратындагы Борборлоштурулган иш-чаралары келишимдин негизинде Россия Федерациясында окуган курсанттарды окууга жиберүүдө бааларга мониторинг жүргүзбөй, жалпы 6 655,3 миң сомго келишимдер түзүлүп, сатып алуу бөлүмүнө берилбей, авиа билеттер түз сатып алынган. Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2023-жылдын 11-июлундагы №2-Б буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчетту жүргүзүү боюнча” жобонун 106-пунктунда транспорттук кызмат көрсөтүү боюнча чыгашалар мекеме жетекчиси иш жүзүндө кызматты пайдаланылган суммасын бекиткен учурда таанылаары көрсөтүлгөндүгүнө карабастан, **6 655,3** миң сом жобонун

талаптарын бузуу менен бухгалтерия тарабынан эске алынбай эсептен чыгарылган.

Сунуштама

Транспорттук чыгымдарды эсептен чыгарууда Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2024-жылдын 22-январындагы №1-П буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунун уюмдары тарабынан бухгалтердик эсепти уюштуруу жана жүргүзүү боюнча” жобонун 106-пунктунун талаптарын бузууга жол берген жооптуу кызматкерлердин жоопкерчилиги каралсын.

Башка сатып алуулар беренесине сарпталган акча каражаттары Аныкталды жана корутунду

КР ӨКМнын Борбордук аппаратындагы Борборлоштурулган иш-чараларында 2023-жылдын 20-октябрында жеке ишкер К. Азыкбаев менен түзүлгөн №92 келишиминде маданий иш-чаранын кызматын аткарууга милдеттендирилген, бирок аткарылган иштин актысында 190,7 миң сомго ачык айкын иш көрсөтүлгөн эмес жана жетекчи тарабынан аткарылган иштин суммасы бекитилбей, негизсиз төлөмдөр жүргүзүлгөн.

Сунуштама

2023-жылдын 20-октябрындагы №92 келишиминин негизинде түзүлгөн 190,7 миң сом суммасындагы аткарылган иштердин актысын кайсыл иштердин аткарылгандыгын көрсөтүү менен түзүү камсыз кылынсын.

Аныкталды жана корутунду

КР ӨКМнын ведомстволук мекемелеринин Борборлоштурулган иш-чараларында 2023-жылдын 23-октябрында “Супара этнографиялык комплекси” №93 келишими менен 70 адамга 3586 сомдон 251,0 миң сомго түзүлүп банкет өткөрүлгөн. Аткарылган актысы 65 адамга түзүлүп, кол коюлган. Ашыкча каржыланган 17,9 миң сом кириштелбей негизсиз эсептен чыгарылган жана аткарылган кызматтын актысынын суммасы 251,0 миң сом жетекчи тарабынан бекитилген эмес.

Сунуштама

2023-жылдын 23-октябрындагы №93 келишиминин негизинде эсептен чыгарылган 17,9 миң сомду тиешелүү кызматкерлерден өндүрүү жагы каралсын.

Дебитордук жана кредитордук карыздар

Аныкталды жана корутунду

КР ӨКМге карштуу “Жалал-Абад көчмө механизациялаштырылган отряды” мамлекеттик ишканасында, Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2023-жылдын 11-июлунда №2-Б буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча” жобонун талаптары сакталбай, 2023-жылга Баланс боюнча Социалдык фондтон (3530) жыл аягына 68,1 миң сомду дебитордук карызы болгон, ал эми электрондук

салыштыруу актысы боюнча 12111220-эсебинен 2,6 миң сомдук туум гана дебитордук карызы болгон. *Аудит мезгилинде 68,1 миң сом дебитордук карызы калыбына келтирилген.*

Аныкталды жана корутунду

КР ӨКМнын “Сел жана суу ташкындарынан коргоо” кызматында аудиттин жүрүшүндө, Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137-Б (2023-жылдын 11-июлундагы №2-Б буйругу менен күчүн жоготкон) буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү жөнүндө” Жобонун талаптары сакталбай, бюджеттик мекеме тарабынан алынган товар, жумуш жана кызматтарды алгандыгы үчүн айрым берүүчүлөр менен дебитордук жана кредитордук карыздарынын калдыктары жана кыймылы боюнча отчеттук мезгилге салыштырып текшерүү актылары түзүлбөгөндүгү аныкталды.

Ошондой эле, жогорудагы Жобонун 7-бөлүмдүн 3-параграфынын талаптары сакталбай, мекеме тарабынан мөөнөтү өтүп кеткен 220,7 миң сом дебитордук карыздарды өз убагында өндүрүү боюнча тиешелүү иш-чаралар көрүлгөн эмес.

5,9 миң сом суммасындагы дебитордук карыз 2024-жылдын 21-октябрында №30100033 квитанциясы менен тиешелүү бюджеттин эсебине калыбына келтирилген.

Сунуштама

КР ӨКМнын “Сел жана суу ташкындарынан коргоо” кызматына:

Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2024-жылдын 22-январындагы № 1-Б буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунун уюмдары тарабынан бухгалтердик эсепти уюштуруу жана жүргүзүү боюнча” Жобонун талаптарын сактоо менен, берүүчүлөр менен дебитордук жана кредитордук карыздардын калдыктары жана кыймылы боюнча отчеттук мезгилге салыштырып текшерүү актыларынын түзүлүүсү камсыз кылынсын жана мөөнөтү өтүп кеткен дебитордук карыздарды өндүрүү боюнча тиешелүү иш алып барылсын.

Аныкталды жана корутунду

2022-жылдын 31-декабрына карата Өзгөчө кырдаалдардын алдын алуу жана кесепеттерин жоюу боюнча капиталдык курулуш Департаментинин балансында, 2015-жылдан бери келе жаткан жалпы суммасы 342,4 миң сомдук дебитордук карыздар бар, анын ичинде ОсОО “Дослик”-268,1 миң сом жана ОсОО “Монтажник”-74,3 миң сом.

Сунуштама

Мөөнөтү өтүп кеткен дебитордук карыздарды өндүрүү же эсептен чыгаруу боюнча иш-аракеттер жүргүзүлсүн.

Аныкталды жана корутунду

КР ӨКМнын Ош областы боюнча башкармалыгында 3 юридикалык жак боюнча мөөнөтү өтүп кеткен 2292,5 миң сом дебитордук карызы бар. Алар КР ӨКМнын 2009-жылдын 1-январындагы №251 буйругунун

негизинде баштапкы документтери (контракттар, төлөм тапшырмалары, эсеп-фактуралар, билдирүүлөр, актылар, өз ара эсептешүүлөрдүн салыштыруу ведомосттору ж.б.) жок КР ӨКМнын ЮМРУнун балансынан өткөрүлүп берилген. Баштапкы документтердин жоктугуна байланыштуу материалдар укук коргоо органдарына берилген эмес. Дебитордук карыздарды төлөө боюнча Башкармалыктын катына “Ош Ак-Таш” ААКсынан – 247,6 миң сом жана Ош шаардык капиталдык курулуш башкармалыгынан – 194,9 миң сом баланста көрсөтүлгөн карыздардын жоктугу жана ошол мезгилдеги документтердин жоктугу боюнча жооптор келип түшкөн. “Микс МК” ЖЧКсынын - 1850,0 миң сом карызы боюнча КР Финансы министрлигине караштуу Мамлекеттик салык кызматынын 2024-жылдын 11-июнундагы №13-310/5344 “Микс МК” ЖЧКсы салык төлөөчүлөрдүн реестринен 2000-жылдын 27-майында чыгарылгандыгы тууралуу каты бар.

Сунуштама

КР Финансы министрлигинин 2024-жылдын 22-январындагы №1-П буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунун уюмдары тарабынан бухгалтердик эсепти уюштуруу жана жүргүзүү боюнча” Жобонун 314-пунктуна ылайык, мөөнөтү өтүп кеткен дебитордук карыздарды өндүрүү же эсептен чыгаруу боюнча иш жүргүзүлсүн.

Аныктама жана корутунду

КР ӨКМге караштуу “Аймактарды коргоо боюнча региондор аралык борбор” мамлекеттик ишканасы тарабынан мөөнөтү өтүп кеткен 170,8 миң сом дебитордук карыздарды өз убагында өндүрүү боюнча тиешелүү иш-чаралар көрүлгөн эмес.

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын бухгалтердик эсепти уюштурууну жана жүргүзүүнү жөнгө салуучу ченемдик укуктук актыларынын талаптарын сактоо менен, берүүчүлөр менен дебитордук жана кредитордук карыздарынын калдыктары жана кыймылы боюнча отчеттук мезгилге салыштырып текшерүү актыларынын түзүлүүсү камсыз кылынсын жана мөөнөтү өтүп кеткен 170,8 миң сомдук дебитордук карыздарды өндүрүү же эсептен чыгаруу боюнча иш жүргүзүлсүн.

Бухгалтердик эсеп

Аныкталды жана корутунду

“Авиациялык издөө-куткаруу кызматы” мамлекеттик ишканасынын штаттык ырааттамасында кассир кызматы жоктугуна байланыштуу, кассирдин милдетин ишкананын башкы эсепчиси аткарып келет. Бул бухгалтердик эсепти жүргүзүү боюнча ченемдик-укуктук актылардын талаптарына ылайык келбейт. Анткени, Кыргыз Республикасындагы бухгалтердик эсепти жүргүзүү боюнча ченемдик-укуктук актыларына ылайык, бюджеттик мекеменин (ишкананын) жетекчиси, башкы бухгалтер жана кассалык документтерине кол коюу укугун пайдаланган башка

кызматкерлер кассирдин милдеттенмелерин аткара албайт. Эгерде, штаттык ырааттамада кассирдин кызмат орду каралбаган учурда, бюджеттик мекеменин (ишкананын) кассалык жана банктык операцияларды жүргүзүү боюнча милдеттенмелер мекеменин (ишкананын) башка кызматкерине жүктөлүшү керек.

Сунуштама

Кассирдин милдеттенмеси, Кыргыз Республикасынын бухгалтердик эсепти уюштурууну жана жүргүзүүнү жөнгө салуучу ченемдик укуктук актыларынын талаптарына ылайык, кызыкчылыктардын кагылышын болтурбоо үчүн, ишкананын кассалык жана банктык операциялар боюнча документтерине биринчи жана экинчи кол коюу укугу жок кызматкерге жүктөлсүн.

Негизги каражаттарды эсепке алуу

Аныктама жана корутунду:

“Баткен көчмө механизациялаштырылган отряды” мамлекеттик ишканасынын 2025-жылдын 8-январындагы №2 буйругуна негиз ишкананын балансында турган товардык-материалдык баалуулуктарды эсептөөдөн өткөрүүгө атайын комиссия дайындалып, эсептөөлөр жүргүзүлгөн. Натыйжада, курулуп бүткөн “Баткен көчмө механизациялаштырылган отряды” мамлекеттик ишканасынын 40 346,6 миң сомдук административдик имараты 2024-жылдын 28-ноябрында Авицо №9 менен КРнын ӨКМнин Капиталдык курулуш департаментинен ӨКМнүн Баткен областы боюнча башкармалыгына берилген, бирок Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2019-жылдын 11-сентябрындагы №468 “Мамлекеттик ишканалардын ишин тартипке келтирүү тууралуу” токтому менен бекитилген “Мамлекеттик ишканалар жөнүндө” Жобонун талаптары аткарылбай, “Баткен көчмө механизациялаштырылган отряды” мамлекеттик ишканасынын Балансына алынган эмес.

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2019-жылдын 11-сентябрындагы №468 “Мамлекеттик ишканалардын ишин тартипке келтирүү тууралуу” токтому менен бекитилген “Мамлекеттик ишканалар жөнүндө” Жобого ылайык “Баткен көчмө механизациялаштырылган отряды” мамлекеттик ишканасынын **40 346,6** миң сомдук административдик имараты баланска алынсын.

Аныкталды жана корутунду

КР ӨКМге караштуу Гидрометеорологиялык кызматынын карамагындагы жер тилкелеринин базасынын маалыматы боюнча, жалпы 157 бирдик объектиси, анын ичинен 136 бирдик объектинин мамлекеттик актысы бар, ал эми кайтарымсыз негизде берилген 21 жер тилкесинин мамлекеттик актысы жок экендиги аныкталды.

Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2023-жылдын 11-июлундагы №2-Б буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчетту жүргүзүү

боюнча” жобонун 131-133 пункттарына ылайык, негизги каражаттар адегенде алгачкы нарк боюнча эсепке алууда таанылат, эгерде алынган негизги каражаттын баланстык наркы белгисиз болсо, мындай негизги каражаттар адилеттүү нарк боюнча эске алынаары, 137 пунктуна ылайык, жер участкатору жана имараттар өзүнчө активдер болуп саналат жана өзүнчө эсептелет. Бухгалтердик эсепке алуу максаты үчүн сатып алынган наркы боюнча эске алынат. Бюджеттик мекемелер тарабынан мөөнөтсүз (мөөнөтүн көрсөтпөстөн) пайдалануу укугунда пайдаланылуучу, анын ичинде кыймылсыз мүлк объекттеринин астында жайгашкан жер участкаторунун пайдалануу укугун ырастаган документтин (мамлекеттик актынын) негизинде бухгалтердик эсептин тиешелүү эсептеринде эсепке алынууга тийиш экендиги белгиленген, бирок белгиленген жобонун пункттарын бузуу менен жер тилкелери бухгалтердик эсепке алынбай, финансылык отчетто чагылдырылган эмес.

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2024-жылдын 22-январындагы № 1-Б буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунун уюмдары тарабынан бухгалтердик эсепти уюштуруу жана жүргүзүү боюнча” жобого ылайык, жер тилкелерине инвентаризациялоо жүргүзүлүп, наркы аныкталып, мамлекеттик актынын негизинде бухгалтердик эсепке алуусу каралсын.

Аныктама жана корутунду

КР ӨКМнын 2023-жылдын 19-июлундагы № 812 буйругу менен, КР ӨКМнын Ош областы боюнча башкармалыгы тарабынан баланска кабыл алынып, Министрликтин өзгөчө буйругуна чейин 10 бирдик өрт өчүрүүчү автоунаасы сактоодо турат, анын 4 бирдиги жарактуу абалда. “Консервацияда” турган транспорт каражаттары: 2 бирдик 1975-жылы чыгарылган, 1 бирдик 1982-жылы чыгарылган, 2 бирдик 1983-жылы чыгарылган, 1 бирдик 1984-жылы чыгарылган, 1 бирдик 1987-жылы чыгарылган, 1 бирдик 1988-жылы чыгарылган, 1 бирдик 1990-жылы чыгарылган жана 1 бирдик 1992-жылы чыгарылган. Бардык “консервацияланган” транспорт каражаттарынын пайдалануу мөөнөтү бүткөн, моралдык жактан эскирген.

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2024-жылдын 22-январындагы № 1-П буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунун уюмдары тарабынан бухгалтердик эсепти уюштуруу жана жүргүзүү жөнүндө” Жобого ылайык, пайдалануу мөөнөтү бүткөн жана моралдык жактан эскирген автотранспорт каражаттары боюнча иш алып барылсын.

Аныкталды жана корутунду

КР ӨКМге караштуу “Авиациялык издөө-куткаруу кызматы” жана “Аймактарды коргоо боюнча региондор аралык борбор” мамлекеттик ишканасы тарабынан 2023-жылдын 26-ноябрындагы №78 буйругуна негиз,

мамлекеттик ишканага тиешелүү мүлктөрүнө (негизги каражаттар жана товардык-материалдык баалуулуктар) инвентаризация жүргүзүлгөн. КР ӨКМге караштуу “Аймактарды коргоо боюнча региондор аралык борбор” мамлекеттик ишканасы тарабынан 2024-жылдын 1-январына карата мамлекеттик ишканага тиешелүү мүлктөрүнө (негизги каражаттар жана товардык-материалдык баалуулуктар) инвентаризация жүргүзүлгөн эмес.

Ошондой эле, тиешелүү мамлекеттик мүлктү (негизги каражаттарды) “Кыргыз Республикасынын мамлекеттик мүлкүнүн бирдиктүү реестри” ведомстволор аралык автоматташтырылган маалыматтык системасына (ММБР ВАМС) киргизилбегендиги аныкталды.

Натыйжада, “Бухгалтердик эсеп жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 9-беренесинин жана Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 21-ноябрындагы №638-р тескеменин 5-пунктунун талаптары бузулган. Анткени, мамлекеттик ишкана жыл сайын отчеттук жылдан кийинки жылдын 1-январына карата мамлекеттик мүлктү инвентаризациялоону жүргүзүп, инвентаризациялоонун жыйынтыгын отчеттук жылдан кийинки жылдын 1-апрелине чейинки мөөнөттө ММБР ВАМСка (“МАИС ЕРГИ”) өз алдынча киргизүүнү камсыз кылышы керек.

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министрлигине:
“Бухгалтердик эсеп жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 9-беренесинин жана Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 21-ноябрындагы №638-р тескеменин 5-пунктунун талаптарын бузууга жол берген “Авиациялык издөө-куткаруу кызматы” жана “Аймактарды коргоо боюнча региондор аралык борбор” мамлекеттик ишканаларынын жооптуу кызматкерлеринин жоопкерчилиги каралсын.

“Авиациялык издөө-куткаруу кызматы” мамлекеттик ишканасына:
“Аймактарды коргоо боюнча региондор аралык борбор” мамлекеттик ишканасына:

“Бухгалтердик эсеп жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 9-беренесинин жана Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 21-ноябрындагы №638-р тескемесинин талаптарына ылайык, ишкананын мүлктөрүнө инвентаризация жүргүзүп, инвентаризациянын жыйынтыгын ММБР ВАМСка киргизүү боюнча тиешелүү иш-чараларды жүргүзүүнү камсыз кылсын.

Товардык-материалдык баалуулуктарды эсепке алуу

Аныкталды жана корутунду

2024-жылдын 1-январына карата КР ӨКМнын Бишкек шаары боюнча башкармалыгынын бюджеттик каражаттардын эсебинен товардык-материалдык запастар 16295,0 миң сомду түздү. Ушуга байланыштуу, КР Өкмөтүнүн 2011-жылдын 3-ноябрындагы №694 токтому менен бекитилген “Бюджеттик мекемелерди финансылоодо жылдык отчеттор боюнча эсептөөлөрдө товардык-материалдык баалуулуктардын нормативден

ашыкча запастарын жана каражаттар калдыктарын эсепке алууну жүргүзүүнүн тартиби жөнүндө” Нускама боюнча өзгөчө кырдаалдарды жоюу уюмдары ашыкча запастарды бюджетке эсепке алуудан бошотулгандыктан, запастардын бир нече жыл мурда пайда болушуна алып келген. Мисалы: Башкармалыктын тиричилик жана кеңсе буюмдарынын запасы 8782,2 миң сомду түзсө, жылдык чыгашасы 2072,1 миң сомду түздү, бул Башкармалыктын керектөөлөрү туура эмес пландаштырылгандыгын көрсөтөт, мында бюджеттик каражаттар кампаларда жана талап кылынбаган сатып алууларда топтолот. 2020-жылдан тартып Башкармалыктын “Коронавирус” кампасында кол тийгис запас катары 10 098,0 миң сом суммасында пайдаланылбаган ТМБ бар экендигин белгилей кетүү керек.

Сунушталды

Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигине:

Бюджеттик каражаттар боюнча чыгашаларды бекитүүдө жана КР ӨКМнын ведомстволук бөлүнүштөрүн каржылоодо, бар болгон запастарга талдоо жүргүзүүсү жана каржылоону муктаждыкка жараша, кампаларда ТМБнын бир нече жылга топтолушун түзбөстөн жүргүзүүсү сунушталат.

Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министрлигине:

“Коронавирус” кампасындагы ТМБны Бишкек шаары боюнча башкармалыгынын күнүмдүк керектөөлөрүнө пайдалануу маселесин, алардын жарактуулук мөөнөтүн жана эскирүүсүн эске алуу менен колдонуу боюнча иш алып барылсын.

Мамлекеттик сатып алуулар

Аныкталды жана корутунду

Тоо кырсыгынан куткаруу кызматы “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 17-беренесинин 3-пунктунун 16-пунктчасынын бир булактан сатып алуу усулу менен мурунку конкурстарда катышуучу жок өтпөй калдыгына байланыштуу, сатып алуулар мыйзамынын 28-беренесинин 4-пунктун эске албай (мурунку өтпөй калган конкурстарды кайталоо менен сатып алуучу уюм/Агент баалоо критерийлерин, сатып алуу предметинин пландалган наркын, техникалык өзгөчөлүктөрдү, квалификациялык талаптарды кайра карап чыгууга жана сатып алууну кайра жүргүзүүгө тийиш) 250,0 миң сомдук келишим түзүлүп, медикаменттер, “Айан” ЖЧКсы менен түзүлгөн келишимдин негизинде 489,0 миң сомдук көмүр, “Кор Лайн” ЖЧКсы менен түзүлгөн келишимдин негизинде 3 973,7 миң сомго тоо-кен куткаруу жабдуулары жана тетиктери сатып алынган.

Сунуштама

“Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын талаптары так сакталсын жана 28-беренесинин 4-пунктунун талаптарын эске албай келишимдерди түзүүгө жол берген жооптуу кызматкерлердин жоопкерчилиги каралсын.

Аныкталды жана корутунду

КР ӨКМнын Нарын областы боюнча башкармалыгында

“Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 9-беренесинин 2-пунктунун 1-пункткунчасында *“техникалык өзгөчөлүктөрдү жана алдын ала бюджетти көрсөтүү менен берилген өтүнмөлөрдүн негизинде, сатып алуулар планын түзүү учурунда жана кулактандырууну жарыялоонун алдында сатылып алынуучу товарлардын, жумуштардын, кызмат көрсөтүүлөрдүн жана консультациялык кызмат көрсөтүүлөрдүн рыногуна мониторинг жүргүзөт”* деп көрсөтүлгөнүнө карабастан, жумуш жана кызмат сатып алууда, мониторинг жүргүзбөстөн 717,5 миң сомго сатып алуулар жүргүзүлгөн.

Сунуштама

“Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 9-беренесинин 2-пунктунун талаптарын бузууга жол берген жооптуу кызматкерлердин жоопкерчилиги каралсын.

Аныкталды жана корутунду

КРнын ӨКМнын *Борборлоштурулган иш чаралары* Кыргыз Республикасынын Улуттук Банкынын 2021-жылдын 8-декабрындагы №2021-П-14/68-7-(ПС) токтому менен бекитилген “Кыргыз Республикасында накталай эмес эсептешүүлөр жөнүндө” жобонун 3-пунктунун талаптарын бузуу менен 2023-жылдын 1-ноябрындагы №94 келишими “ДТ Техник” ЖЧКсы менен 51 600 АКШ долларга түзүлгөн.

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын Улуттук Банкынын 2021-жылдын 8-декабрындагы №2021-П-14/68-7-(ПС) токтому менен бекитилген “Кыргыз Республикасында накталай эмес эсептешүүлөр жөнүндө” жобонун 3-пунктунун талаптарын бузууга жол берген кызматкерлердин жоопкерчилиги каралсын.

Аныкталды жана корутунду

1. “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 9-беренесинин 2-пунктунун 1-пунктчасынын талаптарын бузуу менен 2023-жылдын 23-октябрында №93 келишими “Этно комплекс Супара” ЖЧКсы менен делегацияларды тосууга кызмат көрсөтүү үчүн бааларга мониторинг жүргүлбөстөн баасы көрсөтүлбөгөн келишим түзүлгөн (чыгыштоо актысы 251,0 миң сом).
2. “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 9-беренесинин 2-пунктунун 1-пунктчасынын талаптарын бузуу менен 2023-жылдын 20-октябрында жеке ишкер К.А. Азыкбаев менен 190,7 миң сомго №92 келишими бааларга мониторинг жүргүзүлбөй, аткаруучу кызмат көрсөтүүнүн жетекчилик тарабынан бекитилген сметасы жок түзүлгөн.

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын *Өзгөчө кырдаалдар министрлигинин Борборлоштурулган иш чаралары* тарабынан “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 9-беренесинин

2-пунктунун талаптарын бузууга жол берген жооптуу кызматкерлердин жоопкерчилиги каралсын.

Аныкталды жана корутунду

Товарларды кабыл алууда “Тоо-Ашкан” ЖЧКсы боюнча мөөнөтү кечиктирилген айып пул 30,3 миң сом, “Нур Лайн” ЖЧКсы 63,6 миң сом, жалпы 93,9 миң сом түзгөн, жеткирүүчүнүн эсебинен кармалган, бирок депозиттик эсепте калган. *Аудит учурунда 93,9 миң сом 2025-жылдын 23-апрелинде № 35 төлөө тапшырмасы менен бюджетке которулган.*

Аныкталды жана корутунду

Аудитке берилген маалыматка ылайык, КР ӨКМнын “Сел жана суу ташкындарынан коргоо” кызматы тарабынан Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 27-сентябрындагы №522 токтому менен бекитилген “Мамлекеттик сатып алуулар чөйрөсүндө контрактты банктык коштоону камсыз кылуу” Тартибинде (*Министрлер Кабинетинин 2024-жылдын 4-декабрындагы №734 токтомуна ылайык күчүн жоготту*) (2-главанын 3-пунктунда жана 3-главанын 11-пунктунда) белгиленген талаптарды бузуу менен 2023-жыл ичинде 3111 “Имараттар жана курулмалар” беренеси боюнча коргоочу тосмолорду оңдоо жана кайра калыбына келтирүү иштерине келишимдер банктык коштоосуз түзүлүп, жалпы 59264,7 миң сомго каржылоо жүргүзүлгөн.

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 27-сентябрындагы №522 токтому менен бекитилген “Мамлекеттик сатып алуулар чөйрөсүндө контрактты банктык коштоону камсыз кылуу” Тартибинин (*Министрлер Кабинетинин 2024-жылдын 4-декабрындагы №734 токтомуна ылайык күчүн жоготту*) талаптарын бузууга жол берип, коргоочу тосмолорду оңдоо жана кайра калыбына келтирүү иштерине келишимдерди банктык коштоосуз түзүүгө жол берген кызматкерлердин жоопкерчилиги каралсын.

Аныкталды жана корутунду

“Авиациялык издөө-куткаруу кызматы” мамлекеттик ишканасы тарабынан 2023-жылдын 11-декабрындагы келишими аркылуу транспорттук каражаты 939,2 миң сомго түздөн-түз ыкмасы менен сатып алынган.

Белгилеп кетүүчү жагдай, “Авиациялык издөө-куткаруу кызматы” мамлекеттик ишканасы транспорттук каражатын сатып алууда анын базар баасын аныктоо үчүн “Центр оценки “Славянский Восток” ЖЧКсы менен келишим (6,0 миң сомго) түзөт. Ал эми, “Центр оценки “Славянский Восток” транспорттук каражатынын базар баасын аныктоо боюнча №47 отчетуна негиз транспорттук каражаттын базар баасын 672,0 миң сомго аныктаган.

Транспорттук каражаттын баасы аныкталгандан кийин, мамлекеттик ишканасы жогоруда көрсөтүлгөн транспорттук каражатты сатып алуу үчүн Мамлекеттик мүлктү башкаруу боюнча мамлекеттик агенттигине

(ММБМА) 2023-жылдын 22-ноябрында №10/1/309 кат жолдойт жана 2023-жылдын 28-ноябрындагы №10/1/3989 катынын негизинде сатып алуу боюнча макулдук алат.

Бирок, транспорттук каражатты сатып алуу боюнча келишими 672,0 миң сомго түзүлбөй, 939,2 миң сомго түзүлүп, сатуучу Ж.Ж. Мукамбетовдун эсеп четуна 2023-жылдын 11-декабрындагы №315 төлөө тапшырмасы менен 939,2 миң сом толук которулган. Натыйжада 267,2 миң сомго (939,2 миң сом – 672,0 миң сом) ашыкча суммага келишим түзүлгөн.

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министрлиги “Авиациялык издөө-куткаруу кызматы” мамлекеттик ишканасында базар баасын аныктоо боюнча №47 отчетуна негиз транспорттук каражаттын базар баасын 672,0 миң сомго аныктаганына карабастан, транспорттук каражатты 939,2 миң сомго сатып алууларга жол берген мамлекеттик ишкананын жооптуу кызматкерлеринин жоопкерчилигин карасын.

Аныкталды жана корутунду

Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 10-июнундагы №301 токтому менен бекитилген “Мамлекеттик жана муниципалдык ишканалар, уставдык капиталдагы катышуу үлүшүнүн 50 жана андан ашык пайызы мамлекетке таандык болгон чарбакер коомдор, анын ичинде алардын туунду чарбалык коомдору тарабынан сатып алууларды уюштуруунун жана ишке ашыруунун” Типтүү тартибинин 10-пунктунун талаптарын бузуу менен “Аймактарды коргоо боюнча региондор аралык борбор” мамлекеттик ишканасы тарабынан 12-пунктунун талаптарын да бузуу менен иш жүргүзүлгөн.

Тактап айтканда, КР ӨКМге караштуу “Авиациялык издөө-куткаруу кызматы” мамлекеттик ишкананын 2023-жылга карата сатып алуулар боюнча планы жылдын башында бекитилбей, 2023-жылдын 13-октябрында гана бекитилген жана “Аймактарды коргоо боюнча региондор аралык борбор” мамлекеттик ишкананын 2023-жылга карата сатып алуулар боюнча планы жана сатып алуулар боюнча ишкананын ички документи бекитилген эмес.

Сунуштама

КР ӨКМге караштуу “Авиациялык издөө-куткаруу кызматы” жана “Аймактарды коргоо боюнча региондор аралык борбор” мамлекеттик ишканалары, мындан ары мамлекеттик сатып алууда, Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 10-июнундагы № 301 токтому менен бекитилген “Мамлекеттик жана муниципалдык ишканалар, уставдык капиталдагы катышуу үлүшүнүн 50 жана андан ашык пайызы мамлекетке таандык болгон чарбакер коомдор, анын ичинде алардын туунду чарбалык коомдору тарабынан сатып алууларды уюштуруунун жана ишке ашыруунун” Типтүү тартибинин талаптары так жетекчиликке алынсын.

Ижара акысы

Аныкталды жана корутунду

КР ӨКМнын Бишкек шаардык башкармалыгы боюнча 2023-жылдын 31-декабрына карата өндүрүлбөй калган ижара акылары 929,3 миң сомду түзгөн, аудит мезгилинде өз убагында ижара акысын бербегендиги үчүн аларга 58,5 миң сом туум эсептелинген. Белгилей кетсек, “Скай Мобайл” ЖЧКсынын карызы 29,3 миң сом 2019-жылдан бери төлөнгөн эмес, “Штопор” ЖЧКсы 2014-жылдан берки 94,7 миң сом карызына соттун чечими бар, бирок ушул күнгө чейин аткарылбай турат. Баардыгы болуп 929,3 миң сом ижара акысы жана 58,5 миң сом туумдар өндүрүлгөн эмес.

Сунуштама

2023-жылдын 31-декабрына карата 929,3 миң сом суммасындагы ижара акысынын карыздарын жана ага эсептелинген 58,5 миң сом туумдарды өндүрүү боюнча иш алып барылсын. Ижара акысынын өз убагында төлөнүшү камсыз кылынып, катуу көзөмөлгө алынсын.

“Штопор” ЖЧКсынын 94,7 миң сом карызын өндүрүү боюнча Бишкек шаарынын Октябрь райондук сотунун чечимин аткаруу камсыз кылсын.

Долбоорлорду ишке ашыруу

“Кыргызстанда жаратылыш кырсыктарынын тобокелдигине туруктуулукту жогорулатуу” (ERIC) долбоору

Аныкталды жана корутунду

Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2021-жылдын 15-ноябрындагы №262 токтому менен бекитилген “Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министрлиги жөнүндө” жобонун талаптарын бузуу менен, аткаруучу жана ишке ашыруучу орган катары министрлик тарабынан иштелип чыкпаган жана Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министри тарабынан өзгөчө кырдаалдар министрлигине караштуу, жалпы жоболорду, максаттарды, милдеттерди, функцияларды, укуктарды, ишти уюштурууну, жетекчиликти жана персоналды дайындоону жана бошотууну, түзүмүн жана штаттык ырааттамасын бекитүүнү, мамлекеттик органдар менен өз ара аракеттенүүнү, каржылоону жүргүзүү тартибин, мүлктү тескөөнү жана Долбоорлорду ишке ашыруу бөлүмү боюнча башка корутунду жоболорду регламенттеген тиешелүү жобо иштелип чыккан эмес жана Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министри тарабынан бекитилген эмес.

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2021-жылдын 15-ноябрындагы №262 токтому менен бекитилген “Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министрлиги жөнүндө” жобого ылайык, Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министрлиги аткаруучу жана ишке ашыруучу агенттик катары Долбоорлорду ишке ашыруу бөлүмү жөнүндө тиешелүү жобону иштеп чыгуу жана бекитүү маселеси каралсын.

Аныкталды жана корутунду

2023-жылга долбоордун бекиткен бюджети 203 423,4 миң сом, такталган бюджети 28 523,8 миң сом болгонуна карабастан, иш жүзүндө аткарылганы 27 863,0 миң сомду, же бекитилген бюджеттин 13,7% түздү. Бекитилген бюджеттин аткарылбай калышы негизинен 2021-жылдын 24-майында “Тумаш” түрк инженердик компаниясы менен 10 орто мектептин техникалык-экономикалык негиздемени жана долбоордук-сметалык документтерди даярдоого келишим түзүлгөн. “Тумаш” компаниясы келишимдеги милдеттеринин баштапкы отчеттун жана орто мектептердин техникалык-экономикалык негиздемелерин жасагандыгы үчүн 184,9 миң АКШ доллар (анын ичинде салыктар 18,5 миң АКШ доллар) төлөнүп, долбоордук-сметалык документтерди даярдалбагандыктан, 2023-жылдын 14-апрелинде келишимди долбоор жокко чыгарган. Натыйжада, орто мектептерди курууга бюджетте каралган 988,4 миң АКШ доллар, жана бюджетте бекитилген куруунун техникалык көзөмөлдөөсүнө 360,8 миң АКШ доллары өздөштүрүлбөй калган.

План боюнча орто мектептердин курулушу 2023-жылдын июль айында башталуусу керек болсо, факт жүзүндө 2024-жылдын июнь айында же 11 айга кечиктирилип башталган.

“Мой страховой брокер” ЖЧШсы менен Кыргыз Республикасынын камсыздандыруу рыногу үчүн жер титирөө тобокелдигинин ыктымалдыгы үчүн камсыздандыруу модулун иштеп чыгуу кызматтарын сатып алууга 208,9 миң АКШ долларга түзүлгөн келишимдеги милдеттердин бир этабы гана аткарып, аткарылган жумуштун суммасы 18,7 миң АКШ доллар, калган жумуштун көлөмүн аткара албагай койгондугунан Долбоор “Мой страховой брокер” ЖЧШсы менен келишимди жокко чыгарган. “Мой страховой брокер” ЖЧШ келишимдеги милдеттерин аткарбай койгондугунан Долбоордун 2023-жылы өздөштүрүлбөй калган кызматтардын суммасы 16 547,4 миң сомду (190,2 миң АКШ доллар) түзгөн.

План боюнча долбоордун аякталышы 2023-жылдын 24-ноябры болсо, иш жүзүндө 2025-жылдын январь айында же 15 ай кечиктирилип башталган.

Конкурстук комиссиянын туура эмес чечиминен, жана консультациялык кызмат келишимдерде милдеттемелердин өз убагында аткарылбагандыгы үчүн консультанттарга айып же туумдар каралбагандыктан, контракта көрсөтүлгөн милдеттемелер аткарылган эмес.

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министрлиги тарабынан конкурстук комиссия конкурстун жеңүүчүсүн аныктоодо техникалык квалификациядан сырткары, ал мекемелердин тажрыйбасында көрсөтүлгөн жумуштардын буюртмачыларынан сунуштамалар да талап кылуу маселеси каралсын.

Консультациялык кызматтар келишимдерде милдеттемелердин өз убагында аткарылбагандыгы үчүн консультанттарга айып же туумдар каралсын.

Аныкталды жана корутунду

2023-жылдын 6-мартындагы долбоору Кыргыз Республикасынын камсыздандыруу рыногу үчүн жер титирөө тобокелдигинин ыктымалдуулугунун камсыздандыруу (финансылык) модулу иштеп чыгуу конкурсу квалификациянын негизинде жарыяланып, конкурска 2 катышуучу документтерин тапшырган. Алар:

“Мой страховой брокер” ЖЧШ жана Beit Software LTD консорциуму жана RED Risk Engineering + Development компаниялары катышып, комиссия “Мой страховой брокер” ЖЧШ компаниясын жеңүүчү деп тапкан. Аудит жогорудагы комиссиянын чечими туура эмес деп эсептейт, себеби “Мой страховой брокер” ЖЧШсы консорциум түзүп, конкурстун талаптарына Beit Software LTD компаниянын тажрыйбасы жооп берген, бирок “Мой страховой брокер” ЖЧШ андай тажрыйбасы жок болгонуна карабай жеңүүчү деп тапылган. Натыйжада, “Мой страховой брокер” ЖЧШсы 1-этаптагы көрсөтүлгөн милдеттер гана аткарылып, келишимдеги милдеттерин аткарган эмес. Азыркы күндө долбоор “Мой страховой брокер” ЖЧШ менен келишимин улантуудан баш тарткан.

Сунуштама

Мындан ары тендердик комиссия өз чечимдерин Кыргыз Республикасынын “Сатып алуулар жөнүндө” Мыйзамынын жана Дүйнөлүк Банктын Инвестициялык долбоорлорду каржылаган карыз алуучулар үчүн сатып алуу эрежелеринин талаптарына ылайык жүргүзсүн.

Аныкталды жана корутунду

“Бухгалтердик эсеп жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 10-беренесинин 2-пунктуна ылайык *“Эгерде Кыргыз Республикасы катышуучусу болуп саналган, мыйзамда белгиленген тартипте күчүнө кирген эл аралык келишимдерде башкача каралбаса, анда финансылык отчеттуулуктун көрсөткүчтөрү улуттук валюта менен түзүлүүгө тийиш”* деп көрсөтүлгөнүнө карабастан финансылык отчеттуулуктун көрсөткүчтөрү АКШ долларда көрсөтүлгөн.

Сунуштама

“Бухгалтердик эсеп жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 10-беренесинин 2-пунктуна ылайык финансылык отчеттуулуктун көрсөткүчтөрү улуттук валютада түзүлсүн.

“Кыргызстанда кырсыктардын тобокелдигине туруктуулукту жогорулатуу” кошумча каржылоо долбоору

Аныкталды жана корутунду

2023-жылга долбоордун бекиткен бюджети 361 422,2 миң сом, такталган бюджети 137848,4 миң сом болгонуна карабастан, иш жүзүндө аткарылганы 78854,2 миң сомду, же бекитилген бюджеттин 21,8% түздү. Бекитилген бюджеттин аткарылбай калышы негизинен 2022-жылдын

31-декабрында “ЭААС” ЖЧКсы менен 30 орто-мектептин техникалык-экономикалык негиздемени жана долбоордук-сметалык документтерди даярдоого келишим түзүлүп, календардык планга ылайык 2023-жылдын июль айына 5 орто-мектептин техникалык-экономикалык негиздемени жана долбоордук-сметалык документтерди даяр болушу керек эле, бирок “ЭААС” ЖЧКсы коюлган милдеттерин убагында аткара албай, натыйжада 2023-жылга 5 орто мектептерди курууга 279 357,0 миң сом (3 211,0 миң АКШ доллар КРУБ 87,00) өздөштүрүлбөй калган.

План боюнча орто мектептердин курулушу 2023-жылдын ноябрь айында башталуусу керек болсо, иш жүзүндө 2024-жылдын июль айында же 8 ай кечиктирилип башталган.

Долбоордун жетекчилиги тарабынан көзөмөл жетиштүү даражада болбогондуктан, консультациялык кызмат боюнча келишимдерде милдеттемелердин өз убагында аткарылбагандыгы үчүн консультанттарга айып же туумдар каралбагандыктан, контракта көрсөтүлгөн милдеттемелер аткарылган эмес.

Сунуштама

“Кыргызстанда кырсыктардын тобокелдигине туруктуулукту жогорулатуу” кошумча каржылоо долбоору консультациялык кызматтар келишимдерде милдеттемелердин өз убагында аткарылбагандыгы үчүн консультанттарга айыптарды кароо маселеси көтөрүлсүн.

Аныкталды жана корутунду

2022-жылдын 14-июнундагы №KG-G/DS-24-1/AF келишимдин негизинде “Кыргызстанда кырсыктардын тобокелдигине туруктуулукту жогорулатуу” кошумча каржылоо долбоору менен “Реалком” ЖЧКнын ортосунда GPS трекерлерди орноттууга 8880 АКШ долларга түзүлгөн. Жумуштар аткарылып, жыйынтыгында 2022-жылдын 12-декабрындагы акт түзүлгөн жана 2023-жылдын 15-февралында 770,5 миң сомго эсеп фактурасы жызылып берилген.

Кыргыз Республикасынын Улуттук Банкынын 2021-жылдын 8-декабрындагы №2021-П-14/68-7-(ПС) токтому менен бекитилген “Кыргыз Республикасында накталай эмес эсептешүүлөр жөнүндө” жобонун 3-пунктунун талаптарын бузуу менен “Реалком” ЖЧКсы көрсөткөн кызматтары үчүн АКШ доллар менен төлөп берген.

Сунуштама

“Кыргызстанда кырсыктардын тобокелдигине туруктуулукту жогорулатуу” кошумча каржылоо долбоору тарабынан Кыргыз Республикасынын Улуттук Банкынын 2021-жылдын 8-декабрындагы №2021-П-14/68-7-(ПС) токтому менен бекитилген “Кыргыз Республикасында накталай эмес эсептешүүлөр жөнүндө” жобонун 3-пунктунун талаптарын бузууга жол берген кызматкерлердин жоопкерчили каралсын.

Аныкталды жана корутунду

2023-жылдын 23-августунда мекеме 1С-Бухгалтерия 8.3 версиясын сатып алуу конкурсу №230823398804923, котировкаларды суратып алуу методу менен веб-порталга жарыяланган. Конкурстук комиссия жеңүүчү катары эң арзан баа сунуштаган “Р.Р.Ж. Групп” ЖЧКсын тандайт, бирок жогорудагы мекеме келишимге кол коюудан баш тарткандыктан, жеңүүчү деп кийинки арзан баа сунуштаган “1С Като-Экономикс” ЖЧКсы табылып, келишимдер түзүлгөн. Конкурста берүүчүнүн сунушун кепилдик камсыздоо катары декларация талап кылынгандыктан, келишим түзүүдөн баш тарткан мекемеге чара көрүлгөн эмес.

Сунуштама

“Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 9-беренесинин 2-пунктунун 6-пунктчасына ылайык маалыматтар базасына ак ниет эмес берүүчүлөрдү жана консультанттарды киргизүү демилгесин ишке ашырбаган кызмат адамдарынын жоопкерчили каралсын.

“Борбордук Азияда гидрометеорологиялык тейлөөнү модернизациялоо” долбоорун кошумча каржылоо” долбоору

Аныкталды жана корутунду

2022-жылдын 17-октябрындагы №KG-G/RFB-06/B келишимдин негизинде “Борбордук Азиядагы гидрометеорологиялык кызматтарды модернизациялоого кошумча каржылоо” долбоору менен “ДАОГруп” ЖЧКсы жана “КБМ” ЖЧКнан куралган “ДАОГруп-КБМ” консорциумдун ортосунда жогорку ылдамдыктагы компьютердик кластерди алуу аркылуу аба ырайын болжолдоо системасын модернизациялоого 1195,9 миң АКШ долларга келишим түзүлгөн. Жумуштар аткарылып жыйынтыгында 2023-жылдын 31-мартындагы акт түзүлгөн жана 2023-жылы 287,3 миң АКШ доллар долбоордун банк эсебинен которулуп, калган 910,6 миң АКШ доллар Дүйнөлүк банктын эсебинен түз которулуп берилген.

2022-жылдын 30-мартындагы №KG-CS/CQS-03/B келишимдин негизинде “Борбордук Азиядагы гидрометеорологиялык кызматтарды модернизациялоого кошумча каржылоо” долбоору менен “CAIConsulting” ЖААКнын ортосунда Кыргызгидрометти өнүктүрүүнүн техникалык-экономикалык негиздемесин жүргүзүү боюнча консультациялык кызматтарды сатып алууга 121,8 миң АКШ долларга түзүлгөн. Жумуштар аткарылып жыйынтыгында 2023-жылдын 30-мартында акт түзүлгөн жана 2023-жылы 12,2 миң АКШ доллар долбоордун банк эсебинен которулуп берилген.

“Борбордук Азиядагы гидрометеорологиялык кызматтарды модернизациялоого кошумча каржылоо” долбоору менен “Бейкер Тилли” ЖЧКнын ортосунда аудит кызматтарын жүргүзүү үчүн 2020-жылдын 27-январында №KG-CS/DS-01 келишими түзүлгөн. Жумуштар аткарылып жыйынтыгында аудитордук отчет түзүлгөн жана 2023-жылы 11,2 миң АКШ доллар долбоордун банк эсебинен которулуп берилген.

Кыргыз Республикасынын Улуттук Банкынын 2021-жылдын 8-декабрындагы №2021-П-14/68-7-(ПС) токтому менен бекитилген “Кыргыз Республикасында накталай эмес эсептешүүлөр жөнүндө” жобонун 3-пунктунун талаптарын бузуу менен “ДАОГруп-КБМ” консорциум менен “CAIConsulting” ЖААКсы жана “Бейкер Тилли” ЖЧКсы көрсөткөн кызматтары үчүн жалпы 310,7 миң АКШ доллар менен төлөп берген.

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын Улуттук Банкынын 2021-жылдын 8-декабрындагы №2021-П-14/68-7-(ПС) токтому менен бекитилген “Кыргыз Республикасында накталай эмес эсептешүүлөр жөнүндө” жобонун 3-пунктунун талаптарын бузууга жол берген кызматкерлердин жоопкерчили каралсын.

Аныкталды жана корутунду

“Бухгалтердик эсеп жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 10-беренесинин 2-пунктуна ылайык *“Эгерде Кыргыз Республикасы катышуучусу болуп саналган, мыйзамда белгиленген тартипте күчүнө кирген эл аралык келишимдерде башкача каралбаса, анда финансылык отчеттуулуктун көрсөткүчтөрү улуттук валюта менен түзүлүүгө тийиш”* деп көрсөтүлгөнүнө карабастан финансылык отчеттуулуктун көрсөткүчтөрү АКШ долларда көрсөтүлгөн.

Сунуштама

“Бухгалтердик эсеп жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 10-беренесинин 2-пунктуна ылайык финансылык отчеттуулуктун көрсөткүчтөрү улуттук валютада түзүлсүн.

Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министрлигинин “Кыргыз Республикасында жер көчкүлөрдүн тобокелдиктерин башкаруу” долбоору

Аныкталды жана корутунду

Эмгек кодексинин 58-беренесине ылайык Түзүлгөн эмгек келишиминин негизинде үч күндүк мөөнөттө иш берүүчү тарабынан кызматкерди ишке кабыл алуу жөнүндө буйрук таризделет. Иш берүүчү буйрук менен кызматкерге кол койдуруу менен кол койгон күндөн тартып үч күндүк мөөнөттө тааныштырат, бирок бул коюлган талаптар аткарылбастан 2023-жылы макулдашылган эмгек келишимдерине жумушка кабыл алуу тууралуу жетекчинин буйругу жок 385,0 миң сом эмгек акы, 66,4 миң сом социалдык фонд, жалпы 451,4 миң сом төлөнүп берилген.

2023-жылдын 9-январындагы №17/01-2023 эмгек келишиминин негизинде 9-январдан 19-апрелине чейин иштөөгө Манапбаев Э.К. менен 130,0 миң сом эмгек акы чектелип макулдашылган. Келишимдин шарттарынын талаптары аткарылбай, аткарылган иштердин актысы жок 65,0 миң сом эмгек акы төлөнүп берилген.

Сунуштама

Эмгек кодексинин беренелери менен иш алып барсын, эмгек келишиминин шарттары так сакталсын, анын аткарылышы жетекчилик тарабынан көзөмөлгө алынсын жана аны аткарууга тиешеси бар кызматкерлердин жоопкерчилиги каралсын.

Аныкталды жана корутунду

2023-жылдын 1-январына карата негизги каражаттардын 6550,6 мин сом суммасыдагы калдыгы баланстан тышкары реестрде көрсөтүлүп, баланста чагылдырылган эмес.

Сунуштама

6550,6 миң сом суммасындагы реестрде көрсөтүлгөн негизги каражаттарты баланска алуу маселеси каралсын.

Аныкталды жана корутунду

2023-жылдын 1-февралында Кыргыз Республикасынын Президентинин Иш башкармасы (баланс кармоочу) жана Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министрлиги мамлекеттик имаратты пайдалануу үчүн №5 келишими түзүлгөн. Келишимдин 2.1.4. пунктуна ылайык колдонуучу капиталдык оңдоо иштерин жүргүзүүгө милдеттүү экендиги көрсөтүлгөн, бирок аткарылган оңдоо иштеринин актысын баланс кармоочуга өткөрүп берилиши керек экендиги келишимдин шартында көрсөтүлгөн эмес.

КРнын Финансы министрлигинин 2023-жылдын 11-июлундагы №2-Б “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча жобону бекитүү жөнүндө” буйругу менен бекитилген Жобонун 142-пунктуна ылайык *“Негизги каражаттын наркына кошулган кийинки мындай чыгымдарга карата бул Жободо “чыгымдарды капитализациялоо” (капиталдык оңдоо) термини колдонулат. Чыгымдарды капитализациялоо - бул негизги каражаттардын наркын көбөйтүүгө чыгымдарды тиешелүү кылуу” деп көрсөтүлгөндүгүнө карабастан, долбоорду ишке ашыруу бөлүмү тарабынан капиталдык оңдоо, курулуш-куроо иштерине сарпталган каражаттар 4 143,8 миң сом операциялык чыгымдардын эсебинен чыгышталган, тиешелүү мекемелерге кабыл алуу-берүү актысынын негизинде өткөрүп берүүсү жетекчилик тарабынан көзөмөлгө алынган эмес.*

Сунуштама

Имараттарды капиталдык оңдоодо чыгышталган 4 143,8 миң сомду ордуна баланска коюу, тиешелүү баланс кармоочу мекемелерге өткөрүп берүү жагы каралсын.

Мамлекеттик имаратты пайдалануу келишиминин 2.1.4.-пунктун кайрадан карап чыгуусу сунушталат.

**Өзгөчө кырдаалдар министрлигине караштуу Токой кызматы
Бюджеттик каражаттардын сметасын түзүү жана аткаруу
Аныкталды жана корутунду**

КР ӨКМге караштуу Токой кызматынын Кара-Кулжа, Алайкуу жана Өзгөн токой чарбалары тарабынан чыгашалар сметасы туура эмес эсептөөлөрдүн негизинде бекитилген.

Мисалы: 2023-жылга чыгашалар сметасын бекитүүдө, эмгек акы беренеси боюнча бекитилген сумма Кара-Кулжа токой чарбасында 2719,0 миң сомду, Алайкуу токой чарбасында 2851,0 миң сомду, Өзгөн токой чарбасы 3568,5 миң сомду түздү. Бирок, Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 1-августундагы №434 “Мамлекеттик кызматчылардын категориясына кирбеген жана мамлекеттик мекемелерде, анын ичинде Кыргыз Республикасынын аткаруу бийлигинин мамлекеттик органдарынын ведомстволук мекемелердинде иштеген кызматкерлерге эмгек акы төлөө шарттары жөнүндө” токтомунун негизинде түзүлүп, Кыргыз Республикасынын айыл чарба министрлигинин токой чарба кызматынын тиешелүү буйруктары менен директору тарабынан бекитилген штаттык ырааттамага ылайык бир айлык эмгек акы фонду Кара-Кулжа токой чарбасында 535,6 миң сом, же бир жылдык эмгек акы фонду $(535,6 \cdot 15)$ 8033,5 миң сом, Алайкуу токой чарбасында бир жылдык эмгек акы фонду 7818,6 миң сом, Өзгөн токой чарбасы 707,4 миң сом же бир жылдык эмгек акы фонду $(707,4 \cdot 15)$ 10611,0 миң сом деп белгиленген.

Социалдык фондко чегерүүлөрдө да тиешелүү түрдө айырмалар орун алган.

Сунуштама

Токой кызматынын Кара-Кулжа, Алайкуу жана Өзгөн токой чарбаларында чыгашалар сметасы ар бир чыгымдар боюнча туура эсептөөлөрдүн негизинде түзүлсүн.

Эмгек акы төлөө жана соцфондго чегерүүлөр

Аныкталды жана корутунду

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2022-жылдын 29-августундагы №474 токтому менен Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги №258 “Оор жумуштар жана зыяндуу, же эмгек шарттары кооптуу жумуштар үчүн кошумча төлөмдү белгилөөнүн тартиби жөнүндө жобону жана Өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштардын типтүү тизмегин бекитүү жөнүндө” токтому менен бекитилген Өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштардын типтүү тизмегинин 42-главасынын “Компьютерде иштөө” 17-пункту 2022-жылдын 1-августунан тартып күчүн жоготкон. Ошол эле учурда, Алай токой чарбасында 2023-жылы компьютерде иштегендери үчүн кызматкерлерге 35,4 миң сом кошумча эсептөөлөр жана Социалдык фондго чегерүү 6,1 миң сом суммасында, жалпы 41,5 миң сом жүргүзүлгөн.

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2022-жылдын 29-августундагы №474 токтомуна ылайык кучун жоготконуна байланыштуу Алай токой чарбасында компьютерде иштөө үчүн кошумча эсептөөлөр токтотулсун жана 41,5 миң сомдук эсептөөлөргө жол берген жооптуу адамдардын жоопкерчилиги каралсын.

Аныкталды жана корутунду

Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 1-августундагы №433 “Кыргыз Республикасынын мамлекеттик органдарын жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарын тейлеп иштеген кызматкерлерге эмгек акы төлөө шарттары жөнүндө” жана 2022-жылдын 1-августундагы №434 “Мамлекеттик кызматчылардын категориясына кирбеген жана мамлекеттик мекемелерде, анын ичинде Кыргыз Республикасынын аткаруу бийлигинин мамлекеттик органдарынын ведомстволук мекемелеринде иштеген кызматкерлерге эмгек акы төлөө шарттары жөнүндө” токтомдорунун талаптарын бузуу менен Алай токой чарбасында электрэнергиясы үчүн 110,1 миң сом компенсация эсептелген. Алар үчүн Социалдык фондго чегерүү 19,0 миң сомду түзгөн. Жалпы 129,1 миң сом сарпталган.

Сунуштама

Алай токой чарбасында, эмгек акы фондун эсептөөдө Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 1-августундагы №433 “Кыргыз Республикасынын мамлекеттик органдарын жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарын тейлеп иштеген кызматкерлерге эмгек акы төлөө шарттары жөнүндө” жана 2022-жылдын 1-августундагы №434 “Мамлекеттик кызматчылардын категориясына кирбеген жана мамлекеттик мекемелерде, анын ичинде Кыргыз Республикасынын аткаруу бийлигинин мамлекеттик органдарынын ведомстволук мекемелеринде иштеген кызматкерлерге эмгек акы төлөө шарттары жөнүндө” токтомдорунун талаптары сакталсын.

Аныкталды жана корутунду

Аркыт токой чарбасынын 2023-жылдын 1-мартынын №7 буйругунун негизинде иш кагаздарды жүргүзүүчү кызматкери Байызбек кызы Чолпон 2023-жылдын 1-мартынан тартып 1-апрелине чейинки аралыкка эмгек өргүүгө чыккан, бирок 2023 жылдын 15-мартындагы №2 буйругу менен чакыртылып алынып 15-мартынан баштап табель баракчасы толтурулуп эмгек акысы төлөнүп берилген. Ошол эле учурда, пайдаланбай калган күндөрү толук колдонулуп, ал күндөрүнө да табель баракчасына 8 саат коюлган. *2025-жылдын 18-февралындагы №5 бухгалтердык эсептик проводканын негизинде 8,7 миң сом дебитордук карыз катары белгиленген.*

Сунуштама

Аркыт токой чарбасында, Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2024-жылдын 22-январындагы №1-Б буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунун уюмдары тарабынан бухгалтердик эсепти уюштуруу жана жүргүзүү боюнча” Жобонун талаптарына ылайык 8,7 миң сом суммасындагы Байызбек кызы Чолпондун дебитордук карызы өндүрүлсүн.

Аныкталды жана корутунду

Өзгөн токой чарбасынын 2023-жылдын 1-ноябрындагы №02-3/16-ОК буйругунун негизинде Р. Адилбеков Кыргыз Республикасынын Эмгек

кодексинин 82-беренесинин негизинде өз каалосу менен жумуштан бошотулган. Токой чарбасы Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2024-жылдын 19-мартындагы №123-токтому менен бекитилген “Он үчүнчү эмгек акыны эсептөөнүн” тартибинин 5-пунктуна ылайык 24,6 миң сом төлөнүп берилген эмес.

Сунуштама

Өзгөн токой чарбасында Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2024-жылдын 19-мартындагы №123-токтому менен бекитилген “Он үчүнчү эмгек акыны эсептөөнүн” тартибинин талаптары сакталып, Р.А. Адилбековго 24,6 миң сом он үчүнчү эмгек акысын төлөө маселеси каралсын.

Аныкталды жана корутунду

Түп токой чарбасында 2023-жылдын январь айынан апрель айына чейин кароолчу Ж.Э. Кушкеевага эмгек стажы көп саналып, ашыкча 12,7 миң сом төлөнгөн.

Сунуштама

Түп токой чарбасында Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 1-августундагы №433 “Мамлекеттик кызматчылардын категориясына кирбеген жана мамлекеттик мекемелерде, анын ичинде Кыргыз Республикасынын аткаруу бийлигинин мамлекеттик органдарынын ведомстволук мекемелеринде иштеген кызматкерлерге эмгек акы төлөө шарттары жөнүндө” токтомунун 3-тиркемесине ылайык, иштеген жылдары үчүн үстөктөрдүн өлчөмү туура эсептелинип төлөнүшү камсыз кылынсын.

Аныкталды жана корутунду

Кочкор тойкой чарбасында Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексине 167-беренесине ылайык ылайык кызмат орундарын айкалыштыргандагы жана убактылуу жок кызматкердин милдетин аткаргандагы эмгек акы 18,1 миң сом жана социалдык фондко (17,25%) 3,1 миң сом, бардыгы 21,5 миң сом 2023-жылдын апрель май айларына жетекчинин буйругу жок, негизсиз төлөнгөн.

Сунуштама

Кочкор токой чарбасында кызмат орундарын айкалыштыргандагы жана убактылуу жок кызматкердин милдетин аткаргандагы эмгек акыны жетекчинин буйругунун негизинде төлөө камсыз кылынсын.

Транспорттук чыгымдар

Аныкталды жана корутунду

Кыргыз Республикасынын Транспорт жана коммуникациялар министрлигинин 2015-жылдын 30-декабрындагы №366 буйругу менен бекитилген “Автомобиль транспортунда отунду жана майлоочу майларды чыгымдоонун линиялык ченемдерин колдонуу жана аларды эсептөө ыкмасынын Эрежелеринин талаптарын бузуу менен Ош, Ноокат жана Алай токой чарбаларында автотранспорт каражаттарына күйүүчү майлоочу

майларды керектөө ченемдери эсептелбей, күйүүчү майлоочу майларды чыгыштоо иш жүзүндө колдонулгандыгы боюнча чыгышталат. Автотранспорт каржаттарынын жол баракчаларында мезгилдин башына жана аягына километраж көрсөтүлгөн эмес.

Сунуштама

Ош, Ноокат жана Алай токой чарбаларында отунду жана майлоочу майларды чыгымдоонун линиялык ченемдерин колдонуу Кыргыз Республикасынын Транспорт жана коммуникациялар министрлигинин 2015-жылдын 30-декабрындагы №366 буйругу менен бекитилген “Автомобиль транспортунда отунду жана майлоочу майларды чыгымдоонун линиялык ченемдерин колдонуу жана аларды эсептөө ыкмасынын Эрежелерине” ылайык жүргүзүлсүн.

Коммуналдык кызматтары

Аныкталды жана корутунду

Токой кызматынын борбордук аппараты үчүн электр энергиясынын, суу жана саркынды сууларды керектөөгө тиешелүү лимиттер КР ӨКМ тарабынан бекитилген эмес.

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министрлигине:

Бюджеттик каражаттарды үнөмдүү пайдалануу максатында Токой кызматынын борбордук аппараты үчүн электр энергиясынын, суунун жана саркынды суулардын керектөөгө тиешелүү лимиттери бекитилсин.

Аныкталды жана корутунду

Токой кызматынын 2023-жылдын 29-декабрындагы №8/309 буйругу менен 2023-жылга электр энергиянын лимити бекитилген:

Алай токой чарбасына 3,1 миң кВт/саат, иш жүзүндө 5,7 миң кВт/саат 21,3 миң сомго, же 2,6 миң кВт/саат 9,7 миң сом ашыкча колдонулган;

Ош токой чарбасында 20,5 миң кВт/саат, иш жүзүндө 28,5 миң кВт/саат 109,8 миң сомго, же 8,0 миң кВт/саат 30,8 миң сомго ашыкча колдонулган.

Ноокат токой чарбасында 7,8 миң кВт/саат, иш жүзүндө 12,0 миң кВт/саат 47,0 миң сомго, же 4,2 миң кВт/саат 16,4 миң сомго ашыкча колдонулган.

Баткен токой чарбасына 7,1 миң кВт/саат, иш жүзүндө 10,9 миң кВт/саат 38,2 миң сомго, же 3,8 миң кВт/саат 13,3 миң сомго ашыкча колдонулган.

Сунуштама

Алай, Ош, Ноокат жана Баткен токой чарбаларында бюджеттик каражаттарды жана электр энергиясын сарамжалдуу пайдалануу максатында, керектөөлөр бекитилген лимиттин чегинде жүргүзүлсүн.

Ижара мамилелеринин аудити

Аныкталды жана корутунду

А.Ж. Маматысаевдин өзүнүн Гүлчө айылы, Нарматов көчөсү, 6/2 дарегинде жайгашкан 4 бөлмөлүү, коридору менен турак жайын жана турак жайдын жанындагы участогу менен Алай токой чарбасына кеңсе үчүн

айына 15,0 миң сомдон 2022-жылдын 10-июнундагы келишимин бузганга чейин ижарага берүүдөн тапкан 126,0 миң сом кирешесинен 12,6 миң сом ($126,0 \cdot 10\%$) тиешелүү салыктык кирешени жана башка чегерүүлөрдү администрациялоо жүргүзүлгөн эмес.

Сунуштама

Алай токой чарбасындагы А.Ж. Маматысаевдин ижарага берүүдөн тапкан 126,0 миң сом кирешесинен тиешелүү салыкты төлөө жана тиешелүү бюджетке чегерүү маселеси каралсын.

Аныкталды жана корутунду

Кыргыз Республикасынын Салыктык эмес кирешелер жөнүндөгү кодексинин 101-беренесинин 2-пунктунун талаптарына ылайык, мамлекеттик мүлктү ижарага берүүдөн түшкөн ижара акысы республикалык бюджеттин киреше бөлүгүнө которулат. Ал эми 70% пайызы ижарага берилген мүлктү кармоого жана ондоого, ошондой эле мамлекеттик ишканалары финансылык жана материалдык-техникалык камсыздоого пайдаланылат. Өзгөн токой чарбасында республикалык бюджетке которулуучу ижара акысы 26,2 миң сомду түзөт.

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын 2018-жылдын 10-августундагы №90 “Кыргыз Республикасынын салыктык эмес кирешелер жөнүндөгү” Кодекстин 101-беренесинин 2-пунктуна негиз Өзгөн токой чарбасы 26,2 миң сом суммасындагы ижара акысынын республикалык бюджетке которулуусу камсыз кылынсын.

Бухгалтердик эсеп

Аныкталды жана корутунду

Токой кызматынын 2024-жылдын 21-августундагы №164 буйругуна ылайык Алай токой чарбасына жаңы директор дайындоодо комиссия тарабынан негизги каражаттарды, товардык-материалдык баалуулуктарды жана иш-кагаздарды кабыл алуу-өткөрүү жүргүзүлгөн. Жыйынтыгында 574,1 миң сомдук жетишпестик аныкталган, анын ичинен:

- Гүлчө токой чарбасында 247,0 миң сомдук 10 баш жумушчу ат, 252,0 миң сомдук 10 баш уй, 1,0 миң сомдук 1 данаа казан, жалпы 500,0 миң сом;

- Алай токой чарбасында 74,1 миң сомдук 6 баш жумушчу ат.

Сунуштама

Гүлчө токой чарбасы боюнча жалпы 500,0 миң сомдук, Алай токой чарбасы боюнча жалпы 74,1 миң сомдук жетишпестиктер ордуна коюлсун.

Токой кызматы жалпы 574,1 миң сом суммасындагы жетишпестиктерге жол берген жооптуу кызматкерлеринин жоопкерчилигин карасын.

Аныкталды жана корутунду

Кыргыз Республикасынын Финансы Министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137 буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу

секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча жобону бекитүү жөнүндө” Жобосунун 11, 12 жана 13-пункттарынын талаптарын бузуу менен, Алай токой чарбасында башкы эсепчини кызмат ордуна бошотууда, токой чарбанын директорунун буйругу менен жаңы дайындалган башкы эсепчиге кабыл алуу-өткөрүү боюнча комиссия (комиссия) түзүлүп, иш кагаздарды кабыл алуу-өткөрүү иш чаралары жүргүзүлгөн эмес. Комиссия тарабынан кассанын, акчанынын эсебинин, эсептешүү операцияларынын, дебитордук жана кредитордук карыздардын абалдары, ошондой эле акыркы датадагы бухгалтердик баланстын маалыматтарынын шайкештиги текшерилген эмес (активдердин инвентаризациясы - негизги каражаттар жана запастар).

Кыргыз Республикасынын Финансы Министрлигинин 2023-жылдын 11-июлундагы №2-Б буйругу менен бекиген “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча жобону бекитүү жөнүндө” жобонун 91 жана 182-пункттарынын талаптарын бузуу менен 2023-жылдын аягына негизги каражаттарга жана товардык-материалдык баалуулуктарга инвентаризация жүргүзүлгөн эмес.

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын Финансы Министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137 буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча жобону бекитүү жөнүндө” Жобосунун 11, 12 жана 13-пункттарынын талаптарын бузууга жол берип кабыл алуу-өткөрүү иш чараларын жүргүзбөгөн Алай токой чарбасынын жооптуу кызматкерлеринин жоопкерчилиги каралсын.

Кыргыз Республикасынын Финансы Министрлигинин 2024-жылдын 22-январындагы №1-Б буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча жобонун 91 жана 182-пункттарынын талаптарына ылайык, бир жылда бирден кем эмес негизги каражаттарга жана ТМБ инвентаризация жүргүзүү камсыз кылынсын.

Аныкталды жана корутунду

Ош жана Алай токой чарбаларында бухгалтердик эсеп тиешелүү программа менен автоматташтырылган эмес.

Сунуштама

Ош жана Алай токой чарбалары бухгалтердик эсепти тиешелүү программа менен автоматташтыруу иш чараларын жүргүзсүн.

Негизги каражаттарды эсепке алуу

Аныкталды жана корутунду

“Кыймылсыз мүлккө жана аны менен болгон бүтүмдөрдү укуктарды мамлекеттик каттоо жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 4 жана 25-1 беренелеринин талаптарын бузуу менен, Алай токой чарбасы Гүлчө айылындагы Ярославово 21 көчөсү дарегинде жайгашкан жаңыдан түзүлгөн кыймылсыз мүлккө токой чарбасынын

административдик имаратына алгачкы изилдөө жүргүзгөн эмес, жыйынтыгында техникалык паспорт түзүлгөн эмес.

Сунуштама

“Кыймылсыз мүлккө жана аны менен болгон бүтүмдөрдү укуктарды мамлекеттик каттоо жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 4 жана 25-1 беренелеринин талаптарына ылайык, кыймылсыз мүлк жайгашкан жер боюнча ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдан жаңыдан түзүлгөн Гүлчө айылындагы Ярославово 21 көчөсү дарегинде жайгашкан кыймылсыз мүлккө – токой чарбасынын административдик имаратына белгиленген тартипте алгачкы изилдөө жүргүзүлсүн. Алгачкы изилдөөнүн жыйынтыгы менен кыймылсыз мүлккө тиешелүү техникалык паспорт алынсын.

Аныкталды жана корутунду

Ноокат токой чарбасынын мамлекеттик токой фондусунун жерлеринин жалпы аянты 94237,3 га, анын ичинен 91504 га жерлерди пайдаланууга мамлекеттик актылар бар. “Кыймылсыз мүлккө жана аны менен болгон бүтүмдөрдү укуктарды мамлекеттик каттоо жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 4-беренесинин 5-пунктун бузуу менен аянты 2733,3 га болгон токой фондусунун жерлерине тиешелүү укук белгилөөчү документтери жок.

Сунуштама

Ноокат токой чарбасы “Кыймылсыз мүлккө жана аны менен болгон бүтүмдөрдү укуктарды мамлекеттик каттоо жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 4-беренесинин 5-пунктунун талаптарына ылайык кыймылсыз мүлк бирдиги жайгашкан жер боюнча каттоо органдарынан тиешелүү мамлекеттик актыны алуу менен, аянты 2733,3 га болгон токой фондусунун жерлерине укуктарды мамлекеттик каттоодон өткөрсүн.

Аныкталды жана корутунду

Балыкчы токой чарбасы “МэндС групп” ЖЧКсынан 3(үч) даана акылдуу эсептегичтерди 39,0 миң сомго сатып алып бухгалтердик баланска кириштебей түздөн-түз чыгыштаганы аныкталган. *Аудиттин жүрүшүндө Балыкчы токой чарбасынын балансын көбөйтүү үчүн бухгалтердик маалымат түзүлүп тапшырылганы эске алынсын*

Сунуштама

Балыкчы токой чарбасында 39,0 миң сомдук акылдуу эсептегичтерди баланска киргизбей, чыгыштаган кызматкерлердин жоопкерчилиги каралсын.

Аныкталды жана корутунду

Жети-Өгүз токой чарбасында Кызыл-Суу токойчулугунун №4 кыдырмасынын токойчусу Н. Асанкожоевтин жоопкерчилигиндеги, баланстык баасы 27,1 миң сомду түзгөн, 2018-жылы туулган №417001200532387 чип басылган 1 баш мингич ат жетишпегендиги аныкталды.

Аудиттин жүрүшүндө Н.Асанкожоев тарабынан 27,1 миң сомдук 1 мингич ат ордуна койулуп, № 417001200556349 номурлуу чип басылып орду толукталды.

Каракөл токой чарбасынын Жергез токойчулугунун токойчусу Ж.Эсенкожоевтин жоопкерчилигиндеги баланстык баасы 40,0 миң сомдук, 2019-жылы туулган жээрге кашка жылкыда №417001200503176 сандуу басылган чип көргөзбөгөнү аныкталган .

Аудиттин жүрүшүндө, Ж. Эсенкожоевтин 1 мингич жээрге кашка жылкыга акт түзүлүп, № 417001200506585 номурлуу жаңы чип басылып орду толукталды.

Түп токой чарбасынын Каркыра токойчулугунун №8 кыдырмасынын токойчусу Ж. Турдумамбетовдун жоопкерчилигиндеги баланстык баасы 45,0 миң сомдук, 2011-жылы туулган №417001200528056 чип басылган 1 баш мингич ат жетишпегендиги аныкталды. **(код классиф: 310105- 112.1 мин сом).**

Сунуштама

Түп токой чарбасынын Каркыра токойчулугунун №8 кыдырмасынын токойчусу Ж. Турдумамбетовдун жоопкерчилигиндеги баланстык баасы 45,0 миң сомдук, 2011-жылы туулган №417001200528056 чип басылган 1 баш мингич ат ордуна коюлсун.

Аныкталды жана корутунду

Түп токой чарбасы тарабынан Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2023-жылдын 11-июлундагы №2-Б буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчетту жүргүзүү боюнча” жобонун талаптары так сакталбастан, 2023-жылы “Түп” жашылдандыруунун айланасын зымтор менен курчоого 413,0 миң сом 3111-беренесинин “Капиталдык ондоп-түзөө” ордуна 2215-берене боюнча “Товарларды сатып алуу жана кызмат көрсөтүү” эсептен негизсиз чыгышталып кеткен. Көрсөтүлгөн суммага негизги каражаттардын баланстык баасы көбөйтүлгөн эмес.

Аудит учурунда бухгалтердик өткөрмөлөр берилип негизги каражатка алынып, эсептелинип ордуна коюлган.

Мамлекеттик сатып алуулар

Аныкталды жана корутунду

“Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 11-беренесинин 7-пунктун бузуу менен Токой кызматынын борбордук аппараты тарабынан сатып алуулар планында каралбаган 2225 берене “Күзөт кызматын сатып алуу” боюнча 315,0 миң сомго сатып алуулар жүргүзүлгөн.

Сунуштама

“Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 11-беренесинин 7-пунктун бузууга жол берип, 315,0 миң сомго сатып алууларды жүргүзгөн Токой кызматынын борбордук аппаратынын жооптуу кызматкерлеринин жоопкерчилиги каралсын.

Аныкталды жана корутунду

Ош, Ноокат жана Алай токой чарбаларында сатып алуу бөлүмү каралган эмес. “Мамлекеттик сатып алуу жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 9-беренесин бузуу менен, мамлекеттик сатып алуулар жол-жоболорун жүргүзүү боюнча милдеттер директордун буйругу менен анын бөлүмдөрүнүн бирине (же мамлекеттик сатып алуулар боюнча тиешелүү адиске) жүктөлгөн эмес.

Сунуштама

Ош, Ноокат жана Алай токой чарбалары, “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 9-беренесине ылайык, директордун буйругу менен мамлекеттик сатып алуулардын жол-жоболорун өткөрүү боюнча милдеттер анын бөлүмдөрүнүн бирине (же мамлекеттик сатып алуулар боюнча аттестацияланган адиске) жүктөлсүн.

Аныкталды жана корутунду

2023-жылы “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” кыргыз Республикасынын Мыйзамынын талаптарын бузуу менен мамлекеттик сатып алуулардын электрондук порталына жайгаштырылбастан товардык-материалдык баалуулуктар жана кызматтар Алай токой чарбасы тарабынан 406,7 миң сомго жана Ноокат токой чарбасы тарабынан 982,6 миң сомго сатылып алынган.

Сунуштама

“Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын талаптарын бузуу менен мамлекеттик сатып алуулардын электрондук порталына жайгаштырылбастан товардык-материалдык баалуулуктар жана кызматтарды 406,7 миң сомго жана 982,6 миң сомго сатып алган Алай жана Ноокат токой чарбаларынын жооптуу кызматкерлеринин жоопкерчилиги каралсын.

Аныкталды жана корутунду

“Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын талаптары сакталбастан, сатылып алынуучу товарлардын, жумуштардын, кызмат көрсөтүүлөрдүн жана консультациялык кызмат көрсөтүүлөрдүн рыногуна мониторинг жүргүзүлбөй, конкурс өткөрүлбөстөн 10467,4 миң сомго сатып алуулар жүргүзүлгөн: Балыкчы токой чарбасы 239,0 миң сомго, Жети-Өгүз токой чарбасы 812,8 миң сомго, Жумгал токой чарбасы 700,6 миң сомго, Каракол токой чарбасы 632,7 миң сомго, Өзгөн токой чарбасы 207,9 миң сомго, Ак-Талаа токой чарбасы 36,0 миң сомго, Алайкуу токой чарбасы 35,0 миң сомго, Үч-Коргон токой чарбасы 323,8 миң сомго, Арка токой чарбасы 2 464,7 миң сомго, Лейлек токой чарбасы 3 719,0 миң сомго, Баткен токой чарбасы 1 296,2 миң сомго.

Сунуштама

“Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын талаптарын бузуп, мамлекеттик сатып алууларда раного мониторинг жүргүзбөстөн, конкурс өткөрбөстөн жалпы 10467,4 миң сомго сатып алууларды жүргүзгөн Балыкчы, Жети-Өгүз, Жумгал, Каракол, Өзгөн,

Ак-Талаа, Алайкуу, Үч-Коргон, Арка, Лейлек, Баткен токой чарбаларынын жооптуу кызматкерлеринин жоопкерчили каралсын.

Кызматтык сапар чыгымдары

Аныкталды жана корутунду

Сапар чыгымдарын талдоодо 139,9 миң сомдук сапар чыгымдарынын тастыктоочу документтери жок учурлар аныкталган: Жумгал токой чарбасы турак жайды ижаралоо үчүн – 53,3 миң сом, Ала-Бука токой чарбасы транспорттук чыгымдар – 11,0 миң сом, Авлетим токой чарбасы иш сапар чыгымдары – 20,0 миң сом, Ачы токой чарбасы иш сапар чыгымдары – 11,4 миң сом, Тогуз-Торо токой чарбасы турак жайды ижаралоо үчүн – 12,0 миң сом, Тоскоол-Ата токой чарбасы транспорттук чыгымдар – 8,0 миң сом, Кара-Алма-Урумбаш токой чарбасы турак жайды ижаралоо үчүн – 2,0 миң сом, транспорттук чыгымдар – 5,6 миң сом, жалпы – 7,6 миң сом, Чаткал токой чарбасы турак жайды ижаралоо үчүн – 9,0 миң сом.

Сунуштама

Иш сапарына берилген акча каражаттарын чыгымдоодо, тастыктоочу иш кагаздары тиркелбеген учурда белгиленген нормадан сырткары берилген 139,9 мин сом акча каражаттарын калыбына келтирүү маселеси каралсын: Жумгал токой чарбасы – 53,3 миң сом, Ала-Бука токой чарбасы – 11,0 миң сом, Авлетим токой чарбасы – 20,0 миң сом, Ачы токой чарбасы – 11,4 миң сом, Тогуз-Торо токой чарбасы – 12,0 миң сом, Тоскоол-Ата токой чарбасы – 8,0 миң сом, Кара-Алма-Урумбаш токой чарбасы – 7,6 миң сом, Чаткал токой чарбасы – 9,0 миң сом.

Аныкталды жана корутунду

Каба токой чарбасы боюнча 2024-жылдын 1-январына карата бюджеттик жана атайын каражаттар боюнча кызматкерлердин **87,3** миң сом суммасындагы кредитордук карыздары бар.

Сунуштама

87,3 миң сом суммасындагы кредитордук карыздарды жоюу боюнча Каба токой чарбасы тиешелүү иштерди алып барсын.

Дебитордук жана кредитордук карыздарды талдоо

Аныкталды жана корутунду

Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2023-жылдын 11-июлундагы №2-Б буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчетту жүргүзүү боюнча” жобонун талаптары сакталбай:

Үч-Коргон токой чарбасынын банктын документтеринин жана бухгалтердин берген маалыматтары боюнча атайын каражаттар эсебинен кызматтык автоунааларга күйүүчү майды сатып алуу боюнча “Партнер Нефт” ЖЧКсы менен келишим түзүлүп, жыл ичинде 323,1 миң сом которулуп берилген. Ал эми, счет фактуранын негизинде мекеме 219,0 миң

сомдук товар кабыл алып, жыл аягындагы 104,1 миң сомдук дебитордук карыз баланста көрсөтүлгөн эмес.

Түп токой чарбасы тарабынан 2023-жыл ичинде электр энергия боюнча накталай 150,9 миң сом болсо, бухгалтердик баланста 129,4 миң сом көргөзүлгөн, айырмасы 21,5 миң сом дебитордук карыз катары көргөзүлбөй жашырылган.

Арка токой чарбасынын 2023-жылдын 1-январына карата салык кызматынын отчетунда ашыкча төлөм 95,2 миң сом көрсөтүлгөн, бирок 2023-жылдын Балансынын 6-тиркемесинде көрсөтүлбөгөнүнө байланыштуу, жашырылган дебитордук карыз аныкталган.

Аудит мезгилинде 220,8 миң сом учетко көрсөтүлбөгөн дебитордук карыздар бухгалтердик эсепке алынган.

Аныкталды жана корутунду

Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2023-жылдын 11-июлундагы № 2-Б буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчетту жүргүзүү боюнча” жобонун талаптары сакталбай:

Баткен токой чарбасында 2023-жыл ичи атайын каражаттар эсебинен келишим менен иштеген кызматкерлердин эмгек акысынан киреше салыгы, социалдык фондко (8%,2%) кармалып, бирок кармалган акча каражаттары толук которулбай, жашырылган 8,4 миң сом кредитордук карыз аныкталган.

Лейлек токой чарбасында 2023-жыл ичи келишим менен иштеген кызматкерлерден социалдык фондко (8%,2%) кармалып, бирок социалдык фонддун отчетунда көрсөтүлбөй, 39,1 миң сом жашырылган кредитордук карыз аныкталды.

Аудит мезгилинде 47,5 миң сомдук кредитордук карыз бухгалтердик эсепке алынды.

Жумгал токой чарбасы

Аныкталды жана корутунду

Аудит учурунда белгилүү болгондой, Нарын облусунун прокуратурасынын кийлигишүүсүнүн негизинде, “Кыргызкөмүр” мамлекеттик ишканасынан 3163,2 миң сом акча каражатын токой чарба жоготуулары деп аныктаган. Бирок, “Кыргызкөмүр” мамлекеттик ишканасы 2023-жылдын 28-мартында 3163,2 миң сом акча каражаты мамлекеттик бюджетке эмес, атайын каражаттардын эсебине которулуп берилген. Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2023-жылдын 27-сентябрындагы №5-Б буйругуна ылайык 14311400 контролдук-көзөмөл чараларын жүргүзүүдөн түшүүлөр мамлекеттик бюджетке которулат. *Аудиттин жыйынтыгында 3163,2 миң сом акча каражаты атайын каражаттардын эсебинен 2025-жылдын 18-февралындагы №8 төлөө тапшырмасы аркылуу толугу менен мамлекеттик бюджетке которулду.*

2024-жыл

Бюджеттик каражаттардын сметасын түзүү жана аткаруу

Аныкталды жана корутунду

Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министрлиги тарабынан борборлоштурулган иш-чаралар боюнча 2024-жылга чыгымдардын сметасы 275054,8 миң сом суммасында өз алдынча бекитилген, борборлоштурулган иш-чаралар боюнча чыгымдардын такталган сметасы 408078,1 миң сомду түзгөн. “Бюджеттик каражаттар боюнча чыгымдар сметасынын аткарылышы жөнүндө отчеттун” №2 формасына ылайык кассалык чыгымдар 406856,6 миң сом суммасында жүргүзүлгөн жана иш жүзүндөгү чыгымдар 412125,9 миң сомду түзгөн.

Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министрлиги тарабынан борборлоштурулган иш-чараларга чыгымдардын өзүнчө сметасы түзүлгөн жана колдонулган. Мында, “Кыргыз Республикасынын 2024-жылга жана 2025-2026-жылдардын пландык мезгилине республикалык бюджетти жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамына, ошондой эле Кыргыз Республикасынын Финансы министрлиги бекиткен бюджеттик бөлүштүрүүнүн маалыматтарына ылайык:

- республикалык бюджеттин түзүмүндө КР ӨКМнын чыгымдарынын курамында “борборлоштурулган иш-чаралар” өз алдынча сап каралган эмес;

- сметасы түзүлгөн тиешелүү ассигнованиелер кийинчерээк ведомстволук уюмдарга бекитилген;

- министрликтин ичинде өзүнчө сметаны түзүү жана аны өз алдынча аткаруу үчүн ченемдик же макулдашылган негиз жок.

Аталган сметаны түзүү жана пайдалануу, ошондой эле анын алкагында жүргүзүлгөн чыгымдар колдонуудагы мыйзамдардын чегинен тышкары ишке ашырылган.

Бул иш-аракеттер төмөнкүдөй жиктелүүгө жатат:

- КР Бюджеттик кодексинин 10-беренесинде каралган, бюджетти түзүү жана аткаруу принциптерин бузуу;

- КР Бюджеттик кодексинин 75 жана 103-беренелеринде белгиленген бюджеттик каражаттарды пайдалануу тартибин бузуу;

- бекитилген бюджеттик сметада каралбаган бюджеттик каражаттарды максатсыз пайдалануу белгилери.

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министрлиги тарабынан мындан ары бюджеттик мыйзамда жана бюджеттик бөлүштүрүүдө каралбаган ведомстволор аралык сметаларды колдонуу токтотулсун жана “борборлоштурулган иш-чараларга” чыгымдардын өзүнчө сметасын түзүүгө жол берген жооптуу адамдардын жоопкерчилиги каралсын.

Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигине:

Кыргыз Республикасынын Финансы министрлиги бекиткен бюджеттик бөлүштүрүүнүн маалыматтарына ылайык, республикалык бюджеттин түзүмүндө КР ӨКМнын чыгымдарынын курамында

“борборлоштурулган иш-чаралар” өз алдынча сабы катары каралбагандыгына, бирок Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министрлиги тарабынан борборлоштурулган иш-чараларга чыгымдардын өзүнчө сметасы түзүлгөнүнө жана колдонулганына байланыштуу Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин тиешелүү кызматкерлерине чара көрүү маселеси каралсын.

Аныкталды жана корутунду

Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2023-жылдын 11-июлундагы № 2-б буйругунун негизинде бекитилген, “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчетту жүргүзүү боюнча” жобонун талаптары сакталбастан КР ӨКМ тарабынан имараттын чатырын кайра жабуу иштерине 2221 “Мүлктү учурдагы оңдоого кеткен чыгашалар” беренеси боюнча 6929,3 миң сом чыгымдалган.

Чатырды толук алмаштыруу капиталдык оңдоонун элементтерине кирет жана 3111 “Имараттар жана курулмалар” берене боюнча жүргүзүлүүгө тийиш.

Сунуштама

Бюджеттик жана атайын каражаттар эсебинен чыгымдар сметасынын тиешелүү беренелери боюнча максаттуу багытына ылайык келбеген чыгымдарды жүргүзүүгө жол берген кызмат адамдарынын жоопкерчилиги каралсын, көзөмөл күчөтүлсүн.

Аныкталды жана корутунду

Кыргыз Республикасынын Аскер прокуратурасынын 2024-жылдын 14-мартындагы сунушуна ылайык Кыргыз Республикасынын Абадан коргонуу күчтөрүнүн 3565 аскер бөлүгүнүн “ИЕЕ” ЖЧК тик учагынын кызматтары үчүн 9 саат үчүн 1313,2 миң сом суммасында акы төлөнгөн эмес, “ИЕЕ” ЖЧК менен 2023-жылдын 9-августунда №29 убактылуу келишими түзүлгөн. Кыргыз Республикасынын Абадан кол салуудан коргонуу күчтөрүнүн 23565 аскер бөлүгүнүн командири У.У. Мусаев тарабынан 2023-жылдын 9-августундагы №29 “ИЕЕ” ЖЧКсы менен убактылуу келишим түзүлүп, анда тик учактардын кызмат көрсөтүүлөрүнүн наркы Кыргыз Республикасынын монополияга каршы ыйгарым укуктуу мамлекеттик органынын макулдугусуз көрсөтүлгөн, кайра эсептөөнүн жыйынтыгында “ИЕЕ” ЖЧКсына карыз пайда болгон. “ИЕЕ” ЖЧКсынын өкүлү Е.А. Калашникованын айтымында ЖЧК өз кезегинде убактылуу келишимдин шарттарын аткарып, Кыргыз Республикасынын Куралдуу Күчтөрүнүн Абадан коргонуу күчтөрүнүн 23565-аскер бөлүгү менен иштин аяктагандыгы тууралуу актыга боюнча бардык милдеттенмелерин төлөп берген. 1 313,2 миң сом суммасындагы айырма боюнча “ИЕЕ” ЖЧКсы аткарылган иштер боюнча эч кандай акттарга кол койгон эмес, келишимдик милдеттенмелердин мөөнөтү бүтүп калган жана келишим кайра күчкө ээ эмес. 1313,2 миң сом суммасындагы айырмага “ИЕЕ” ЖЧКсы аткарылган иштер жөнүндө эч кандай актыга кол койгон эмес, келишимдик милдеттенмелердин мөөнөтү бүткөн жана келишим арткы күчкө ээ эмес.

Ошондой эле ЖЧКнын өкүлү 2023-жылдын 28-июлунда Орусиянын Өзгөчө кырдаалдар министрлиги туристтерди издөө үчүн тик учак бөлүп берүү боюнча жардам сурап кайрылганын айтууда, 9 сааттык учуу КР ӨКМнын тик учагы жана бул куткаруу операциясы экенин ырастайт. Иш жүзүндө 9 сааттык учуу КР КК Абадан коргонуу күчтөрүнүн 23565 а/б тик учагы менен эч кандай келишимдик милдеттенмесиз жүргүзүлгөн. Кийинчерээк, КР Абадан коргонуу күчтөрүнүн 23565-аскер бөлүгү 2024-жылдын 12-ноябрында артка кайтарылган тартипте КР ӨКМ менен жогоруда аталган куткаруу иштерин жүргүзүү үчүн келишим түзгөн, бирок иш жүзүндө аткарылган иштер мурда аткарылган. Кыргыз Республикасынын Граждандык кодексинин 383 жана 385-беренелерине ылайык, милдеттенме келишим түзүлгөн учурдан тартып келип чыгат, келишим арткы күчкө ээ эмес. КР Өзгөчө кырдаалдар министрлиги менен КР Куралдуу Күчтөрүнүн Абадан коргонуу күчтөрүнүн 23565-аскер бөлүгүнүн ортосунда өтүп кеткен датасы менен түзүлгөн келишим жана андан кийин КР Өзгөчө кырдаалдар министрлигинин КР Куралдуу Күчтөрүнүн Абадан коргонуу күчтөрүнүн 23565-аскер бөлүгүнө 1313,2 миң сом төлөп берүүсү мыйзамсыз. КР ӨКМ өзү мамлекеттик орган болуп туруп, КР Куралдуу Күчтөрүнүн Абадан коргонуу күчтөрүнүн 23565-аскер бөлүгү менен “ИЕЕ” ЖЧКсынын ортосундагы жөнгө салынуучу чыгымдарды өзүнө алган практика түзүлдү. Которулуп берилген 1313,2 миң сом суммында акча каражаты максаттуу эмес чыгамдар болуп эсептелет.

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министрлиги тарабынан Кыргыз Республикасынын Абадан коргонуу күчтөрүнүн 23565-аскер бөлүгүнүн эсебине 1313,2 сом өлчөмүндө которулган бюджеттик каражаттар “Кыргыз Республикасынын 2024-жылга жана 2025-2027-жылдардын пландык мезгилине республикалык бюджети жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын талаптарына ылайык кайтаруу маселеси көтөрүлсүн.

Аныкталды жана корутунду

КР Өзгөчө кырдаалдар министрлиги менен “Кыргызкурулуш” МИнин ортосунда 2024-жылдын 21-ноябрындагы түзүлгөн №160 келишимдин негизинде 6 756,3 миң сом суммасында иштерди аткаруу мөөнөтү келишимге кол коюлган күндөн тартып 40 календардык күн деп белгиленген. Мөөнөттөрдү бузгандыгы үчүн ар бир күнгө 0,1%, бирок 5%дан ашпаган туум каралган. 6926,3 миң сомго аткарылган иштердин актыларына 2025-жылдын 7-апрелинде кол коюлган. Аудиттин жүрүшүндө аткарылган тапшыруунун мөөнөтүн бузгандыгы үчүн 31,0 миң сом суммасында туум эсептелген.

Сунуштама

2024-жылдын 21-ноябрындагы №160 келишимдин негизинде, мөөнөттөрдү бузгандыгы үчүн 31,0 мин сом өлчөмүндө эсептелген туумду

“Кыргызкурулуш” мамлекеттик ишканасынан өндүрүү, ошондой эле тиешелүү бюджетке которуу маселеси каралсын.

Аныкталды жана корутунду

КР ӨКМнын “Элтехмаш” ЖЧКсы менен 2024-жылдын 8-июлундагы №82 келишимге ылайык мобилдик автономдуу энергомодулду 3783,0 миң сомго жеткирүү мөөнөтү келишим түзүлгөн учурдан тартып 60 календардык күндүн ичинде белгиленген, мөөнөттөрдү бузгандыгы үчүн ар бир кечиктирилген күн үчүн келишимдин баасынан 0,01% өлчөмүндө үстөк айып каралган, бирок келишимдин баасынан 0,1% көп эмес. Санкциялардын бул деңгээли берүүчүнүн жоопкерчилигинин натыйжалуу механизм камтыбайт жана милдеттенмелерди өз убагында аткарган учурда бюджетке келтирилген потенциалдуу зыяндын ордун толтурбайт. Келишимде тараптардын жоопкерчилиги жөнүндө шарттар каралууга тийиш. Мында белгиленген санкциялар тобокелдиктерге туура келүүгө жана буюртмачынын кызыкчылыктарын коргоону камсыз кылууга тийиш.

Келишимдин наркынын болгону 0,1% көлөмүндөгү айып пулду колдонуу, ал тургай узак мөөнөткө кечиктирилген учурда да, буюртмачыны чыгымдарды компенсациялоо мүмкүнчүлүгүнөн ажыратат жана милдеттенмелердин ак ниетсиз аткарылышына түрткү берет.

Жабдуулар 2024-жылдын 5-сентябрына чейин жеткирилиши керек. Макулдашууга өзгөртүүлөр 2024-жылдын 10-декабрындагы №1/164 кошумча келишими менен киргизилген, анда жеткирүү мөөнөтү өзгөрүүсүз калган. Мобилдик автономдуу энергомодулун кабыл алуу актысы 2024-жылдын 12-декабрында берилген. Аудиттин жүрүшүндө жеткирүүнүн 98 күндүк кечиктирилиши үчүн айып пул эсептелген, бирок келишимдин шарттарынан 0,1% ашпаган, 3,8 миң сомду түзгөн.

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министрлигине:

- келишимдердин типтүү шарттарын, ошондой эле айып пулдардын өлчөмүн кайра карап чыгуу маселеси көтөрүлсүн;

- келишимдерди натыйжасыз шарттарда түзгөнгө жол берген жооптуу кызматкерлердин жоопкерчиликтери каралсын;

- 2024-жылдын 8-июлундагы №82 келишимдин негизинде, мөөнөттөрдү бузгандыгы үчүн 3,8 миң сом өлчөмүндө эсептелген туумду “Элтехмаш” ЖЧКсынан өндүрүү, ошондой эле тиешелүү бюджетке которуу маселеси каралсын.

Аныкталды жана корутунду

Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министирлигинин Өзгөчө кырдаалдарга мониторинг жана божомолдоо департаментинин бюджеттик чарасынын максаттуу маанисине жетишкен эмес, ага ылайык кооптуу жаратылыш кубулуштарын изилдөөнүн иш жүзүндөгү катышы 2023 жылы 75 %, ал эми 2024-жылы 84%. “Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министирлигинин “Өзгөчө кырдаалдарга мониторинг жана

божомолдоо департаментинин” бюджеттик чарасынын максаттуу көрсөткүчү 2023-жылы 25% 2024-жылы 16% .

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министирлигинин Өзгөчө кырдаалдарга мониторинг жана божомолдоо департаментинин бюджеттик чарасынын максаттуу маанисин реалдуу аныктоону жана ага жетишүүнү камсыз кылсын.

Гидрометеорологиялык кызматы боюнча

Аныкталды жана корутунду

Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2023-жылдын 11-июлундагы № 2-б буйругунун негизинде бекитилген, “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчетту жүргүзүү боюнча” жобонун талаптары сакталбастан “Айкур Компани” ЖЧКсынан 2024-жылдын 22-февралындагы №30 келишим боюнча “Учурдагы чарбалык максаттар үчүн буюмдарды жана материалдарды сатып алуу” 2222 беренеси боюнча телефон аппараттарын 88,2 миң сомго сатылып алынган. Бирок, 88,2 миң сом суммасындагы акча каражаттарын которуу “Машиналар жана жабдуулар” 3112 беренеси менен жүргүзүлгөн.

Сунуштама

Гидрометеорологиялык кызматы бюджеттик жана атайын каражаттар эсебинен чыгымдар сметасынын тиешелүү беренелери боюнча максаттуу багытына ылайык келбеген чыгымдарды жүргүзүүгө жол берилбесин жана жол берген кызмат адамдарынын жоопкерчилиги каралсын, көзөмөл күчөтүлсүн.

Атайын эсеп каражаттары жана киреше бөлүгүнүн аткарылуусу

Аныкталды жана корутунду

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн, 2017-жылдын 29-сентябрындагы №626 “Казыналыктын бирдиктүү эсеп системасындагы атайын жана депозиттик эсептерде топтолгон бюджеттик мекемелердин каражаттары жөнүндөгү” токтомунун 5-пунктуна ылайык Атайын эсептин каражаттары атайын эсеп каражаттарынын кирешелеринин жана чыгашаларынын бекитилген сметаларына ылайык пайдаланылат.

Бирок аудит камтыган мөөнөттө КР ӨКМнын Республикалык өзүнчө куткаруу отрядында (81497 аскер бөлүгү) атайын эсепке, аталган токтомдун 10-пунктунда каралбаган, батир үчүн жалпы суммасы 39,4 миң сом каражат түшкөн.

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министирлигинин Республикалык өзүнчө куткаруу отрядынын (81497 аскер бөлүгү) атайын эсебине түшкөн батир үчүн 39,4 миң сом каражатын тиешелүү бюджетке которуу маселеси каралсын.

Аныкталды жана корутунду

Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министирлигинин 2023-жылдын 7-июлундагы №11 буйругу менен Өзгөчө кырдаалдар

министрлигине караштуу “Авиациялык издөө-куткаруу кызматы” мамлекттик ишканасы тарабынан аткарылган литердик учуулар үчүн тарифтердин преysкурантын бекитүү жөнүндө буйрукка ылайык, 1 учуу саатынын баасы төмөнкүдөй өлчөмдө бекитилген;

Airbus H125, 228 993 сом КНС жана 5% рентабелдүүлүк менен;

Airbus H145, 454 354 сом КНС жана 5% рентабелдүүлүк менен.

Калькуляциянын эскертүүсүндө коммерциялык учуулар үчүн баа кардарларды тартуу жана авиациялык тейлөө кызматтарынын санын көбөйтүү максатында деген негиз менен төмөнкүдөй өлчөмдө белгиленген:

Airbus H125, 1 800 АКШ доллары 2023-жылдын 1-июнуна карата 87,59 сом доллардын курсу менен 157 662 сом;

Airbus H145, 3 000 АКШ доллары 2023-жылдын 1-июнуна карата 87,59 сом доллардын курсу менен 262 750 сом.

Airbus H125 тик учагынын коммерциялык учуулары менен литердик учуулардын айырмасы 71 331 сомду түзгөн же 31% аз эсептелген. Ал эми Airbus H145 тик учагынын коммерциялык учуулары менен литердик учуулардын айырмасы 191 584 сомду түзгөн же 42% аз эсептелген.

Белгилей кетчү жагдай аудитке, коммерциялык учуулардын калькуляциясы же эсеби берилген жок.

2024-жыл ичинде Airbus H125, Airbus H145 коммерциялык учуулар боюнча кызматтардын көлөмү төмөнкүдөй болду:

Airbus H125, 31 саат 40 минут жалпы суммасы 4 992,6 миң сом;

Airbus H145, 130 саат 11 минут жалпы суммасы 34 208,3 миң сом.

Литердик учуулардын преysкуранты менен Airbus H125, 31 саат 40 минут учуусунун жалпы суммасы 7 251,4 миң сомду түзмөк жана Airbus H145, жалпы суммасы 59 148,3 миң сомду түзмөк. Литердик учуулар менен коммерциялык учуулардын айырмасы Airbus H125 тик учагы 2 258,8 миң сом Airbus H145 тик учагы 24 940,0 миң сом, айырмачылыктын жалпы суммасы 27 198,8 миң сомду түздү.

Коммерциялык учуулардын фактылай өздүк наркынан төмөн баада көрсөтүү, ишкананын рентабелдүүлүгүнө терс таасирин тийгизип, натыйжада 2024-жылы ишкана жалпы болжол менен 27 198,8 миң сомго киреше жоготууларга алып келген.

Сунуштама

Коммерциялык авиациялык кызматтар боюнча баалардын преysкурантынын өздүк наркын эсептөө, методикасына ылайык кайра каралып чыксын.

Эмгек акы төлөө жана соцфондго чегерүүлөр

Кыргыз Республикасынын ӨКМнын борбордук аппараты

Аныкталды жана корутунду

2024-жылы министрликтин ведомстволук түзүмдүк бөлүмдөрүнүн үнөмдөлгөн бюджеттик каражаттарынын эсебинен Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министрлигинин Өнүктүрүү жана дем берүү фонду түзүлүп, 2111 “Эмгек акы” беренесинен 13022,0 миң сом

өлчөмүндө жылдыруу жүргүзүлдү (КР ӨКМнын Ысык-Көл областык башкармалыгынан – 6148,5 миң сом жана Токой чарба кызматынын борбордук аппаратынан – 6873,5 миң сом) Кыргыз КР ӨКМнын Өнүктүрүү жана дем берүү фондунун 2111 “Эмгек акы” беренесине – 11946,7 миң сом жана “Социалдык фондго төгүмдөр” беренесине – 1075,3 миң сом. Колдонуудагы ченемдик укуктук актыларга ылайык, Өнүктүрүү жана дем берүү фонду республикалык бюджеттен мамлекеттик кызматкерлерге кепилденген төлөмдөрдүн суммасы жана өткөн жыл үчүн салыктык эмес төлөмдөрдүн көлөмүн салыктык эмес кирешелердин өсүү темпине көбөйтүү жолу менен эсептелген көрсөткүч менен аныкталган өлчөмдө түзүлөт. Демек, “Эмгек акы” беренеси боюнча бюджеттик үнөмдөлгөн каражаттарды Өнүктүрүү жана дем берүү фондуна чегерүү мыйзамда каралган эмес жана негизсиз болуп эсептелет.

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министрлиги Өнүктүрүү жана дем берүү фондун түзүү тартибин сактоо камсыз кылынып жана “Эмгек акы” беренеси боюнча үнөмдөлгөн каражаттардын эсебинен түзүлүү маселеси кайра каралып чыксын.

Аныкталды жана корутунду

КР ӨКМнын борбордук аппаратынын Социалдык фондго чегерүү боюнча дебитордук карызы 2025-жылдын 1-январына карата **5 434,7** миң сомду түздү, бул бюджеттик каражаттарды башка жакка буруп, мамлекеттик ресурстарды башкаруунун натыйжалуулугун төмөндөтүүдө. 2024-жылдын 1-январына карата борбордук аппараттын киреше салыгы боюнча дебитордук карызы 674,5 миң сомду түздү. Жыл ичинде чегерилген киреше салыгы 4 255,2 миң сомду түзүп, жыл ичинде 5 766,1 миң сом которулуп, 2025-жылдын 1-январына карата борбордук аппараттын киреше салыгы боюнча дебитордук карызы **2 185,5** миң сомду түздү.

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигине:

2025-жылга Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министрлигинин борбордук аппаратынын бюджетинен каржылоонун көлөмүн: 2111 “Эмгек акы” беренесинен 2185,5 миң сом өлчөмүндө киреше салыгынан жана 2121 “Камсыздандыруу төгүмдөрү” беренеси боюнча 5434,7 миң сом өлчөмүндө ашыкча төлөнгөн суммасына кыскартуу маселеси каралсын.

Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министрлигине:

2025-жылдын 1-январына карата 2111 “Эмгек акы” беренеси боюнча 2185,5 миң сом жана 2121 “Социалдык фондго чегерүү” беренесинен 5434,7 миң сом өлчөмдөрүндөгү дебитордук карыздарды жоюу боюнча тиешелүү иштер жүргүзүлсүн.

Аныкталды жана корутунду

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2012-жылдын 10-февралындагы №87 “Кыргыз Республикасынын аткаруучу

бийликтеринин реформаларга байланыштуу” өрт жана радиациялык коопсуздукту контролдоо жана көзөмөлдөө боюнча функциялар КР Өзгөчө кырдаалдар министрлигинен алынып Экология жана техникалык коопсуздук мамлекеттик инспекциясына берилген. Азыркы кезде жогоруда аталган инспекция жоюлган.

Ушул себептен өрт жана радиациялык коопсуздукту контролдоо жана көзөмөлдөө боюнча функциялары азыркы кезде Өзгөчө кырдаалдар министрлигинин алдында түзүлгөн “Өрт көзөмөлдөө кызматына” берилген.

КР ӨКМнын Бишкек шаардык башкармалыгында өрт коопсуздугу боюнча кээ бир кайрылууларга өрт –техникалык экспертиза жүргүзүлгөн кезде долбоордук документтери курулуш башталуучу объектилеринде өрт коопсуздугу боюнча коюлган нормаларга туура келбегендиктен, кайтарылып берилсе дагы ондоп кайра экспертизанын корутундусу жок эле курулуш иштери башталып жүрүп жатат. Бул дал келбестиктер курулуш жүрүп жаткан объектилер өздөрүнүн Бишкек шаардык башкармалыгына кайрылуусу боюнча аныкталган.

Сунуштама

“Өрт жана радиациялык коопсуздукту контролдоо” кызматы курулуш жүрүп жаткан объектилердин өрткө каршы коюлган талаптарды так сактоосун талап кылсын.

Аныкталды жана корутунду

Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 155-беренесинин талаптарына ылайык жамааттык келишим түзүлгөн эмес, 2024-жыл аралыгында “Талас көчмө механизациялаштырылган отряды” мамлекеттик ишканасында – 1 184,4 миң сом, “Авиациялык издөө-куткаруу кызматы” мамлекеттик ишканасында – 1 049,4 миң сом акча каражаттары кварталдык сый акы катары төлөнгөн.

Сунуштама

Белгиленген тартипте жамааттык келишим түзүлүп жана бекитилсин. Кызматкерлерге, сый акыларды төлөө жамааттык келишимдин же башка локалдык иш кагаздардын негизинде жүргүзүлсүн.

“Баткен көчмө механизациялаштырылган отряды” мамлекеттик ишканасы

Аныкталды жана корутунду

Эмгек акыны эсептөөнү текшерүү учурунда 2024-жылы мамлекеттик ишкананын кызматкерлерине эмгек акы боюнча эсептешүү ведомостунда жалпы суммасы 78,1 миң сом төлөмдөр төлөнбай калгандыгы аныкталган. Кыргыз Республикасынын Эмгек Кодексинин 20-беренесинин талаптарына ылайык *“Иш берүүчүнүн негизги укуктары жана милдеттеринде кызматкерге эмгек акысын өз учурунда жана толук өлчөмдө төлөөгө милдеттүү”* деп белгиленген.

Эмгек акынын өз убагында төлөнбөй калышын тактоодо, жумуштан бошотулууда кызмат ордундагы иш кагаздарын тиешелүү түрдө өткөрүп берүү кабыл алуу актысы менен өткөрүлбөгөндүгү себеп болгон. Аталган

актылар 2024-жылдын аягында өткөрүлүп берилген, бирок азыркы күнгө чейин 6 кызматкердин 78,1 миң сом төлөмдөрү төлөнгөн эмес.

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын Эмгек Кодексинин талаптарына ылайык 6 кызматкердин 78,1 миң сом суммасындагы төлөмдөрү боюнча тийиштүү иштер аткарылсын.

Аныкталды жана корутунду

КР ӨКМге караштуу Гидрометеорологиялык кызматта 2024-жылдын ичинде узак убакыт бою бош калган жана ушул күнгө чейин так гидрометеорологиялык кызматта иштөө үчүн зарыл болгон метеоролог-техник, гидролог-техник, агрометеоролог-техник, метеостанциялардагы байкоочулар, инженерлер, айдоочулар ж.б. кызмат орундары бош бойдон калууда. Жогорку категориядагы метеоролог-техниктин кызматтык маяналары 16,9 миң сомду, 1-категориядагы метеоролог-техниктин 15,8 миң сомду, жогорку категориядагы гидролог-техниктин 16,9 миң сомду ж. б. түзөт. Гидрометеорологиялык кызматтын эмгек акысынын анча чоң эмес өлчөмү жаш адистерди кызыктырбайт, республикада атайын адистиктерди даярдоо да жолго коюлган эмес. Кызматкерлердин келип кетүү агымы олуттуу көйгөй болуп саналат, мисалы: февраль айында – 11 штаттык бирдик, мартта – 8 бирдик, июлда – 8 бирдик, августта – 8 бирдик, сентябрда – 24 бирдик, декабрда 25 бирдик бош калган, бул албетте гидрометеорологиялык кызматтын ишинин сапатына таасирин тийгизүүдө.

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министрлиги Гидрометеорология кызматында зарыл болгон метеоролог-техник, гидролог-техник, агрометеоролог-техник, метеостанциялардагы байкоочулар, инженерлер штаттарынын узак убакыттан бери бош калуусу, ошондой эле кызматтык маяналарынын төмөндүгү боюнча маселени көтөрүү боюнча Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине кайрылуусу каралсын.

Аныкталды жана корутунду

КР ӨКМге караштуу Гидрометеорологиялык кызматынын 4 кызматкерине Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2024-жылдын 31-октябрындагы №655 токтомуна жана 2021-жылдын 1-ноябрындагы №101 буйругуна ылайык 2024-жылдын 7-ноябрынан 17-ноябрына чейинки өзгөчө кырдаалдар зоналарында иштегендиги үчүн компенсациялар эсептелген. Аудит тарабынан өзгөчө кырдаал зоналарында иштегендиги үчүн 3 кызматкер боюнча компенсацияны ашыкча эсептөө жана төлөө 37,7 миң сом суммасында жана 1 кызматкерге 2,1 миң сом кем төлөө белгиленген.

Сунуштама

Мындан ары өзгөчө кырдаалдар зоналарында иштегендиги үчүн ашыкча төлөөлөргө жана компенсациялардын жарым жартылай төлөнүшүнө жол берилбесин, КР МКнын 2024-жылдын 31-октябрындагы

№655 токтому менен бекитилген “Өзгөчө кырдаалдар министрлигинин өзгөчө кырдаалдар зоналарында издөө, авариялык-куткаруу жана калыбына келтирүү иштерине түздөн-түз катышкан кызматкерлерине компенсацияларды төлөө тартиби жөнүндө” Жобого ылайык компенсацияларды төлөө жүргүзүлсүн. Өзгөчө кырдаалдар зоналарындагы иштерге түздөн-түз катышкан гидрометеорологиялык кызматтын кызматкерлерине компенсациянын 37,7 миң сом суммасындагы ашыкча төлөнгөнү жана 2,1 миң сом суммасында кем төлөөлөр боюнча иш алып барылсын.

Камсыздандыруу жана компенсация төлөмдөрү

Аныкталды жана корутунду

Тандалма аудиттин жүрүшүндө, КР ӨКМнын борбордук аппаратында 2023-жылга турак жайдын ижара акысы боюнча 10 аскер кызматкерине 143,6 миң сом ашыкча төлөнүп, 2 аскер кызматкерине 59,5 миң сомго аз төлөнүп берилгени, 2024-жылга 5 аскер кызматкерине 36,8 миң сом ашыкча төлөм, 8 аскер кызматкерине 85,5 миң сом өлчөмүндө аз төлөнүп берилгени аныкталган. Көрсөтүлгөн ашыкча төлөмдөр Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2017-жылдын 11-декабрындагы №800 токтому менен бекитилген “Кыргыз Республикасынын Куралдуу Күчтөрүнүн, башка аскердик түзүлүштөрүнүн, мыйзамда аскердик кызмат каралган мамлекеттик органдардын аскер кызматчыларына жана укук коргоо органдарынын кызматкерлерине убактылуу турак жайды (жашоо аянтын) жалдагандыгы үчүн акчалай компенсацияны төлөө жөнүндө” жобону бузуу менен жүргүзүлгөн.

Сунуштама

Мындан ары, эгерде аскер кызматчылары Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2017-жылдын 11-декабрындагы №800 токтому менен бекитилген “Кыргыз Республикасынын Куралдуу Күчтөрүнүн, башка аскердик түзүлүштөрүнүн, мыйзамда аскердик кызмат каралган мамлекеттик органдардын аскер кызматчыларына жана укук коргоо органдарынын кызматкерлерине убактылуу турак жайды (жашоо аянтын) жалдагандыгы үчүн акчалай компенсацияны төлөө жөнүндө” жободо белгиленген зарыл документтердин толук топтомун бербесе, турак жайды ижарага берүү үчүн компенсациялык төлөмдөргө жол берилбесин. КР ӨКМнын борбордук аппаратында турак жайды ижарага алуу компенсациясынын ашыкча төлөнгөн 180,4 миң сом жана 145,1 миң сом кем төлөөлөр боюнча иш алып барылсын.

Аныкталды жана корутунду

КР ӨКМнын борбордук аппаратында, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2017-жылдын 11-декабрындагы №800 токтому менен бекитилген “Кыргыз Республикасынын Куралдуу Күчтөрүнүн, башка аскердик түзүлүштөрүнүн, мыйзамда аскердик кызмат каралган мамлекеттик органдардын аскер кызматчыларына жана укук коргоо органдарынын кызматкерлерине убактылуу турак жайды (жашоо аянтын)

жалдагандыгы үчүн акчалай компенсацияны төлөө жөнүндө” жобого ылайык, 2023-жылга турак жайды ижарага берүү 2022,0 миң сом суммасында жүргүзүлүп, иш жүзүндөгү чыгашалар 1906,0 миң сомду түздү, мында кассалык чыгашалар иш жүзүндөгү чыгашаларда 116,0 миң сомго көп, жылдын башындагы 35,1 миң сом суммасында кредитордук карызды эсепке алуу менен жылдын акырына карата дебитордук карыз 80,9 миң сом түздү. 2024-жылы кассалык чыгашалар 1 792 миң сомду түзсө, иш жүзүндөгү чегерүүлөр 1 782,5 миң сомду түздү. Кассалык чыгашалар иш жүзүндө чегерилгенден 9,5 миң сомго ашып кеткен. 2024-жылдын 1-январына карата 80,9 миң сомду түзгөн дебитордук карызды эсепке алганда, 2025-жылдын 1-январына карата дебитордук карыз 90,4 миң сомду түзмөк. Бул дебитордук карыз отчеттук жана бухгалтердик эсептин маалыматтарында чагылдырылган эмес. *Аудиттин жүрүшүндө 90,4 миң сом дебитордук карыз эсепке алынды.*

Кыргыз Республикасынын ӨКМнын 2024-жылга борборлоштурулган иш-чаралары

Аныкталды жана корутунду

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2005-жылдын 3-февралындагы №55 токтому менен жаракат алгандардын оор же жеңил болгон мертинүүлөрдүн (жараттардын, травмалардын, контузиялардын), алар болгондо камсыздандыруу окуясынын келип чыгышы жөнүндө чечим кабыл алынган аскер кызматчылары жана аскердик кызмат өтөөгө милдеттүү болгон аскер кызматчылары, аларды даярдоого жана атайын даярдыктан өткөндөргө, өмүрдү жана ден соолукту мамлекеттик милдеттүү камсыздандыруу Тизмеси бекитилген. Аудиттин жүрүшүндө мыйзам талаптарын бузуу менен, колдонуудагы ченемдик укуктук актыларда каралган камсыздандыруу окуяларынын санына кирбеген оорулардын (гипертония, миокард инфаркты) натыйжасында майып болуп калган же каза болгон адамдарга камсыздандыруу компенсациялары төлөнүп берилгендиги аныкталган. Тактап айтканда, компенсация алууга укук берген оорулардын тизмеси Өкмөт тарабынан бекитилген эмес, 6259,6 миң сом суммасында жүргүзүлгөн төлөмдөр мыйзамсыз чыгымдар болуп саналат.

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине:

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2005-жылдын 3-февралындагы №55 токтомуна тиешелүү өзгөртүүлөрдү киргизүү менен камсыздандыруу окуясы катары таанылышы мүмкүн болгон оорулардын тизмесин бекитүү маселеси каралсын.

Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министрлигине:

Кызмат менен белгиленген укуктук байланышы болбогон оорулар боюнча компенсациялык төлөөлөр практикасын токтотсун.

Аныкталды жана корутунду

КР ӨКМ Бишкек шаары боюнча башкармалыгында 2024-жылы 3 аскер кызматкерлерге патенти жок болгон убакытка 56,4 миң сом турак жайды (жашоо аянтын) жалдагандыгына акчалай компенсация төлөнүп берилген, ошондой эле, КР ӨКМ Ош шаары боюнча 3 аскер кызматкерине тастыктоочу кагаздары жок 13,3 миң сом компенсация төлөнүп берилген.

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2017-жылдагы 11-декабрындагы №800 токтому менен бекитилген “Кыргыз Республикасынын Куралдуу Күчтөрүнүн, башка аскердик түзүлүштөрүнүн, мыйзамда аскердик кызмат каралган мамлекеттик органдарынын аскер кызматчыларына убактылуу турак жайды (жашоо аянтын) жалдагандыгы үчүн акчалай компенсацияны төлөө жөнүндө” жобонун талаптары так аткарылуусуна өзгөчө көңүл бурулсун жана турак жайды жалдагандыгына кетирилген чыгымдарды тастыктоочу документтердин жок болгондугуна карабай төлөнгөн 69,7 миң сом суммасындагы каражаттарды кайтаруу маселеси каралсын.

Иш сапар чыгымдары

Аныкталды жана корутунду

“Баткен көчмө механизациялаштырылган отряды” мамлекеттик ишканасында 2024-жыл аралыгында мамлекеттик ишкана менен эмгек мамиледе болбогон 4 жаранга 124,7 миң сом иш сапар чыгымдары төлөнгөндүгү аныкталды. Ошондой эле, М.А.Шералиев айдоочулук кызматка алынып, жумуш объектисине баргандан кийин ал иштөөдөн баш тарткан. Табелге иштеген сааттары коюлган эмес, бирок иш сапарга 8,0 миң сом акча каражаттары төлөнгөн. Жалпысынан негизсиз 132,7 миң сом төлөнгөндүгү аныкталган. *Негизсиз төлөнгөн акча каражаттары мамлекеттик ишкананын банктын эсептик четуна толугу менен аудит учурунда накталай толукталган (№291900129 эсеп дүмүрчөгү менен).*

Байланыш кызматтары

Аныкталды жана корутунду

КРнын Премьер министринин 2003-жылдын 11-апрелиндеги №132 тескемесиндеги спутник, уюлдук байланыштардын лимити КРМКнин 2022-жылдын 17-февралындагы №139 тескемесинин негизинде күчүн жоготкондугун эске албастан, “Альфа Телеком” ЖАКнын келишими менен корпоративтик байланышка КР ӨКМге караштуу Калдык сактоочу жайлар менен иштөө боюнча департаментинде – 68,4 миң сомго, КР ӨКМге караштуу “Сел жана суу ташкындарынан коргоо” кызматында – 194,1 миң сомго жана КР ӨКМнын Ош областы боюнча башкармалыгында – 216,0 миң сомго аудит мезгилинде негизсиз чыгымдарга жол берилген.

Сунуштама

КР ӨКМге караштуу Калдык сактоочу жайлар менен иштөө боюнча департаментинде, “Сел жана суу ташкындарынан коргоо” кызматында жана Ош областы боюнча башкармалыгында кызматкерлерге уюлдук байланыш кызматына эсептөөлөр жана төлөмдөр токтотулсун.

Аныкталды жана корутунду

Өзгөчө кырдаалдардын алдын алуу жана жоюу боюнча капиталдык курулуш департаментинин 2024-жылдын 10-январындагы №4 ж/и буйругуна ылайык, жумуштарды ыкчам аткаруу үчүн 18 кызматкерге айына 4,9 миң сомдук лимит менен кызматтык уюлдук байланыштар берилген. 2024-жылы 2212 “Байланыш кызматтары” беренесинин 2212200 “Уюлдук байланыш кызматтары” элементи боюнча иш жүзүндөгү чыгашалар 58,6 миң сом (4,9 миң сом x 12 ай) лимит менен 68,3 миң сомду түзүп, уюлдук байланыштын чегинен ашкандыгы үчүн 0,4 миң сом кармалып калган. 9,3 миң сом (68,3-58,6-0,4) кармап калуу жүргүзүлгөн эмес.

Сунуштама

Өзгөчө кырдаалдардын алдын алуу жана жоюу боюнча капиталдык курулуш департаментинин 2024-жылдын 10-январындагы №4 ж/и буйругунун 2-пунктунун негизинде кызматтык уюлдук байланыштар лимитинен ашкан 9,3 миң сом тиешелүү кызматкерлердин эсебинен кармоо иштери жүргүзүлсүн.

Коммуналдык кызматтары

Аныкталды жана корутунду

2023-жылга белгиленген лимит боюнча Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министрлигинин борбордук аппаратына:

- белгиленгени 400,0 миң кВт электр энергиясын керектөө боюнча иш жүзүндө 732,6 миң кВт колдонулган, ашыкча 332,6 миң кВт, 1061,1 миң сомду түздү;

- белгиленген 730,0 Гкал лимит менен жылуулук энергиясы боюнча иш жүзүндө 987,3 Гкал колдонулган, лимиттен 257,3 Гкал ашыкча сарпталып, 1239,6 миң сомду түздү.

2024-жылга белгиленген лимит менен Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министрлигинин борбордук аппараты:

- 1235,0 миң кВт керектөө лимити менен электр энергиясы боюнча иш жүзүндөгү керектөө 1060,1 кВт, үнөмдөө 174,9 миң кВт болгон;

- 730 Гкал лимит менен жылуулук энергиясы боюнча иш жүзүндөгү керектөө 968,6 Гкал, ашыкча керектөө 238,6 Гкал түзүп, 1149,6 миң сомду түздү.

Сунуштама

КР ӨКМ электр жана жылуулук энергиясын керектөөнүн бекитилген лимиттеринин так сакталышын камсыз кылсын, энергияны үнөмдөө боюнча чаралардын комплексин иштеп чыксын жана бекитсин, энергия ресурстарынын кийинки жылдарга лимиттери реалдуу керектөөлөрдү эске алуу жана аларды негизсиз ашыкча баалоону болтурбоо менен түзүлсүн жана чектен ашууга жол берген кызмат адамдарынын жоопкерчилиги каралсын.

Аныкталды жана корутунду

КР ӨКМнын Жалал-Абад областы боюнча башкармалыгында Кыргыз Республикасынын Энергетика министрлигинин жана Кыргыз

Республикасынын Финансы министрлигинин 2023-жылдын 14-ноябрыдагы №01-13/231 буйругуна жана Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2021-жылдын 5-апрелиндеги №158-т тескемеси менен белгиленген ченемдер (лимиттер) сакталбастан, ашыкча жаратылыш газын пайдаланылганы аныкталган, жыйынтыгында бюджеттик каражаттардын 101,9 миң сомго ашыкча чыгымдалышына алып келген.

Сунуштама

Бюджеттик каражаттарды үнөмдүү чыгымдоо жана керектөө максатында Кыргыз Республикасынын Энергетика министрлигинин жана Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2023-жылдын 14-ноябрындагы №01-13/231 буйругунда белгиленген жаратылыш газын керектөө лимиттери так сакталсын.

Аныкталды жана корутунду

2024-жылга Гидрометеорология кызматы тарабынан электр энергиясын керектөөгө 652,0 кВт/саат лимит белгиленген, иш жүзүндөгү керектөө 671,7 кВт/саатты түздү. 2671,9 миң сом суммасында ашыкча керектөө 19,7 кВт/саат 83,8 миң сомду түзсө, жылуулук энергиясына керектөө лимити 360,0 Г/кал, иш жүзүндө 20,9 Г/кал болгон. 993,0 миң сом суммасында лимиттен ашык керектөө жок. Ошондой эле, жаратылыш газы боюнча 1000 м³ лимит белгиленген, иш жүзүндө керектөө белгиленген лимиттин чегинде же 880,0 м³ 22,5 миң сом суммасында жүргүзүлгөн. 2025-жылдын 1-январына карата гидрометеорология кызматы боюнча электр энергиясы боюнча дебитордук карыз 624,7 миң сом жана жылуулук энергиясы боюнча кредитордук карыз 89,5 миң сом, газ үчүн 6,8 миң сом, суу үчүн 2,8 миң сом бар. Коммуналдык кызмат көрсөтүүлөрдүн бир түрү боюнча кредитордук карыздын жана электр энергиясы үчүн дебитордук карыздын олуттуу көлөмүнүн болушу бюджеттик каражаттардын пландан тышкары же сарамжалсыз пайдаланылышын көрсөтөт.

Сунуштама

Гидрометеорологиялык кызмат мындан ары коммуналдык чыгымдарды белгиленген лимиттердин чегинде, электр энергиясы боюнча лимиттен ашык керектөөгө жол бербестен жүргүзсүн.

Мындан ары коммуналдык кызмат көрсөтүүлөр боюнча чыгымдарды бир түрү боюнча, атап айтканда коммуналдык чыгымдардын башка түрлөрү боюнча кредитордук карыздар болгон учурда электр энергиясы боюнча ашыкча төлөөлөргө жол бербестен план ченемдүү жүргүзүлсүн.

Дебитордук жана кредитордук карыздар

Аныкталды жана корутунду

КР ӨКМнын Борбордук аппаратында борборлоштурулган иш-чаралары боюнча, 2024-жылдын 1-январына карата дебитордук карыз 72122,1 миң сомду, кредитордук карыз 6621,0 миң сомду түзгөн. 2024-жылдын жыйынтыгы боюнча дебитордук карыз 63380,2 миң сомду түзсө, анын 45638,4 миң сомго 1997-2005-жылдар аралыгындагы же эскирүү мөөнөтү өтүп кеткен карыздар, ал эми кредитордук карыз 13267,7 миң

сомду түзгөн. Бюджеттик кодекстин 75-беренесинин жана 114-беренесинин жана “Бухгалтердик эсеп жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын талаптарын бузуу менен Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министрлигинин жетекчилиги тарабынан карыздарды өндүрүү белгиленген мөөнөттө жүргүзүлбөй, карызды жоюу боюнча сот тартибинде өндүрүп алуу, реструктуризациялоо, үмүтсүз карыз катары эсептен чыгаруу сыяктуу чаралар көрүлгөн эмес. Карыздарды узак мөөнөткө өндүрүп албоо 1997-жылдан 2005-жылга чейинки 45 638 400 сомдук мөөнөтү өтүп кеткен дебитордук карыздын топтолушуна алып келди жана өндүрүп албоо белгилерин көрсөттү. Бул мамлекеттик каражаттарды жоготуу, кирешелерди жоготуу жана бурмаланган финансылык отчеттуулук коркунучун жаратат.

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министрлигине:

– дебитордук карыздардын инвентаризациясын жүргүзсүн жана анын иш жүзүндөгү абалын аныктасын;

– карызды сот тартибинде өндүрүп алсын, ал эми кайтарылгыс карыз болгон учурда белгиленген тартипте эсептен чыгаруу жол-жобосун демилгелесин;

– калктуу конуштардын абалына көзөмөлдү күчөтсүн жана жаңыдан чегерилген карыздарды өндүрүү боюнча өз убагында чараларды көрсүн.

Аныкталды жана корутунду

Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2024-жылдын 22-январындагы №1-Б буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунун уюмдары тарабынан бухгалтердик эсепти уюштуруу жана жүргүзүү боюнча” Жобого (2-бөлүмдүн 1-параграфы 6-пункту, 8-бөлүмдүн 3-параграфы) ылайык, бюджеттик мекеменин бухгалтердик кызматы (бухгалтери) тарабынан ар бир жылдын 31-декабрына карата бардык берүүчүлөр (поставщиктер) менен алынган товар, жумуш жана кызматтарды алгандыгы боюнча дебитордук жана кредитордук карыздардын калдыктары жана кыймылы боюнча салыштырып текшерүү актыларын жазуу жүзүндө жүргүзүлүшү керек.

Бирок, КР ӨКМнын Өрттү көзөмөлдөө боюнча кызматында 2023-жылдын аягына ОсОО “NT Comp” 140,6 миң сом дебитордук карызы болгон, салыштырып текшерүү актыларын жазуу жүзүндө жүргүзүлгөн эмес.

Ошондой эле, КР ӨКМнын Ош областы боюнча башкармалыгынын балансында мөөнөтү өтүп кеткен 2 292,5 миң сомдук дебитордук карыздар бар, КР ӨКМнын “Сел жана суу ташкындарынан коргоо” кызматы тарабынан мөөнөтү өтүп кеткен 214,8 миң сом дебитордук карыздарды өз убагында өндүрүү боюнча тиешелүү иш-чаралар көрүлгөн эмес. *Аудит учурунда “Сел жана суу ташкындарынан коргоо” кызматы тарабынан, жогоруда көрсөтүлгөн 7,6 миң сом дебитордук карыз, 2025-жылдын 27-*

июнундагы № 305200071 квитанциясы (накталай төлөм аркылуу) менен тиешелүү бюджеттин эсебине төлөнүп, калыбына келтирилген.

КР ӨКМнын “Өзгөчө кырдаалдарга чара көрүү боюнча Ош борбору” мамлекеттик шканасында 2024-жылдын 31-декабрына карата, бухгалтердик (1580) эсебинде катталган дебитордук карыздардын жалпы суммасы 25453,6 миң сомду түзгөн. 2017-жылдан берки карыздар 7830,6 миң сом суммасында, 17623,0 миң сом кайсыл убактан бери экендиги белгисиз.

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2024-жылдын 22-январындагы № 1-Б буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунун уюмдары тарабынан бухгалтердик эсепти уюштуруу жана жүргүзүү боюнча” Жобонун талаптарын сактоо менен, берүүчүлөр (поставщиктер) менен дебитордук жана кредитордук карыздарынын калдыктары жана кыймылы боюнча отчеттук мезгилге салыштырып текшерүү актыларынын түзүлүүсү камсыз кылынсын жана Ош областы боюнча башкармалыгында мөөнөтү өтүп кеткен 2292,5 миң сом, “Сел жана суу ташкындарынан коргоо” кызматында мөөнөтү өтүп кеткен 207,2 миң сом жана “Өзгөчө кырдаалдарга чара көрүү боюнча Ош борбору” мамлекеттик ишканасындагы 25453,6 миң сом дебитордук карыздарды өндүрүү боюнча тиешелүү иш-чаралар көрүлсүн.

Аныкталды жана корутунду

КР ӨКМге караштуу аймактарды коргоо боюнча региондор аралык борбор менен КР ӨКМнын Ысык-Көл областы боюнча башкармалыгынын ортосунда 2024-жылдын 11-июлундагы №96 келишими түзүлгөн, жалпы сметалык баасы 57 653,1 миң сомду түзгөн. Ушул келишимдин алкагында жалпы суммасы 33 000 миң сом төлөнүп берилген. Аткарылган иштери боюнча акыркы актыларга 2025-жылдын июль айында тараптар кол коюшкан, аткарылган иштер боюнча актынын жалпы суммасы 28 132,5 миң сом түзөт.

Эсепке алуу боюнча чагылдырылган бүткөрүлбөгөн курулуш суммага 33 000 миң сом жана дебитордук карыз 4 867,5 миң сомду түзөт.

Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2024-жылдын 22-январындагы № 1-Б буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунун уюмдары тарабынан бухгалтердик эсепти уюштуруу жана жүргүзүү боюнча” Жобонун талаптарына ылайык, 4 867,5 миң сом суммасындагы дебитордук карыздар бухгалтердик эсепте чагылдырылган эмес.

Аудиттин жүрүшүндө 4 867,5 миң сом дебитордук карыз бухгалтердик эсепте калыбына келтирилди.

Бухгалтердик эсеп алып баруу

Аныкталды жана корутунду

“Бухгалтердик эсеп жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 2-беренесинин 3-пункутунда көрсөтүлгөн: *эсеп саясатын кабыл алууну жана аны ырааттуу аткаруу* деген талаптары аткарылбай,

КР ӨКМнын “Баткен кочмө механизациялаштырылган отряды” мамлекеттик ишканасы жана “Авиациялык издөө-куткаруу кызматы” мамлекеттик ишканасы тарабынан эсеп саясаты иштелип чыгып жана бекитилип кабыл алынган эмес.

Сунуштама

Белгиленген тартипте, аудит субъектисинин эсеп саясатын иштеп чыгуу жана бекитүү боюнча тийиштүү иштер аткарылсын.

Аныкталды жана корутунду

“Авиациялык издөө-куткаруу кызматы” мамлекеттик ишканасынын бухгалтердик балансынын 1200 “Банктагы акча каражаттары” беренеси боюнча 2024-жылдын 31-декабрына карата акча каражаттарынын калдыгы 7 479,4 миң сомго көрсөтүлгөн. Ал эми жылдык баланста калган валюталык эсептердеги акча каражаттарынын калдыктары көрсөтүлгөн эмес. Банктык көчүрмөлөрдүн маалыматтары менен жылдык баланстагы көрсөтүлгөн акча каражаттарынын калдыгынын айырмасы 26 153,1 миң сомду түздү (КРУБнын 31.12.2024-жылга карата курсу боюнча).

Банктагы валюталык эсептешүү эсебинде көрсөтүлбөй калган жалпы 26 153,1 миң сом акча каражаттары финансылык отчетторду бурмалоого алып келген.

Сунуштама

“Авиациялык издөө-куткаруу кызматы” мамлекеттик ишканасынын банктагы валюталык эсептешүү эсебинде 26 153,1 миң сом акча каражаттары финансылык отчеттордо чагылдырылсын жана мындан ары аталган кемчиликтерди алдын алуу боюнча тийиштүү деңгээлде иш алып барылсын.

Аныктама жана корутунду

Аудитке берилген маалыматка ылайык, 2024-жыл аралыгында “Авиациялык издөө-куткаруу кызматы” мамлекеттик ишканасына жалпы 8 471,3 миң сом накталай акча каражаттары кириштелип, 8 459,0 миң сомго чыгымдар жүргүзүлгөн. 2025-жылдын 1-январына карата 12,3 миң сом суммасында накталай акча каражаттары калдык болуп калган.

Белгилей кетсек, акча каражаттарын накталай алуу жана чыгыштоо бул Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин жана Кыргыз Республикасынын Улуттук Банкынын 2023-жылдын 29-декабрындагы №737/67-7 “2023-2027- жылдарга Кыргыз Республикасында накталай эмес төлөмдөрдүн жана эсептешүүлөрдүн үлүшүн көбөйтүү боюнча мамлекеттик программаны бекитүү жөнүндө” токтомунун талаптары сакталган эмес.

Сунуштама

“Авиациялык издөө-куткаруу кызматы” мамлекеттик ишканасы Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин жана Кыргыз Республикасынын Улуттук Банкынын 2023-жылдын 29-декабрындагы №737/67-7 “2023-2027- жылдарга Кыргыз Республикасында накталай эмес төлөмдөрдүн жана эсептешүүлөрдүн үлүшүн көбөйтүү боюнча мамлекеттик программаны бекитүү жөнүндө” токтомунун талаптарын аткарылышын

камсыз кылсын. Юридикалык жана физикалык жактар менен эсептешүүлөрдү накталай эмес төлөмдөр аркылуу жүргүзүү боюнча тийиштүү деңгээлде иштер жүргүзүлсүн.

Негизги каражаттарды эсепке алуу

Аныкталды жана корутунду

Финансылык отчеттуулуктун эл аралык стандарты (IAS) 16 “Негизги каражаттар” стандартында:

-жер участкактору жана имараттар бөлүнүүчү активдерди билдирет жана бирге сатып алынган болсо да эсепке алууда өз-өзүнчө чагылдырылат;

-адилет нарк-баалоо күнүнө карата рыноктун катышуучуларынын ортосундагы операциянын жүрүшүндө активди сатуу учурунда алына турган же милдеттенмелерди өткөрүп берүү учурунда төлөнө турган баа деп белгиленген.

Аудит учурунда, Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министрлигине караштуу “Авиациялык издөө-куткаруу кызматы” мамлекеттик ишканасы тарабынан, мекемеге тийиштүү жалпы 3 (үч) бирдик, 12,323 га жер тилкелери боюнча маалымат берилди.

Белгилей кетсек, жогорудагы көрсөтүлгөн, Финансылык отчеттуулуктун эл аралык стандарты (IAS) 16 “Негизги каражаттар” стандартынын талаптарын бузуу менен Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министрлигине караштуу “Авиациялык издөө-куткаруу кызматы” мамлекеттик ишканасынын балансында аталган жер тилкелери бүгүнкү күнгө чейин баасы бааланып, мекеменин балансына кириштелбей келет, тактап айтканда эсепке алынган эмес.

Сунуштама

“Авиациялык издөө-куткаруу кызматы” мамлекеттик ишканасы жалпы 3 (үч) бирдик, 12,323 га жер тилкелерин баалоо жана эсепке алуу боюнча тийиштүү деңгээлде иштер алып барылсын жана көзөмөл күчөтүлсүн. Аталган жагдайга жол берген тиешеси бар кызматкерлердин жоопкерчилиги каралсын.

Аныкталды жана корутунду

Бухгалтердик эсептин толуктугун жана негизги каражаттардын бар экендигин талдоонун жүрүшүндө, абал боюнча бүткөн курулуш административдик имарат же курулма жана негизги каражаттардын эсебине кириштелбеген офистик эмеректердин бар экендиги аныкталды.

КР ӨКМге караштуу “Аймактарды коргоо боюнча региондор аралык борбор” менен Ысык-Көл областы боюнча башкармалыгынын ортосунда 2023-жылдын 21-декабрындагы №139 келишим түзүлгөн, жалпы сметалык баасы 61 157,5 миң сомду түзгөн. Ушул келишимдин алкагында жалпы суммасы 51 234,7 миң сом төлөнүп берилген. Аткарылган иштери боюнча акыркы актыларга 2025-жылдын июль айында тараптар кол коюшкан, аткарылган иштер боюнча актынын жалпы суммасы 51 234,7 миң сом түзөт. КР ӨКМге караштуу “Аймактарды коргоо боюнча региондор аралык борбор” менен Ысык-Көл областы боюнча башкармалыгы ортосунда 2024-

жылдын 15-октябрындагы №127 келишим түзүлгөн, жалпы сметалык баасы 1 918,6 миң сомду түзгөн. Ушул келишимдин алкагында жалпы суммасы 1 918,6 миң сом төлөнүп берилген. 2025-жылдын 14-январындагы накладнойго ылайык кабыл алынган, тараптар кол коюшкан.

51 234,7 миң сомдук административдик имарат жана 1 918,6 миң сомдук офис эмеректери негизги каражаттын эсебинде (бухгалтердик баланста) жок болуп чыккан.

Аудит камтыган мезгил аралыгында КР ӨКМнын Ысык-Көл областы боюнча башкармалыгы тарабынан административдик имарат жана офис эмеректери бухгалтердик баланска алынды.

Аныкталды жана корутунду

Ысык-Көл областы боюнча башкармалыгында бүгүнкү күнгө карата жалпы 8 бирдик ыкчам нөөмөттүк автоунаа бар, анын ичинен 3 бирдик автоунаа жалпы 659,1 миң сом баштапкы баасы менен узак убакыттан бери бузук абалда турат, алар:

Мерседес-Бенц мамлекеттик №09KG007ES баштапкы баасы 552,0 миң сом,

УАЗ-31512 мамлекеттик №09KG002ES баштапкы баасы 7,1 миң сом,

ГАЗ-31029 мамлекеттик №09KG056ES баштапкы баасы 100,0 миң сом.

Нарын облустук башкармалыкта бүгүнкү күнгө карата жалпы 32 бирдик автоунаа бар. Анын ичинен 2 бирдик автоунаа жалпы 51,5 миң сом баштапкы баасы менен бузук абалда турат, алар:

ЗИЛ-130 мамлекеттик №KG 05 016 ES баштапкы баасы 38,6 миң сом,

ЗИЛ-130 мамлекеттик №KG 05 024 ES баштапкы баасы 12,8 миң сом.

Бирок, автоунаалар узак убакыттан бери бузук абалда турганына карабастан, Ысык-Көл областы боюнча жана Нарын областы боюнча башкармалыктары тарабынан мүлктөрдү эффективдүү жана рационалдуу пайдалануу боюнча тийиштүү иштер алып барылбай келет.

Сунуштама

Ысык-Көл областы боюнча жана Нарын областы боюнча башкармалыктарында узак убакыттан бери бузук абалда турган автоунааларды эффективдүү жана рационалдуу пайдалануу боюнча тийиштүү иштер жүргүзүлсүн.

Аныкталды жана корутунду

Нарын областы боюнча башкармалыгынын Ат-Башы райондук бөлүктө унаа токтотуучу (гараж) 20,2 ч.м. аянты менен акысыз курулган унаа токтотуучу курулма тургузулган, бирок ал бухгалтердик эсепке алынган эмес жана баланстык баасы белгисиз.

Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2024-жылдын 22-январындагы №1-Б буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунун уюмдары тарабынан бухгалтердик эсепти уюштуруу жана жүргүзүү боюнча” Жобонун 133-пунктуна ылайык, эгерде алынган негизги каражаттын баланстык наркы белгисиз болсо, мындай негизги каражаттар

адилеттүү нарк боюнча эсепке алынат. Ошондой эле, Жобонун 134-пунктуна ылайык, эгерде адилеттүү наркты аныктоо боюнча сарптоолор олуттуу болсо, анда мындай негизги каражат системадан тышкары (баланста) эске алынат.

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2024-жылдын 22-январындагы №1-Б буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунун уюмдары тарабынан бухгалтердик эсепти уюштуруу жана жүргүзүү боюнча” Жобонун 133 жана 134-пунктарына ылайык, машина токтотуучу курулманын адилеттүү наркын аныктоого болгон чыгымдарды эске алуу менен, анын адилет наркын аныктап бухгалтердик эсепке алуу маселеси каралсын.

Аныкталды жана корутунду

Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2024-жылдын 22-январындагы №1-Б буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунун уюмдары тарабынан бухгалтердик эсепти уюштуруу жана жүргүзүү боюнча” Жобонун 151-пунктуна ылайык, ар бир активге карата амортизациялык нарк аныкталат. Бул нарк кийин активди пайдалуунун бардык мөөнөтүнүн ичинде системалык негизде (жыл сайын) бөлүнөт (чыгымдар таанылат).

Ошону менен бирге, 154-пунктунда: “Активдин амортизацияланган наркын бөлүштүрүү үчүн амортизациялоонун түз методу колдонулат. Бул метод амортизациялоо боюнча чыгымдарды эсептөө пайдалуу кызматтын бардык мөөнөтү ичинде туруктуу суммада жүргүзүлгөндүгүн билдирет. Ар бир отчеттук мезгил үчүн амортизацияланган эсептөөлөрдүн жылдык суммасы амортизацияланган наркты активдин пайдалуу кызматынын мөөнөтүнө бөлүү менен эсептелет.

Бирок, 2024-жылдын аягында Нарын областы боюнча башкармалыкта 9098,8 миң сомго жаңы алынган негизги каражаттарга пайдалуу кызмат мөөнөтүнө карабастан, баштапкы баасына толук суммасына амортизация чегерилип, ашыкча чыгымдар таанылган жана негизги каражаттардын баланстык баасы төмөндөтүлгөн. Жалпысы негизсиз 9080,8 миң сомго ашыкча амортизация чегерилген.

Сунуштама

Негизги каражаттарга амортизация чегерүүдө Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2024-жылдын 22-январындагы №1-Б буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунун уюмдары тарабынан бухгалтердик эсепти уюштуруу жана жүргүзүү боюнча” Жобосунун талаптары сакталсын жана өз убагында аткарылсын.

Аныкталды жана корутунду

ӨКМнын Баткен областы боюнча башкармалыгында Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2024-жылдын 22-январындагы №1-Б буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу

секторунун уюмдары тарабынан бухгалтердик эсепти уюштуруу жана жүргүзүү боюнча” Жобосунун 188 беренесинин талаптары аткарылбастан Лейлек районунун Жаңы-Жер айыл өкмөтүнүн Достук айылындагы №110, Кулунду айыл өкмөтүнүн Максат айылындагы №111, Баткен районунун Ак-Сай айылынын Бакай участкасында №106 жана Баткен районунун Самаркандек айылындагы №31 өрткө каршы куткаруу бөлүктөрүн кайрадан салынгандан кийин баланска кабыл алуу боюнча тийиштүү иштер жүргүзүлгөн эмес.

Сунуштама

Баланска кабыл алынбаган Лейлек районунун Жаңы-Жер айыл өкмөтүнүн Достук айылындагы №110, Кулунду айыл өкмөтүнүн Максат айылындагы №111, Баткен районунун Ак-Сай айылынын Бакай участкасында №106 жана Баткен районунун Самаркандек айылындагы №31 өрткө каршы куткаруу бөлүктөрүн кайрадан салынгандан кийин баланска кабыл алуу боюнча тийиштүү иш чаралар жүргүзүлсүн.

Аныкталды жана корутунду

Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2024-жылдын 22-январындагы №1-Б буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунун уюмдары тарабынан бухгалтердик эсепти уюштуруу жана жүргүзүү боюнча” Жобонун 182-беренесинин талаптарын аткарбастан ӨКМнын Баткен областы боюнча башкармалыгынын жана башкармалыктын шаардык, райондук бөлүмдөрүндөрүнүн аймагындагы отургузулган ар кандай түрдөгү жана жаштагы жалпы 433 көп жылдык өсүмдүктөр негизги каражат катары баланска алынган эмес.

Сунуштама

Эсепти туура жүргүзүү жана отчеттуулук үчүн КР ӨКМнын Баткен областы боюнча башкармалыгынын жана башкармалыктын шаардык, райондук бөлүмдөрүнүн аймагындагы ар кандай түрдөгү жана жаштагы көп жылдык өсүмдүктөрдү баалоо менен негизги каражат катары баланска кабыл алуу боюнча иштер жүргүзүлсүн.

Аныкталды жана корутунду

КР ӨКМге карштуу “Баткен көчмө механизациялаштырылган отряды” мамлекеттик ишканасында материалдык баалуулуктардын сакталышын иргеп текшерүү учурунда, жалпы баасы 177,8 миң сомдук 1 даана Apple iPhone 16 Pro Max 1 ТВ уюлдук телефондун жетишпестиги аныкталган. Белгилей кетсек, бул уюлдук телефон 2025-жылдын 17-январында “Нуртелеком” ЖЧКсынан сатылып алынган.

Мамлекеттик ишкананын директору А.Сейитмуратов, уюлдук телефонду сууга түшүрүп алгандыгын, агып кеткендигин белгилеген.

Аудиттин жүрүшүндө, уюлдук телефондун наркы мамлекеттик ишкананын банктын эсептик сметна толугу менен накталай толукталган (№291900131 эсеп дүмүрчөгү менен).

Аныкталды жана корутунду

Гидрометеорологиялык кызматтын кампаларында пайдаланылбаган, моралдык жактан эскирген негизги каражаттар бар экендигин белгилей кетүү керек. Мисалы, 2008-жылдан тартып наркы 105,3 миң сом болгон радиостанция сакталып турат, ал Швейцария программасы боюнча сатылып алынган, 2005-жылдан тартып наркы 32,2 миң сом болгон электр генераторлору сакталып турат, 2019-жылдан тартып наркы 6,6 миң сом болгон Факс, 2020-жылдан тартып наркынын жалпы суммасы 92,1 миң сомду түзгөн 4 бирдик радиостанция сакталып турат, жогоруда көрсөтүлгөн негизги каражаттар “Борбордук Азияда гидрометеорологиялык тейлөөнү модернизациялоо” долбоору боюнча сатылып алынып, Кыргызгидрометке өткөрүлүп берилген.

Сунуштама

Мындан ары зарыл болгон негизги каражаттарды эл аралык долбоорлордун каражаттарынын эсебинен керектөөдөн ашык сатып алууга жол берилбесин.

Товардык-материалдык баалуулуктарды эсепке алуу

Аныкталды жана корутунду

КР ӨКМнын Баткен областы боюнча башкармалыгында, Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министрлигинин 2023-жылдын 20-июнундагы №1-Д буйругу менен бекитилген “Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министрлигинин тынчтык мезгилде (буюм кызматы боюнча) буюмдук мүлк менен камсыздоо жана материалдык-техникалык каражаттар менен камсыздоо (жабдуу) ченемдери жөнүндө” Жобонун 52 беренесинин 4 абзацында белгиленген талаптарга ылайык, аскер кызматчыларын кызматтан бошотууда берилген колдонуу мөөнөтү өтө элек буюм мүлкүнүн наркы алардан, эсептен чыгарылууга тийиш бөлүктүн финансы кызматынын бухгалтериясынын материалдык отчету боюнча, бул мүлктүн наркына ылайык эсептелген суммада төлөтүп алынган эмес. Жалпы суммасы 64,3 миң сомду түздү.

Сунуштама

Кызматтан бошотууда колдонуу мөөнөтү өтө элек буюмдун эсептелген суммада төлөтүп алынбаган 64,3 миң сом суммасын белгиленген тартипте тиешелүү бюджеттин эсебине толуктоо боюнча иштер алып барылсын жана мындай кемчиликтерге жол берген жооптуу кызмат адамдарынын жоопкерчилиги каралсын.

Аныкталды жана корутунду

Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2024-жылдын 22-январындагы №1-Б буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунун уюмдары тарабынан бухгалтердик эсепти уюштуруу жана жүргүзүү боюнча” Жобонун 188 беренесинин талаптары аткарылбай Врачи без границ-Швейцария кеңсеси тарабынан берилген 500 тангак тазалык каражаттарынын берилген коштомо кагазына министрликтин жооптуу кызмат адамдары тарабынан убагында камсыздалбагандыктан эсепке

алынбагандыгы аныкталды. Берилген тазалык каражаттарынын жалпы суммасы 1750,0 миң сомду түзөт.

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министрлиги кампада сактоодо турган 1750,0 миң сом суммасындагы тазалык каражаттары белгиленген тартипте эсепке алынсын.

Аныктама жана корутунду

“Талас көчмө механизациялаштырылган отряды” мамлекеттик ишканасында жана “Баткен көчмө механизациялаштырылган отряды” мамлекеттик ишканасында күйүүчү май жана майлоочу материалдар, автотранспорт каражаттарынын күйүүчү майын керектөө ченемдери боюнча эмес, күйүүчү май берүү ведомосту боюнча эсептен чыгарылат. Жүргүнчүлүк барактар туура толтурулбайт, тагыраак айтканда, алардын негизги көрсөткүчтөрү жок, чыгуу алдындагы күйүүчү майдын калган калдыгы, автотранспорт каражатынын керектөө ченеми, спидометрдин көрсөткүчтөрү, маршрут, басылган аралык жана кайтып келгенде калган күйүүчү майдын калдыгы тууралуу маалымат көрсөтүлбөйт. Бул маалыматтардын жоктугу күйүүчү май жана майлоочу материалдарды натыйжалуу сарпталышын туура аныктоого жана чыгымдар ченемдерге ылайыктуу экендигин эсептөөгө мүмкүнчүлүк бербейт. Андан сырткары 2024-жыл үчүн тапшырылган материалдык отчеттор отчетту тапшыруучу тарабынан жана кабыл алган бухгалтер тарабынан кол коюлган эмес, ошондой эле жетекчи тарабынан бекитилген эмес.

Сунуштама

Күйүүчү майды эсептен чыгаруу Кыргыз Республикасынын Транспорт жана байланыш министрлигинин 2015-жылдын 30-декабрындагы №366 буйругу менен бекитилген “Автомобиль транспортунда отунду жана майлоочу майларды чыгымдоонун линиялык ченемдерин колдонуу жана аларды эсептөө ыкмасынын Эрежелерин бекитүү жана ишке киргизүү жөнүндө” эрежелерге ылайык жүргүзүлсүн жана аткаруу боюнча талаптар коюлсун. Жол баракчаларын толтурууда күйүүчү майдын калдыктары, керектөө ченеми, спидометрдин көрсөткүчтөрү, маршрут жана басылган аралык сыяктуу бардык милдеттүү көрсөткүчтөрдү камтыган катуу талаптар белгиленсин. Бул маалыматтар эсепке алынып сөзсүз түрдө жүргүзүлүп, күйүүчү май жана майлоочу материалдардын чыгымдарына туура көзөмөл камсыз кылынсын.

Аныкталды жана корутунду

“Баткен көчмө механизациялаштырылган отряды” жана “Талас көчмө механизациялаштырылган отряды” мамлекеттик ишканаларында күйүүчү майдын толуктугуна жана чыгыштоого жооптуу кызматкер бекитилген эмес.

“Баткен көчмө механизациялаштырылган отряды” мамлекеттик ишканасында аудит жүргүзүү учурунда күйүүчү майдын талондору алынып, калдыктары эсептелген. Салыштыруунун жыйынтыгы боюнча

күйүүчү майдын талондорунун жалпы суммасы 40,8 миң сомго жетишпестиги аныкталды. *Аудит учурунда кем чыккан күйүүчү майлардын жалпы суммасы 40,8 миң сом акча каражаттары толугу менен калыбына келтирилди (№291900127 эсеп дүмүрчөгү менен).*

“Талас көчмө механизациялаштырылган отрядында” күйүүчү майдын талондорунун жалпы суммасы 24,7 миң сомго жетишпестиги аныкталган. *Кем чыккан күйүүчү майлардын жалпы суммасы 24,7 миң сом акча каражаттары мамлекеттик ишкананын банктагы эсептик сметуна акчалай эквивалентинде, толугу менен калыбына келтирилди (E180725002328 эсеп дүмүрчөгү менен).*

Аныкталды жана корутунду

“Баткен көчмө механизациялаштырылган отряды” мамлекеттик ишканасында күйүүчү жана майлоочу материалдарынын чыгымдалышына тандалма аудит жүргүзүү учурунда, айрым кызмат орундарына дайындала элек кызматкерлерге жана мамлекеттик ишканага эч кандай тиешеси жок жаранга жалпы 10 485 литр жалпы баасы 750,4 миң сомду дизелдик отун негизсиз чыгымдалган.

Аудиттин жүрүшүндө, негизсиз чыгымдалган дизелдик отундун наркы мамлекеттик ишкананын банктын эсептик сметуна №291900125 эсеп дүмүрчөгү менен накталай толукталган.

Мамлекеттик сатып алуулар

Аныкталды жана корутунду

КР ӨКМнын Борбордук аппараты тарабынан борборлоштурулган иш-чараларын ишке ашырууда, “Элтехмаш” ЖЧКсынын (Россия) даярдоочусунан 3783,0 миң сомдук мобилдик автономдуу энергомодул алдын ала базар бааларына мониторинг жүргүзбөстөн жана альтернативдик сунуштарды талдоосуз сатып алынган. Сатып алуу баасынын жана жеткирүүчүнү тандоонун негиздүүлүгүнүн документтик жактан тастыкталган эсептөөлөрү жок, бюджеттик чыгымдардын натыйжалуулук принцибине каршы келет.

Өндүрүүчүдөн сатып алуу кардарды баанын жана техникалык мүнөздөмөлөрдүн оптималдуу жана негиздүү экендигин тастыктоо милдетинен бошотпойт. Сунуштарды мониторингдөө жана талдоо жүргүзүү сатылып алынган жабдуулардын баасы жана сапаты жагынан мыкты экендигин аныктоого мүмкүндүк бербейт.

Кыргыз Республикасынын “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Мыйзамынын 1-беренесине ылайык сатып алуулар үнөмдүүлүк, натыйжалуулук жана ачык-айкындуулук принциптеринде ишке ашырылууга тийиш. Өндүрүүчүдөн сатып алган учурда дагы, сатып алынган жабдуулардын рыногун жана атаандаштыкка жөндөмдүүлүгүн негиздөө кардардын милдети.

Сунуштама

Мамлекеттик сатып алууларды даярдоочу заводдон сатып алууда үчтөн кем эмес альтернативдүү сунуштарга баалардын мониторингин жана

талдоону жүргүзүүнүн милдеттүүлүгүн белгилесин. Андан тышкары сатып алуулардын негиздемесине салыштырма техникалык жана бааны талдоону киргизүү маселеси каралсын.

Аныкталды жана корутунду

КР Өзгөчө кырдаалдар министрлиги менен “Кыргызкурулуш” МИнин ортосунда 2024-жылдын 21-ноябрындагы №160 келишимдин негизинде 6 756,3 миң сом суммасында иштерди аткаруу мөөнөтү келишимге кол коюлган күндөн тартып 40 календардык күн деп белгиленген. Мөөнөттөрдү бузгандыгы үчүн ар бир күн үчүн 0,1%, бирок 5%дан ашпаган туум каралган. 6926,3 миң сомго аткарылган иштердин актыларына 2025-жылдын 7-апрелинде кол коюлган. Аудиттин жүрүшүндө аткарылган тапшыруунун мөөнөтүн бузгандыгы үчүн 31,0 миң сом суммасында туум эсептелген.

Сунуштама

2024-жылдын 21-ноябрындагы №160 келишимдин негизинде эсептелген 31,0 миң сом суммасындагы туумду “Кыргызкурулуш” мамлекеттик ишканасынан өндүрүү жагы каралсын.

Аныкталды жана корутунду

Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2024-жылдын 20-июнундагы №324 “Долбоорлоо, куруу жана капиталдык оңдоонун айрым маселелери жөнүндө” токтомунун негизинде КР Өзгөчө кырдаалдар министрлигине караштуу имараттын чатырын алмаштыруу боюнча 6 756,3 миң сом өлчөмүндөгү иштер мамлекеттик сатып алуулардын жол жоболорун өткөрбөстөн “Кыргызкурулуш” мамлекеттик ишканасына өткөрүлүп берилген.

Сунуштама

КР Өзгөчө кырдаалдар министрлигине караштуу имараттын чатырын алмаштырууга кеткен 6 756,3 миң сом өлчөмүндөгү иштерге мамлекеттик сатып алуулардын жол жоболорун өткөрбөгөн жооптуу кызматкерлердин жоопкерчилиги каралсын.

Аныкталды жана корутунду

“Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамын 9-беренесинин 2-пунктунун 1-пунктчасында “техникалык өзгөчөлүктөрдү жана алдын ала бюджетти көрсөтүү менен берилген өтүнмөлөрдүн негизинде, сатып алуулар планын түзүү учурунда жана кулактандырууну жарыялоонун алдында сатылып алынуучу товарлардын, жумуштардын, кызмат көрсөтүүлөрдүн жана консультациялык кызмат көрсөтүүлөрдүн рыногуна мониторинг жүргүзөт” деп көрсөтүлгөн. Ысык-Көл областы боюнча башкармалыгында мониторинг жүргүзүлбөй 256,1 миң сомго мамлекеттик сатып алуулар жүргүзүлгөн.

Сунуштама

“Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамын 9-беренесинин 2-пунктунун 1-пунктчасынын талаптарын бузуу

менен 256,1 миң сомго мониторингсиз мамлекеттик сатып алууларды жүргүзгөн кызмат адамдарынын жоопкерчилиги каралсын.

Аныкталды жана корутунду

Жалал-Абад областы боюнча башкармалыгында, “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 50-беренесинин 1-пунктунда “Товарларды, жумуштарды жана кызмат көрсөтүүлөрдү сатып алууда сатып алуучу уюм/Агент берүүчүдөн контрактты аткарууну кепилдик камсыздоону сурап алат” деп көрсөтүлгөнүнө карабастан контрактты аткарууну кепилдик камсыздоону сурабастан келишимдер түзүлгөн.

Сунуштама

Жалал-Абад областы боюнча башкармалыгы тарабынан “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 50-беренесинин 1-пунктунун талаптарын аткаруу камсыздалып, кепилдик камсыздоонуу суроо менен келишимдер түзүлсүн.

Аныкталды жана корутунду

Жалал-Абад областы боюнча башкармалыгында 2024-жылдын 26-декабрындагы №241223485306288 сатып алуу жеңүүчү деп табылып жеке ишкер Р. Абитова менен 2024-жылдын 27-декабрында №102 келишими 593,9 миң сомго түзүлгөн. 2024-жылдын 30-декабрында 593,9 миң сом Р. Абитова эсеп сметна которулуп берилген. Белгилей кетчү жагдай 2025-жылдын 17-январы менен кабыл алуу актысы түзүлүп, өткөрүдүп алынган. Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2024-жылдын 22-январындагы № 1-Б буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча” жобонун 312-пунктунда алдын ала төлөм 20% деп көрсөтүлгөн.

Сунуштама

Алдын ала төлөмдүн пайыз өлчөмү Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2024-жылдын 22-январындагы № 1-Б буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунун уюмдары тарабынан бухгалтердик эсепти уюштуруу жана жүргүзүү боюнча” Жобонун талаптарына ылайык жүргүзүлсүн.

Аныкталды жана корутунду

“Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 9-беренесинин 6-пунктунда, “Сатып алуучу уюмдун/Агенттин жетекчиси сатып алуулар жөнүндө контрактты башкаруу үчүн бөлүмдү/адамды түзөт же дайындайт” деп белгиленген. Жогоруда аталган Мыйзамдын талаптарын бузуу менен Баткен областы боюнча башкармалыгы жана Ош областы боюнча башкармалыгы сатып алуулар боюнча контрактты башкарууга бөлүмдү/адамды дайындаган эмес.

Сунуштама

Баткен жана Ош областтары боюнча башкармалыктары “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын

Мыйзамынын 9-беренесинин 6-пунктуна ылайык сатып алуулар жөнүндө контрактты башкаруу үчүн бөлүмдү же адамды дайындасын.

Аныкталды жана корутунду

Өзгөчө кырдаалдардын алдын алуу жана жоюу боюнча капиталдык курулуш департаментинде, “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 9-беренесинин 3-пунктун бузуу менен, башкармалыктын башчысы Абдикааров Н.А., башкармалыктын эки адиси Жороканова А.С. жана Ходжаева А.А. “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамына (күчүн жоготкон) ылайык “Мамлекеттик сатып алууларды башкаруу” темасы боюнча окуу курсун аяктагандыгы жөнүндө Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин Окуу борборунун сертификаттары бар.

Сунуштама

“Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 9-беренесинин 3-пунктуна ылайык, Өзгөчө кырдаалдардын алдын алуу жана жоюу боюнча капиталдык курулуш департаментинде сертификацияланган адистердин болуусу зарыл.

Аныкталды жана корутунду

Ош областы боюнча башкармалыгында “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 17-беренесинин 3-пунктунун 3-пунктчасын бузуу менен “Ай-Эс-БЕК” ЖЧКсынан 19,0 миң сомго дары-дармек каражаттары конкурстук сатып алуу процессин өткөрбөстөн жана 17-беренесинин 3-пунктунун 1-пунктчасын бузуу менен “КанцМир” ЖЧКсынан 10,0 миң сомго же белгиленген 10% лимиттен 3,3 миң сомго көп ($66,5 \cdot 10\% = 6,7$) - 10,0) сатып алуу жүргүзүлгөн.

Сунуштама

Негизги каражаттарды, товардык-материалдык баалуулуктарды жана кызмат көрсөтүүлөрдү сатып алуу “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамына ылайык жүзөгө ашырылсын.

Аныкталды жана корутунду

2024-жылдын 20-сентябрындагы №31 келишимдин негизинде “Талас көчмө механизациялаштырылган отряды” мамлекеттик ишканасы “Карыз алуучу” жана “Баткен көчмө механизациялаштырылган отряды” мамлекеттик ишканасы “Карыз берүүчү” аталган ишкананын эсебине карызга 3000,0 сом которулуп берилген жана аталган келишимдин 1.3 жана 4.2 пункттарын аткарбагандары үчүн туум эсептелген эмес *(өз убагында төлөнбөгөн акча каражаттарынан ар бир күн үчүн 0,1 %, бирок 10% ашпайт деп белгиленген)*. Жалпы туумдун суммасы 213,0 миң сомду түздү.

Сунуштама

“Баткен көчмө механизациялаштырылган отряды” мамлекеттик ишканасы белгиленген тартипте “Талас көчмө механизациялаштырылган отряды” мамлекеттик ишканасынан **213,0** миң сом туумду өндүрүү боюнча иш алып барсын.

Аныкталды жана корутунду

Кризистик кырдаалдарда башкаруу борбордун 2024-жылдын 3-декабрында №38 келишими 73,8 миң сомго түзүлгөн. Келишимдин 3.1 пункттунда көрсөтүлгөн мөөнөттөр сакталбай товарлар 12 күнгө кечиктирилип, жеткирилген. Кечиктирилген күндөр үчүн 1,7 миң сом суммасындагы айып пул эсептелинген.

Сунуштама

2024-жылдын 3-декабрындагы №38 келишиминин 3.1 пункттунун талаптары сакталбай товарлар 12 күнгө кечиктирилген үчүн саналган 1,7 мин сом суммасындагы айып пулду өндүрүү маселеси каралсын.

“Кыргызстанда табигый кырсыктардын тобекелдигине туруктуулукту жогорулатуу” долбоору

Аныкталды жана корутунду

Кыргыз Республикасынын Өкмөтү жана Инвестициялык долбоорлорду каржылоочу Дүйнөлүк банктын макулдугун кароонун, товарларды, жумуштарды жана консультациялык кызмат көрсөтүүлөрдү, эл аралык конкурстук сатып алуулар боюнча консультациялык кызмат көрсөтүүлөрдү, сатып алуу боюнча техникалык шарттарды бекитүү маселелерин кароо боюнча, карыз алуучулар үчүн сатып алуучулардын эрежелеринде, мөөнөттөрү көрсөтүлгөн эмес. Ушул себептен долбоорду ишке ашыруунун мөөнөттөрү себепсиз узартылган. Макулдашуу боюнча чет элдик компанияларга мөөнөттөрү узартылгандыгы үчүн, келишим боюнча милдеттенмелерди аткарбагандыгы үчүн эч кандай жазалар (айыптар) каралган эмес.

Ушул себептердин баары долбоорлорду мөөнөттөрүндө ишке ашырууга жана инвестициялык каражаттарды убагында өздөштүрүүгө тоскоол болууда.

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети:

Дүйнөлүк банк менен финансылык каржылоо боюнча макулдашууларга кол койгон кезде долбоорлордун ар бир компонентинин аткарылышы боюнча мөөнөттөрдүн аныкталышы боюнча маселени кароо.

Аныкталды жана корутунду

Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 12-июлундагы №371 токтомунун негизинде эл аралык каржы уюмдары тарабынан каржыланган долбоорлорду ишке ашырууга тартылган адистер үчүн типтүү кызмат орундары жана эмгек акынын жогорку денгээли белгиленген. Бул тизмеге техникалык кызматкердин кызматы кирген эмес. Эгерде бул тизмеге киргизилбесе долбоордун каражатынан каржылоого мүмкүн эмес. 2024-жылдын июль айынан баштап техникалык кызматкерди (техничканы) кармоого долбоордун каражатынан 111,0 мин сом сарпталган, жана бул чыгым өзүнүн багыты боюнча колдонулбаган чыгымдарга кирет.

Сунуштама

Максаттуу эмес чыгашаларга жол бербөө максатында Долбоордун жетекчилиги Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-

жылдын 12-июлундагы № 371 “Эл аралык финансылык уюмдар жана донор өлкөлөр тарабынан каржыланган долбоорлорду даярдоо жана ишке ашыруу менен алектенген кызматкерлердин эмгек акысын төлөө шарттары жөнүндө” токтому менен бекитилген Кызмат орундарынын тизмесине толуктоо киргизүү маселесин демилгелесин. Техникалык жумушчунун кызмат орду (тазалоочу) тиешелүү бюджеттин каражаттарынын эсебинен каржылоо мүмкүнчүлүгү жөнүндө маселе каралсын.

“Кыргыз Республикасында COVID-19га ыкчам чара көрүү” - 2024-жылга кошумча каржылоо

Кыргыз Республикасы менен Эл аралык өнүктүрүү ассоциациясынын (мындан ары – ЭӨА) ортосундагы 2021-жылдын 11-майындагы Макулдашууга ылайык, ЭӨА Кыргыз Республикасына 10,0 млн АКШ доллары суммасында №D854-KG грантын жана 10,0 млн АКШ доллары өлчөмүндө №6938-KG кредитин берди. Бул Макулдашуу Кыргыз Республикасынын 2021-жылдын 2-сентябрындагы №107 Мыйзамы менен ратификацияланган.

Долбоордун максаты – Кыргыз Республикасындагы COVID-19 пандемиясына даярдык көрүү жана ага каршы аракеттенүү.

Каржылоо жөнүндө Макулдашууга ылайык Кыргыз Республикасы – “Алуучу”, Кыргыз Республикасынын Экономика жана финансы министри “Алуучунун” өкүлү болуп саналат. “Алуучу” долбоорду КР Саламаттык сактоо жана социалдык өнүктүрүү министрлиги аркылуу ишке ашырууга милдеттенет

Ошондой эле, “Алуучу” долбоордун алкагындагы иш-чараларды күн сайын ишке ашыруу үчүн жооптуу долбоорлорду ишке ашыруу бөлүмүн дайындайт.

Долбоордун алгачкы жабылуу күнү 2023-жылдын 30-июну болгон, Долбоордун операциялык чыгымдарын кайра бөлүштүрүүгө байланыштуу жана кайра бөлүнгөн каражаттарды натыйжалуу пайдалануу максатында Долбоордун жабылуу мөөнөтү 2024-жылдын 31-июнуна чейин узартылган.

Аныкталды жана корутунду

2024-жылга “COVID-19” ыкчам долбоорунун кошумча каржылоо бюджетти Кыргыз Республикасынын Финансы министрлиги менен макулдашылган жана Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлиги тарабынан бекитилип, кайра алуу үчүн бекитилген. Белгилей кетсек, Кыргыз Республикасынын Өкмөтү тарабынан ратификацияланган жана COVID-19га каршы аракеттенүүгө багытталган COVID-19 ыкчам долбоорунун алкагында эл аралык жардамдын каражаттары ишке ашырылгандан бери “Айыл Банк” ААКда ачылган атайын эсепке чегерилген.

Бирок, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2022-жылдын 1-августундагы №438 токтому менен бекитилген “Бирдиктүү казыналык эсептин иштөө тартибине” ылайык, бюджеттик системанын каражаттарын, анын ичинде Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн катышуусу менен ишке

ашырылуучу эл аралык долбоорлорду сактоо жана түзүү үчүн казыналык эсептерди милдеттүү түрдө пайдалануу белгиленген.

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигине:

Кыргыз Республикасынын Өкмөтү тарабынан ратификацияланган эл аралык долбоорлордун каражаттары расмий тышкы жардамдын бир бөлүгү болуп санала тургандыгын жана Кыргыз Республикасынын бюджеттик милдеттенмелеринин алкагында пайдаланыла тургандыгын эске алуу менен, аларды жайгаштыруу коммерциялык банктарда эмес, Мамлекеттик казыналык системасы аркылуу гана жүзөгө ашырылуусу камсыздалсын.

Аныкталды жана корутунду

Аудиттин жүрүшүндө Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 12-июлундагы №371 токтому менен эл аралык финансы уюмдары (ЭФУ) тарабынан каржыланган долбоорлорду ишке ашырууга катышкан адистер үчүн типтүү кызмат орундары жана эң жогорку айлык акылары белгиленгени аныкталган. Бул тизмеге техникалык жумушчунун (тазалоочу) кызматы кирген эмес. Эгерде кызмат орун тизмеге кирбесе, анда ага Долбоордун каражаттарынын эсебинен төлөнүүгө болбойт. Эмгек акыны ченемдик укуктук негиздерсиз эле өзүм билемдик менен белгилөө Бюджеттик тартиптин принциптерин (28-берене) жана сырттан каржыланган Долбоорлор үчүн сый акы төлөө тартибин бузат. 2024-жылга карата тазалоочуну камсыздоого кеткен чыгымдар 114,0 миң сомду түздү жана мындай чыгашалар каражаттарды максатсыз пайдаланууга жатат.

Сунуштама

Максаттуу эмес чыгашаларга жол бербөө максатында Долбоордун жетекчилиги Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 12-июлундагы № 371 “Эл аралык финансылык уюмдар жана донор өлкөлөр тарабынан каржыланган долбоорлорду даярдоо жана ишке ашыруу менен алектенген кызматкерлердин эмгек акысын төлөө шарттары жөнүндө” токтому менен бекитилген Кызмат орундарынын тизмесине толуктоо киргизүү маселесин демилгелесин. Техникалык жумушчунун кызмат орду (тазалоочу) тиешелүү бюджеттин каражаттарынын эсебинен каржылоо мүмкүнчүлүгү жөнүндө маселе каралсын.

Аныкталды жана корутунду

Республикалык жугуштуу оорулар клиникалык ооруканасын оңдоого байланыштуу документтерди талдоо учурунда капиталдык жумуштарга кабыл алуу актысына буюртмачы, б.а. Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлиги тарабынан кол коюлбаганы, ал аркылуу оңдоо иштери каржыланганы аныкталган. КР Саламаттыкты сактоо министрлигинин колтамгасы сөзсүз түрдө коюлушу керек, анткени буюртмачы ишти демилгелеп, каржылайт. Бул капиталдык иштерди бүтүрүүнүн белгиленген тартибин бузууну көрсөтөт жана актынын укуктук негиздүүлүгүнө шек туудурат.

Андан тышкары, Ала-Бука, Баткен жана Ак-Талаа райондорунда вакцина сактоочу кампаларды курууга кабыл алуу актысына курулушту тапшырган КР Саламаттык сактоо министрлиги тарабынан кол коюлган эмес.

Сунуштама

Долбоорлорду ишке ашыруу бөлүмү мындан ары бенефициар тарабынан кол коюлганга чейин бардык тараптар тарабынан милдеттүү түрдө бекитилүүчү актылардын өтүшүнө катуу көзөмөл орнотсун.

2024-жылга “COVID-19 ыкчам долбоору”

2020-жылдын 7-апрелиндеги Кыргыз Республикасы менен Эл аралык өнүктүрүү ассоциациясынын (мындан ары - ЭӨА) ортосундагы макулдашууга ылайык, ЭӨА Кыргыз Республикасына 4 500,0 миң АКШ доллары өлчөмүндө №D605-KG грантын жана 4 500 миң АКШ доллары өлчөмүндө №6603-KG кредитин берген. Бул Макулдашуу Кыргыз Республикасынын 2020-жылдын 7-апрелиндеги №46 Мыйзамы менен ратификацияланган, күчүнө кирген күнү – 2020-жылдын 4-майы. Кредиттин мөөнөтү 38 жыл, анын ичинен 6 жылдык жеңилдетилген мезгил, пайыздык чен 0,75%.

Долбоордун максаты – Кыргыз Республикасындагы COVID-19 пандемиясына даярдык көрүү жана ага каршы аракеттенүү.

Долбоор төмөнкү компоненттерден турат: 1- COVID-19га ыкчам чара көрүү жана ашкаруу; 2-мониторинг жүргүзүү жана ишке ашырууга баа берүү.

Аныкталды жана корутунду

2024-жылы Милдеттүү медициналык камсыздандыруу фондуна саламаттыкты сактоо мекемелерин утурумдук ондоого 9306,9 миң сом, Кардиология жана терапия улуттук борборуна капиталдык ондоого 7651,2 миң сом төлөнгөн. Жалпысынан Долбоордун бүткүл мезгилинде Милдеттүү медициналык камсыздандыруу фонду жана Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлиги тарабынан 12 медициналык мекемеге 96 934,2 миң сом суммасында капиталдык ондоо иштери каржыланган. 2020-жылдын 26-мартындагы Кыргыз Республикасынын Өкмөтү менен Эл аралык өнүктүрүү ассоциациясынын (ЭӨА) ортосундагы сүйлөшүүлөрдүн протоколуна ылайык, Милдеттүү медициналык камсыздандыруу фонду COVID-19 ыкчам долбоорунун алкагында ондоо жана реконструкциялоо иш-чараларын ишке ашыруу үчүн медициналык мекемелерге каражаттарды кайра бөлүштүрүү боюнча финансылык операторлордун бири болуп аныкталган. КР Министрлер Кабинетинин 2021-жылдын 24-декабрындагы № 339 токтому менен бекитилген “Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигине караштуу Милдеттүү медициналык камсыздандыруу фонду жөнүндө” жобого ылайык, Милдеттүү медициналык камсыздандыруу фондунун ыйгарым укуктарына капиталдык ондоолорду, реконструкцияларды жана башка курулуш долбоорлорун каржылоо кирбейт.

Милдеттүү медициналык камсыздандыруу фондунун (ММКФ) каражаттарын оңдоо иштерине бөлүштүрүү үчүн пайдалануу анын белгиленген ыйгарым укуктарына карама-каршы келип, Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген мамлекеттик органдардын ишинин мыйзамдуулугунун принцибин бузуу болуп саналат. Ошондой эле Кыргыз Республикасынын Бюджеттик кодексинин 28-беренесин бюджеттик жана тышкы каржылануучу каражаттарды максаттуу жана мыйзамдуу пайдаланууну бузуу – жана ММК фонду жөнүндө жобонун 6-пунктун - Фонддун функцияларында оңдоо-курулуш долбоорлорун ишке ашыруу боюнча кандайдыр бир милдеттердин же ыйгарым укуктардын жоктугун бузат.

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине:

Милдеттүү медициналык камсыздандыруу фонду аркылуу COVID-19 долбоорунун алкагында оңдоо иштерине кайра бөлүштүрүлгөн каражаттардын көлөмүн баалоо маселесин кароо.

Долбоорлорду тышкы каржылоо менен ишке ашыруу механизмдерине, өзгөчө функцияларды бөлүштүрүүнүн Кыргыз Республикасынын колдонуудагы ченемдик укуктук актыларына ылайык келүүсүн камсыздоо бөлүгүндө ички контролду күчөтүү маселесин кароо.

Аныкталды жана корутунду

2020-жылдын 26-мартындагы сүйлөшүүлөрдүн жыйынтыгы боюнча макулдашылган Кыргыз Республикасы менен Эл аралык өнүктүрүү ассоциациясынын ортосундагы Каржылоо жөнүндө макулдашууга ылайык, Долбоордун каражаттары кадрлардын жана кызматкерлердин коопсуздугун камсыз кылуу, жугуштуу ооруларды алдын алуу жана контролдоо үчүн шашылыш оңдоо иштерин жүргүзүүгө жумшалышы мүмкүн. “Шашылыш оңдоо” термини адамдын ден соолугуна, өмүрүнө же мүлкүнө келтирилген зыянды дароо жоюу, ошондой эле маанилүү жабдуулардын же системалардын иштөөсүн калыбына келтирүү үчүн зарыл болгон иштерди жүргүзүүнү билдирет. Демек, саламаттыкты сактоо мекемелеринде күнүмдүк жана капиталдык оңдоого кеткен чыгымдар COVID-19 ыкчам долбоорунун максаттарына жана милдеттерине дал келбейт.

COVID-19 ыкчам долбоору тарабынан каржыланган бардык медициналык мекемелердин пландык жана капиталдык оңдоо иштери Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигинин жетекчилиги тарабынан бекитилген.

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине:

Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигине аткаруучу агенттик жана бенефициар, ошондой эле акча каражаттарын бөлүштүрүү функциялары жүктөлгөндүгүнө байланыштуу, COVID-19 ыкчам долбоорунун максаттарына жана милдеттерине жооп бербеген

каражаттарды бөлүштүргөн Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигинин жооптуу кызматкерлеринин жоопкерчилиги каралсын.

Аныкталды жана корутунду

COVID-19 ыкчам долбоорун аяктоо мөөнөтү алгач 2022-жылдын 31-мартына пландаштырылган, бирок долбоор иш жүзүндө 2024-жылдын 31-октябрында аяктаган. Ошондуктан, аудит каржылоо жөнүндө чечимдин негизги максаты болгон шашылыш, натыйжалуу жана ыкчам аталган негизги принциптери бузулган деп эсептейт.

Долбоордун каражаттары медициналык уюмдар арасында бөлүштүрүлгөн, анын ичинде: биринчи тез жардам көрсөтпөгөндөр, COVID-19 бейтаптарын дарылоого түздөн-түз катышпагандар.

Каржылоо биринчи кезекте компьютердик жабдууларды, ноутбуктарды, перифериялык жабдууларды жана серверлерди сатып алууга жумшалган, бул өзгөчө кырдаалдарга ыкчам чара көрүү максаттарында көрсөтүлгөн маанилүү багыттарга туура келбейт.

Долбоордун каражаттары эң артыкчылыктуу жана эң зарыл иш-чараларга бөлүнгөн эмес, анын ичинде:

- пневмонияны тез диагностикалоо үчүн көчмө рентген аппараттарын алуу;

- инфекциялык ооруканалардын лабораторияларын ПЦР/ИФА жабдуулары менен жабдуу;

- интенсивдүү терапия бөлүмдөрү үчүн жабдууларды, анын ичинде вентиляторлорду жана бейтаптардын мониторингин сатып алуу.

Долбоордун каражаттары чачыранды болуп, артыкчылыктуу эмес активдерге багытталган, бул аларды пандемия учурунда пайдалануунун мүмкүн болуучу таасирин азайткан.

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине:

COVID-19 ыкчам долбоорун ишке ашырууда эң чоң клиникалык жана эпидемиологиялык мааниге ээ болгон аймактарга көңүл бурбаган, ошондой эле ыкчам медициналык жардам көрсөтүүгө түздөн-түз байланышпаган жалпы техникалык инфраструктурага басым жасаган жооптуу кызматкерлердин жоопкерчилиги каралсын.

Өзгөчө кырдаалдар министрлигине караштуу Токой кызматы

Токой кызматынын борбордук аппараты

Аныкталды жана корутунду

Токой чарба өндүрүшүнүн жоготууларынын жана чыгашаларынын эсеби, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2013-жылдын 13-августундагы №458 токтому менен бекитилген “Мамлекеттик токой фондуна кирген жана кирбеген токой участоктору, ошондой эле токой фондунун участоктору токой чарбасын жүргүзүүгө байланышпаган максаттарга пайдаланылган учурларда токой чарба өндүрүшүнүн зыяндарынын жана жоготууларынын ордун толтурууда токой жерлеринин нарктык баасын (ченемдик баасын) аныктоо” жөнүндө Тартибинин

негизинде эсептелинет. Эсептелинип бүткөндөн кийин токой чарба өндүрүшүнүн зыяндарын жана жоготууларын камтыган токой жайгаштыруу долбоору дайындалып Токой кызматынын буйругу менен бекитилет. Бекитилген токой жайгаштыруу долбоору токой чарбаларга иш алып баруу үчүн жөнөтүлөт.

Бирок токой чарбаларынын жетекчилери токой жайгаштыруу долбоорунда эсептелинген токой чарба өндүрүшүнүн зыяндарын жана жоготууларын өндүрүү боюнча өз убагында тийиштүү иштерди алып барбагандыктан жана Токой кызматынын борбордук аппараты тарабынын көзөмөлдүн жоктугуна байланыштуу, берилген маалыматтарга ылайык 2024-жылдын 28-июнуна карата жалпы 96095,9 миң сомго эсептелинген токой чарба өндүрүшүнүн зыяндарынын жана жоготууларынын акча каражаттары ижарачылар тарабынын республикалык бюджетке өз убагында толтурулбай келет. Белгилей кетсек, токой чарба өндүрүшүнүн зыяндарынын жана жоготууларынын эсептелинген эсеби, Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министрлигине караштуу Токой аңчылык жайгаштыруу регион аралык башкармалыгы, Токой кызматынын борбордук аппаратынын курамынан өзүнчө юридикалык жак болуп бөлүнгөн убакытка алынды.

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министрлигине караштуу Токой кызматы жана анын ведомстволук бөлүмдөрү, эсептелинген токой чарба өндүрүшүнүн зыяндарын жана жоготууларын өндүрүү боюнча көзөмөлдү күчөтүү менен өз убагында тийиштүү иштер жүргүзүлсүн.

Аныкталды жана корутунду

Жети-Өгүз токой чарбасы 2024-жылдын 29-ноябрында атайын эсептен 127,3 миң сом өлчөмүндө соттун чечимин аткаруу үчүн төлөм жүргүзгөн. Кийинчерээк, И. Жунушов 2024-жылы төлөнгөн 127,3 миң сом өлчөмүндөгү акча каражатын Жети-Өгүз токой чарбасынын атайын эсебине кайтарып берген, жана “такталбаган суммалар” катары саналып турат. *Аудит учурунда “такталбаган суммалар” катары чегерилген 127,3 миң сом республикалык бюджеттин киреше бөлүгүнө чегерилген.*

Аныкталды жана корутунду

Үч-Коргон токой чарбасынын балансында “Дугаба” эс алуу жайы эсепте турат. 2024-жыл аралыгында токой чарбанын атайын эсебине 1 055,4 миң сом түшкөн. Аталган акча каражаттары эс алуучулардан накталай алынып, токой чарбанын атайын эсебине толукталаары маалым болду. Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин жана Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын 2022-жылдын 16-декабрындагы №680/66-6 “Мамлекеттик жана муниципалдык кызмат көрсөтүүлөр үчүн төлөмдөрдү накталай эмес формада кабыл алуу жөнүндө” токтомунун 1-пунктунун: *“Керектөөчүлөргө мамлекеттик жана муниципалдык кызмат көрсөтүүлөрдү акы төлөө негизинде сунуштаган мамлекеттик жана*

муниципалдык мекемелер 2023-жылдын 31-январына чейинки мөөнөттө коммерциялык банктар же төлөм уюмдары менен келишим түзүү жана банктык төлөм карталарын, электрондук акчаларды, QR-кодду, төлөм терминалдарын жана/же башка инструменттерди пайдалануу менен төлөмдөрдү кабыл алуу үчүн арналган жабдууларды (программалык-техникалык түзүлүш) орнотуу максатында уюштуруу чараларын жүргүзсүн” деген талаптары аткарылбастан, эс алуучулардан нактадай акча каражаттары алынып, атайын эсепке толукталып турат.

Сунуштама

Үч-Коргон токой чарбасынын “Дугаба” эс алуу жайындагы төлөмдөрдү кабыл алуу Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин жана Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын 2022-жылдын 16-декабрындагы №680/66-6 “Мамлекеттик жана муниципалдык кызмат көрсөтүүлөр үчүн төлөмдөрдү нактадай эмес формада кабыл алуу жөнүндө” токтомунун талаптарына ылайык жүргүзүлсүн.

Мамлекеттик сатып алуулар

Аныкталды жана корутунду

“Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 9-беренесинин 2-пунктунун 1-пунктчасынын талаптарын бузуу менен мониторинг жүргүзбөстөн жалпы **19542,0** миң сомго төмөндөгү токой чарбаларында сатып алуулар жүргүзүлгөн: *Ала-Бука токой чарбасы - 1363,7 миң сомго, Чаткал токой чарбасы - 1664,0 миң сомго, Ноокат токой чарбасы - 1291,0 миң сомго, Ош токой чарбасы - 4624,6 миң сомго, Ак-Талаа токой чарбасы - 36,0 миң сомго, Каракол токой чарбасы - 148,2 миң сомго, Түп токой чарбасы - 299,3 миң сомго, Тогуз-Торо токой чарбасы - 408,4 миң сомго, Арстанбап токой чарбасы - 123,0 миң сомго, Ачы токой чарбасы - 458,5 миң сомго, Каба токой чарбасы - 558,2 миң сомго, Кочкор-Ата токой чарбасы - 112,0 миң сомго, Кызыл-Үңкүр токой чарбасы - 336,9 миң сомго, Орток токой чарбасы - 214,2 миң сомго, Арка токой чарбасы - 6375,3 миң сомго, Токтогул токой чарбасы - 1021,9 миң сомго, Тоскоол-Ата токой чарбасы - 506,8 миң сомго.*

Сунуштама

“Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 9-беренесинин 2-пунктунун 1-пунктчасынын талаптарын бузууга жол берип, мониторинг жүргүзбөстөн жалпы **19542,0** миң сомго сатып алууларды жүргүзгөн төмөндөгү токой чарбаларынын жооптуу кызматкерлеринин жоопкерчилиги каралсын: *Ала-Бука, Чаткал, Ноокат, Ош, Ак-Талаа, Каракол, Түп, Тогуз-Торо, Арстанбап, Ачы, Каба, Кочкор-Ата, Кызыл-Үңкүр, Орток, Арка, Токтогул, Тоскоол-Ата.*

Аныкталды жана корутунду

Нарын токой чарбасы атайын эсептен 2024-жылдын 15-февралында келишимдин негизинде баасы 528,8 миң сомдук 1981-жылдагы ЗИЛ-131 автоунаасы тендердин негизинде сатылып алынган. Бирок, 2022-жылдын 30-апрелинде №240 “Кыргыз Республикасынын мамлекеттик

органдарынын жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын кызматтык жана нөөмөттүк автотранспортун пайдаланууну тартипке келтирүү боюнча чаралар жөнүндө” токтомунун 4-пунктунда көрсөтүлгөн “чыгарылган күнүнөн тартып 10 жылдан ашык мөөнөттө пайдаланылган автотранспортту сатып алууга тыюу салынат” талабы сакталбастан сатылып алынган.

Сунуштама

Нарын токой чарбасы 2022-жылдын 30-апрелинде №240 “Кыргыз Республикасынын мамлекеттик органдарынын жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын кызматтык жана нөөмөттүк автотранспортун пайдаланууну тартипке келтирүү боюнча чаралар жөнүндө” токтомунун 4-пунктунда көрсөтүлгөн “чыгарылган күнүнөн тартып 10 жылдан ашык мөөнөттө пайдаланылган автотранспортту сатып алууга тыюу салынат” талабына ылайык сатылып алынган 528,8 миң сомдук 1981-жылдагы ЗИЛ-131 автоунаасы боюнча тиешелүү иштер жүргүзүлсүн.

Социалдык фонд менен эсептешүүлөрдүн абалына аудит

Аныкталды жана корутунду

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2020-жылдын 17-июлундагы №385 токтому менен бекитилген “Мамлекеттик социалдык камсыздандыруу боюнча камсыздандыруу төгүмдөрүн эсептөөнүн жана төлөөнүн тартиби жөнүндө” Нускаманын 2-главасынын жана Кыргыз Республикасынын Салык кодексинин 185-беренесинин 1-пунктунун, 197-беренесинин 1-пунктунун талаптарын бузуу менен, иш берүүчү тарабынан ар бир кызматкер үчүн төлөнүүчү социалдык камсыздандыруу төгүмдөрү (8%, 2%, 17,25%) 966,6 миң сомго жана киреше салыгы 217,8 миң сомго аз чегерилген анын ичинен, социалдык камсыздандыруу төгүмдөрүнө (8%, 2%, 17,25%): *Авлетим токой чарбасы -134,8 миң сом, Аксы токой чарбасы -517,7 миң сом, Тоскоол-Ата токой чарбасы -314,1 миң сом.* Мындан тышкары, киреше салыгына: *Авлетим токой чарбасы – 42,2 миң сом, Аксы токой чарбасы -175,6 миң сом.*

Сунуштама

Авлетим, Аксы токой чарбалары тарабынан жергиликтүү салык органдары менен өз-ара эсептешүү актылары түзүлүп, *Авлетим, Аксы, Тоскоол-Ата токой чарбалары* тарабынан социалдык төлөмдөрдү чегерүү боюнча иш алып барылсын.

Аныкталды жана корутунду

Жумгал токой чарбасында Социалдык фонд боюнча 2025-жылдын 1-январына карата 119,3 миң сомго кредитордук карыз түзүлүп, Кыргыз Республикасынын Бюджеттик кодексинин 21-беренесинин талаптарына ылайык, бюджеттик уюмдардын чыгым муктаждыктарын эмгек акы фонду боюнча негизделген эсептерге ылайык аныктоо иши жүргүзүлгөн эмес. Ошондой эле, Кыргыз Республикасынын 2023-жылга жана 2024-2025-жылдардын пландык мезгилине республикалык бюджетти жөнүндө мыйзамынын 6-беренесинде белгиленген, “Эмгек акы” жана “Социалдык

фондго төлөмдөр” сыяктуу корголгон беренелер боюнча чыгымдарды биринчи кезекте каржылоо боюнча талаптар сакталган эмес.

Сунуштама

Жумгал токой чарбасында Кыргыз Республикасынын Бюджеттик кодексинин 21-беренесин жана Кыргыз Республикасынын 2023-жылга карата Республикалык бюджетинин жана 2024-2025-жылдарга карата болжолу боюнча 6-беренесинин талаптарына ылайык, бюджеттик уюмдардын чыгым муктаждыктарын эмгек акы фондусунун негизделген эсептери менен аныктап, корголгон беренелер “Эмгек акы” жана “Социалдык фондго төлөмдөр” боюнча чыгашаларды каржылоо биринчи кезектеги тартипте жүргүзүлсүн.

Эмгек акы чыгымдарына аудит

Аныкталды жана корутунду

Жумгал токой чарбасынын 2024-жылдын 28-августундагы №02-6/51а буйругунун негизинде бир кызматкер өз калоосу менен кызматтан кетип, бир кызматкерге акыркы эскертүү берилип, эки кызматкерге эскертүү берилген. Бирок ага карабастан, 2023-жылдын 2-ноябрындагы №8/230 буйругу менен бекитилген “Кыргыз Республикасынын токой чарбаларынын кызматкерлеринин ишине дем берүү жана сыйлоо” тартибинин 3.5 пунктунда көрсөтүлгөн баалоо толук түрдө жүргүзүлбөстөн жана эске алынбастан 100% дан эки жолу 2024-жылдын 6-сентябрындагы жана 17-декабрындагы №02-6/55 жана №02-6/71 буйруктары менен эскертүүлөрү бар үч кызматкерлерге 120,6 миң сом өлчөмүндө сый акылар төлөнүп берилген.

Сунуштама

Жумгал токой чарбасында кызматкерлерге сый акы төлөп берүүдө 2023-жылдын 2-ноябрындагы №8/230 буйругу менен бекитилген “Кыргыз Республикасынын токой чарбаларынын кызматкерлеринин ишине дем берүү жана сыйлоо” тартибинде көрсөтүлгөн талаптарга ылайык, эскертүүлөр эске алуу менен сый акылар төлөнсүн.

Негизги каражаттарына жана ТМБна аудит

Аныкталды жана корутунду

Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2024-жылдын 22-январындагы №1-Б буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунун уюмдары тарабынан бухгалтердик эсепти уюштуруу жана жүргүзүү боюнча” Жобонун 6-главасынын 1-параграфынын талаптарын бузуу менен 5569,6 миң сомго негизги каражаттар бухгалтердик эсептин тийиштүү эсептеринде төмөнкү токой чарбаларында чагылдырылган эмес: *Талас - 80,0 миң сомго, Бакай-Ата - 114,0 миң сомго, Чүй -3 219,3 миң сомго. Жайыл – 1 821,3 миң сомго, Алай - 75,0 миң сомго, Тоң -247,3 миң сомго.*

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2024-жылдын 22-январындагы №1-Б буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик

башкаруу секторунун уюмдары тарабынан бухгалтердик эсепти уюштуруу жана жүргүзүү боюнча” Жобонун 6-главасынын 1-параграфынын талаптарына ылайык 5569,6 миң сом суммасындагы негизги каражаттар бухгалтердик эсептин тийиштүү эсептеринде төмөнкү токой чарбалары боюнча чагылдырылсын: *Талас - 80,0 миң сомго, Бакай-Ата - 114,0 миң сомго, Чүй -3 219,3 миң сомго. Жайыл – 1 821,3 миң сомго, Алай -75,0 миң сомго, Тоң -247,3 миң сомго.*

Аныкталды жана корутунду

Төмөндө көрсөтүлгөн токой чарбаларында бүгүнкү күнгө карата автоунаалар узак убакыттан бери бузук абалда турганына карабастан, мүлктөрдү эффективдүү жана рационалдуу пайдалануу боюнча тийиштүү иштер жүргүзүлгөн эмес. Жалпы мүлктөрдүн баштапкы баланстык баалары 9880,7 миң сомду түзөт: *Балыкчы – 564,5 миң сом, Жети-Өгүз – 412,1 миң сом, Жумгал – 5987,0 миң сом, Кочкор – 612,6 миң сом, Ысык-Көл – 316,8 миң сом, Нарын – 1267,7 миң сом, Түп – 720,0 миң сом.*

Сунуштама

Балыкчы, Жети-Өгүз, Жумгал, Кочкор, Ысык-Көл, Нарын, Түп токой чарбаларында автоунаалардын узак убакыттан бери бузук абалда турганын эске алуу менен, мүлктөрдү эффективдүү жана рационалдуу пайдалануу боюнча тийиштүү иштер жүргүзүлсүн.

Аныкталды жана корутунду

Аудит учурунда негизги каражаттарга жана товардык-материалдык баалуулуктарга каттоо жүргүзүүдө, жалпы баланстык баасы 1092,7 миң сом суммасындагы негизги каражаттардын жана товардык-материалдык баалуулуктардын төмөндөгү токой чарбаларында жетпей калуусу аныкталган: *Түп* баланстык баасы 325,0 миң сом эсебиндеги “НИВА-21214” үлгүсүндөгү автоунаасы, *Орток* баланстык баасы 655,4 миң сом суммасындагы негизги каражаттар, *Тоскоол-Ата* баланстык баасы 112,3 миң сом суммасындагы С-100 үлгүсүндөгү трактор шайманы.

Сунуштама

Негизги каражаттардын жана товардык-материалдык баалуулуктардын төмөндөгү *токой чарбаларында* 1092,7 миң сом суммасындагы жетпей калуусу ордуна коюлсун: *Түп токой чарбасында* - баланстык баасы 325,0 миң сом суммасындагы “НИВА-21214” үлгүсүндөгү автоунаасы, *Орток токой чарбасында* - баланстык баасы 655,4 миң сом суммасындагы негизги каражаттар, *Тоскоол-Ата токой чарбасында* баланстык баасы 112,3 миң сом суммасындагы С-100 үлгүсүндөгү трактор шайманы.

Аныкталды жана корутунду

2024-жыл аралыгында Үч-Коргон токой чарбасынын администрациясы менен эмгек жамаатынын ортосундагы 2023-2024-2025-жылдарга түзүлгөн жамааттык келишимде каралбаган майрамдарды өткөрүүгө чыгымдар 25,5 миң сомго (6 баш кочкор) чыгымдалган.

Сунуштама

Үч-Коргон токой чарбасы жамааттык келишимде каралбаган 25,5 миң сом сумасындагы чыгашаларды күнөөлүү тараптардын эсебинен ордуна коюу боюнча тиешелүү иш алып барылсын.

Аныкталды жана корутунду

Кыргыз Республикасынын Транспорт жана байланыш министрлигинин 2015-жылдын 30-декабрындагы №366 буйругу менен бекитилген “Автомобиль транспортунда отунду жана майлоочу майларды чыгымдоонун линиялык ченемдерин колдонуу жана аларды эсептөө ыкмасынын Эрежелерин бекитүү жана ишке киргизүү жөнүндө” эрежелеринин жана Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2024-жылдын 22-январындагы №1-Б буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунун уюмдары тарабынан бухгалтердик эсепти уюштуруу жана жүргүзүү боюнча” жобонун 248 пунктунун талаптарын бузуу менен, 250,8 миң сом суммасындагы кызматтык автоунааларга унаа тетиктерин орнотууда тастыктоочу документтердин толтурулбагандыгы Лейлек токой чарбасында жана 134,9 миң сом суммасындагы күйүүчү майлардын негизсиз чыгымдалышы төмөнкү токой чарбаларында аныкталган: Лейлек - 102,4 миң сом, Баткен - 32,5 миң сом. Жалпы 385,7 миң сомду түздү.

Сунуштама

Негизсиз чыгышталган 134,9 миң сом суммасындагы күйүүчү майлар күнөлүү кызматкерлердин эсебинен ордуна коюлсун: Лейлек токой чарбасы - 102,4 миң сом, Баткен токой чарбасы- 32,5 миң сом

Кызматтык автоунааларга унаа тетиктеринин орнотулушу боюнча тастыктоочу документтердин болушу камсыздалсын жана бузууларга жол берген кызмат адамдарынын жоопкерчилиги каралсын.

Аныкталды жана корутунду

Ноокат токой чарбасынын 2020-жылдын 18-сентябрындагы №46 чыгыш каты менен Кыргыз Республикасынын ИИМдин Ноокат РИИБне баланста баштапкы баасы 2,0 миң сом турган ИЖ-18,К-12, 1С, №20247 үлгүсүндөгү ок атуучу сайсыз куралдын эскилиги жетип, пайдаланууга мүмкүн болбой техникалык коопсуздук жаратып жаткандыктан каттоодон мыйзам чегинде чыгаруу тууралуу кайрылуусунун негизинде Кыргыз Республикасынын ИИМдин Ноокат РИИБнин Көк-Жар АМБнүн тескөөчүсү 2020-жылдын 18-сентябрында ок атуучу курал жараксыз экендиги тууралуу акт түзүп, алып кеткен.

Бирок, Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2024-жылдын 22-январындагы № 1-Б буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунун уюмдары тарабынан бухгалтердик эсепти уюштуруу жана жүргүзүү боюнча” жобонун 54, 55 пункттарынын талаптары сакталбай, жогорудагы ок атуучу курал мекеменин балансында ушул күнгө чейин каттоодо тургандыгы аныкталган.

Сунуштама

Ноокат токой чарбасында Кыргыз Республикасынын ИИМдин Ноокат РИИБнин Көк-Жар АМБнын тескөөчүсүнүн 2020-жылдын 18-сентябрындагы ИЖ-18,К-12, 1С, №20247 үлгүсүндөгү ок атуучу куралдын жараксыздыгы боюнча акттын негизинде баланстан чыгаруу боюнча иш алып барылсын.

Аныктама жана корутунду:

Чаткал токой чарбасында мамлекеттик сатып алуулар порталы аркылуу 2215-беренесинен жеке ишкер Асылбек уулу Ж менен 2022-жылдын 22-майындагы №010 “Эмеректерди оңдоо үчүн” 15,0 миң сомдук келишим түзүлүп, 2024-жылдын 24-майында акча каражаты которулуп берилген. Бирок, аткарылган жумуш тууралуу акт түзүлгөн эмес.

Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2024-жылдын 22-январындагы №1-Б буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунун уюмдары тарабынан бухгалтердик эсепти уюштуруу жана жүргүзүү боюнча” Жобонун 106-беренесинин 3 пунтунун 6 абзацына ылайык *“-негизги каражаттарды учурдагы оңдоо боюнча кызмат көрсөтүүлөр үчүн чыгымдар аткарылган иштердин актысынын жана бюджеттик мекеменин дарегине берилген акы төлөө эсебинин негизинде оңдоо боюнча иштер толук аяктаган же иштин аралык этабы аяктаган учурда таанылат”* деп белгиленген.

Сунуштама

Чаткал токой чарбасында Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2024-жылдын 22-январындагы №1-Б буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунун уюмдары тарабынан бухгалтердик эсепти уюштуруу жана жүргүзүү боюнча” Жобонун 106-беренесинин 3-пунтунун 6-абзацына ылайык 15,0 миң сом суммасындагы эмеректерди оңдоого кеткен чыгымдарга тастыктоочу документтердин болушу камсыздалсын.

Дебитордук жана кредитордук карыздарды талдоо

Аныкталды жана корутунду

Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2024-жылдын 22-январындагы №1-Б буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунун уюмдары тарабынан бухгалтердик эсепти уюштуруу жана жүргүзүү боюнча” жобонун “Дебитордук карызды эсепке алуу” бөлүмүнүн талаптарын бузуу менен, жалпы 6298,7 миң сом дебитордук карыздар төмөнкү токой чарбаларында эсептен жашырылган, анын ичинен: Бакай-Ата - 90,8 миң сом, Кочкор - 582,1 миң сом, Авлетим - 86,4 миң сом, Алай - 107,7 миң сом, Каракол - 1040,0 миң сом. Тогуз-Торо – 514,2 миң сом, Кочкор-Ата - 197,4 миң сом, Кызыл-Үңкүр - 1017,6 миң сом, Орток - 612,0 миң сом, Токтогул - 1905,9 миң сом, Лейлек - 144,6 миң сом.

Сунуштама

Бакай-Ата, Кочкор, Авлетим, Алай, Каракол, Тогуз-Торо, Кочкор-Ата, Кызыл-Үңкүр, Орток, Токтогул, Лейлек токой чарбалары боюнча

бухгалтердик тийиштүү жүгүртүүлөр аткарылып, дебитордук карыздарды ордуна коюу боюнча тиешелүү иштер алып барылсын.

Кызматтык сапар чыгымдары

Аныкталды жана корутунду

Кызматкерлердин сапар чыгымдарын талдоодо мейманкана чыгымдарынын тастыктоочу документтери жок төлөнгөн учурлар төмөнкү токой чарбаларында аныкталган: Ат-Башы - 9,0 миң сом. Тогуз-Торо - 15,0 миң сом, Кара-Алма-Урумбаш - 27,4 миң сом, Орток - 8,2 миң сом.

Сунуштама

Мейманкана чыгымдарынын тастыктоочу документтери жок төлөнгөн 59,6 миң сом төмөнкү токой чарбаларынын эсебинен калыбына келтирилсин: Ат-Башы - 9,0 миң сом. Тогуз-Торо - 15,0 миң сом, Кара-Алма-Урумбаш - 27,4 миң сом, Орток - 8,2 миң сом.

Коммуналдык кызматтардын лимиттеринин сакталышы

Аныкталды жана корутунду

Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2021-жылдын 30-сентябрындагы №192 “Бюджеттик уюмдар үчүн электр, жылуулук энергиясын, жаратылыш газын, сууну керектөөнүн жана агынды сууларды чыгаруунун лимитин бекитүү жөнүндө” токтомунун негизинде лимит бекитилип берилген. 2024-жылы ченемден ашык коротуулар жалпы суммасы 488,6 миң сомду түзгөн, анын ичинен: Бишкек токой чарбасы – 62,9 миң сом, Талас токой чарбасы – 58,3 миң сом, Тоскоол-Ата токой чарбасы – 76,0 миң сом, Токтогул токой чарбасы – 80,6 миң сом, Тогуз-Торо токой чарбасы – 21,3 миң сом, Кочкор-Ата токой чарбасы – 80,4 миң сом, Арстанбап токой чарбасы – 45,2 миң сом, Ачы токой чарбасы – 28,0 миң сом, Ош токой чарбасы – 31,5 миң сом, Баткен токой чарбасы – 4,4 миң сом.

Сунуштама

Коммуналдык кызматтар бекитилген лимиттердин чегинде колдонулсун жана лимиттен ашыкча колдонууга жол берилбесин.

Бухгалтердик эсептин абалын талдоо

Аныкталды жана корутунду

Арка, Үч-Коргон, Лейлек жана Баткен токой чарбаларында эмгек акыларды эсептөө “1С-бухгалтерия” программасы менен жүргүзүлбөйт, ошондой эле материалдык жооптуу адамдар менен келишимдер түзүлгөн эмес.

Мындан тышкары, Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2024-жылдын 22-январындагы №1-Б буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунун уюмдары тарабынан бухгалтердик эсепти уюштуруу жана жүргүзүү боюнча” жобонун 183 пунктунун талаптары сакталбай, малдарды эсепке алууда ОС-8 формасы пайдаланылбайт.

Сунуштама

Арка, Үч-Коргон, Лейлек жана Баткен токой чарбалары Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2024-жылдын

22-январындагы №1-Б буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунун уюмдары тарабынан бухгалтердик эсепти уюштуруу жана жүргүзүү боюнча” жобонун негизинде негизги каражаттарды эсепке алуунун инвентардык карточкасы ОС-8 формасы түзүлсүн жана эмгек акыларды эсептөө “1С- бухгалтерия” программасы менен жүргүзүлсүн.

Капиталдык салымдарына жүргүзүлгөн аудит

Аныкталды жана корутунду

Жалпысынан министерство боюнча 2023-2024-жылдар аралыгында төрт түзүм боюнча 1 945 870,8 миң сомдук капиталдык салымдар өздөштүрүлгөн. Аудиттин жыйынтыгы менен аткарылган 1 945 870,8 миң сомдук курулуш, оңдоо, калыбына келтирүү иштеринен жалпысынан 6 799,0 миң сомдук бузуулар аныкталды. Алар:

1. “Жалал-Абад көчмө механизациялаштырылган отряды” мамлекеттик ишканасы боюнча:

- жалпысынан аудиттик субъект боюнча 933,3 миң сомдук курулушу бүтпөгөн объектиден долбоордук сметадан жогорулатылып алынган;

2. Өзгөчө кырдаалдардын алдын алуу жана жоюу боюнча капиталдык курулуш Департаменти боюнча:

- жалпысынан аудиттик субъект боюнча 3 348,1 миң сомдук бузуулар аныкталды, анын ичинен долбоордук талаптарга дал келбеген көлөмдөр 3 241,6 миң сом жана жогорулатылып алынган көлөм 106,5 миң сом;

3. “Сел жана суу ташкындарынан коргоо” кызматы боюнча:

- жалпысынан аудиттик субъект боюнча 2 517,6 миң сомдук бузуулар аныкталды, анын ичинен долбоордук талаптарга дал келбеген көлөмдөр 1 387,6 миң сом, жогорулатылып алынган көлөм 169,3 миң сом, келишимдик шартты сактабаган айып пул көлөмү 960,7 миң сом.

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министрлигине:

“Жалал-Абад көчмө механизациялаштырылган отряды” мамлекеттик ишканасы куруп жаткан “Сузак айыл аймагынын Ат-Чабар участогундагы 4-класска чейинки баштапкы мектепти куруу” объектисинде жогорулатылып алынган **933,3** миң сомдук көлөмдү долбоор боюнча аткаруу камсыздалсын.

Өзгөчө кырдаалдардын алдын алуу жана жоюу боюнча капиталдык курулуш Департаменти боюнча дарыялардагы жана сел каналдардагы коргоо тосмолорду куруудагы **3 241,6 миң сомдук** көлөмдөгү долбоордук бузуулар калыбына келтирилсин.

Баткен КМО мамлекеттик ишканасы жогорулатып алган **106,5 миң сом** республикалык бюджетке кайтарылсын.

“Сел жана суу ташкындарынан коргоо” кызматы боюнча:

- коргоо тосмолору жана сел арыктары боюнча долбоордук талаптарга дал келбеген **656,0 миң сомдук** көлөмдөгү бузууларды анын ичинен Баткен облустук ССТК бөлүмү боюнча 555,7 миң сом, Чүй облустук

ССТК кызматы боюнча 100,3 миң сомдук көлөмдөрдү долбоордук талап боюнча калыбына келтирүү камсыздалсын.

- келишимдик шарттарды сактабаган айып пул көлөмү **960,7 миң сом** (Жалал-Абад облустук ССТК бөлүмү боюнча 921,7 миң сом, Баткен облустук ССТК бөлүмү боюнча 39,0 миң сом) каражаттары Республикалык бюджетке кайтарылсын.

Талас облустук ССТК бөлүмү боюнча аткарылган иштердин көлөмүн жогорулатып алган **169,3 миң сом** республикалык бюджетке кайтарылсын.

Бишкек шаары, Чүй жана Талас областтары боюнча аймактык бөлүмү тарабынан жүргүзүлгөн аудиттин жыйынтыктары

Аныкталды жана корутунду

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2020-жылдын 17-июлундагы №385 токтому менен бекитилген “Мамлекеттик социалдык камсыздандыруу боюнча камсыздандыруу төгүмдөрүн эсептөөнүн жана төлөөнүн тартиби жөнүндө” Нускаманын 2-главасынын талаптарын бузуу менен, иш берүүчү тарабынан ар бир кызматкер үчүн төлөнүүчү камсыздандыруу төгүмдөрү **241,6 миң сомго** аз чегерилген: *Чүй облусу боюнча башкармалыгы - 198,1 миң сом, Талас облусу боюнча башкармалыгы - 43,5 миң сом.*

Сунуштама

Жергиликтүү салык органдары менен өз-ара эсептешүү актылары түзүлүп, социалдык төлөмдөрдү чегерүү боюнча тактоолор жүргүзүлсүн.

Аныкталды жана корутунду

Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министринин 2023-жылдын 6-февралындагы №94 буйругунун негизинде Түрк Республикасына жер титирөөнүн кесепетин жойуу максатында 23-жылдын 7-февралынан тартып 21-февралына чейин Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министрлигинин 86123 аскер бөлүк-куткаруучуларды даярдоочу мамлекеттик борборунун 41 аскер кызматкерлери жөнөтүлгөн. Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2008-жылдын 26-августундагы №471 “Иш сапар чыгымдарынын нормаларын белгилөө жана алардын ордун толтуруунун тартиби жөнүндө” токтому менен бекитилген Кыргыз Республикасынын чегинен сыртка кызматкерлерди командировкага жиберүү менен байланышкан чыгымдардын ордун толтуруунун нормаларын бузуу менен, кызматкерлерге 5 017,9 миң сом кем төлөнгөн.

Сунуштама

Кызматкерлерди командировкага жиберүү менен байланышкан чыгымдар, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2008-жылдын 26-августундагы №471 “Иш сапар чыгымдарынын нормаларын белгилөө жана алардын ордун толтуруунун тартиби жөнүндө” токтому менен бекитилген нормалардын чегинде аткарылсын.

Аныкталды жана корутунду

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2008-жылдын 26-августундагы №471 “Иш сапар чыгымдарынын нормаларын белгилөө жана алардын ордун толтуруунун тартиби жөнүндө” токтомунун талаптары сакталбастан, 48,1 миң сомго суткалык чыгымдар, ченемден тышкары негизсиз төлөнүп берилген, анын ичинен:

Чүй токой-мергенчилик чарбасы - 7,2 миң сом;

Фрунзе токой чарбасы - 20,5 миң сом;

Жайыл токой чарбасы - 20,4 миң сом.

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2008-жылдын 26-августундагы №471 “Командировкалык чыгымдардын нормаларын белгилөө жана алардын ордун толтуруунун тартиби жөнүндө” токтомунун талаптарын бузуу менен ченемден тышкары төлөнгөн командировкалык чыгымдар тизмеге ылайык кызматкерлердин эсебинен ордуна коюлсун.

Аныкталды жана корутунду

2023-жылы негизги каражаттарды капиталдык оңдоп-түзөөгө 207,5 миң сом бюджеттен сарпталган. Бирок, Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2023-жылдын 11-июлундагы №2-Б буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча” Жобонун 6-главасынын 1-параграфынын, жана Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2024-жылдын 22-январындагы №1-Б буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунун уюмдары тарабынан бухгалтердик эсепти уюштуруу жана жүргүзүү боюнча” Жобонун 6-главасынын 1-параграфынын, талаптарын бузуу менен, **5 249,6 миң сомго** негизги каражаттар бухгалтердик эсептин тийиштүү эсептеринде чагылдырылган эмес, жана **207,5 миң сомго** капиталдык оңдоодон өткөн негизги каражаттардын баланстык баасы көбөйтүлгөн эмес. *Аудиттердин учурунда, бухгалтердик оңдоп-түзөө жүргүртүүлөрү аткарылып, 5 169,6 миң сомго негизги каражаттар бухгалтердик эсеп-кысапта кириштелген, жана 207,5 миң сомго капиталдык оңдоодон өткөн негизги каражаттардын баланстык баасы көбөйтүлгөн, анын ичинен: Талас токой чарбасы- 287,5 миң сомго, Бакай-Ата токой чарбасы- 129,0 миң сомго, Чүй токой-мергенчилик чарбасы-3 219,3 миң сомго, Жайыл токой чарбасы – 1 821,3 миң сомго.*

Аныкталды жана корутунду

Аудиттин учурунда негизги каражаттарды жана материалдык баалуулуктарды инвентаризациялоонун жыйынтыгында *Чүй токой-мергенчилик чарбасынын* карамагындагы 4 (төрт) баш жылкынын жетпей калгандыгы аныкталды. Аудит мезгил аралыгында жылкылардын базардагы баасына мониторинг жүргүзүлүп, бир баш жылкынын орточо баасы 45,0 миң сомдон жалпы суммасы **180,0 миң сомду** түзгөн.

Сунуштама

Чүй токой-мергенчилик чарбасында жүргүзүлгөн инвентаризациянын жыйынтыгында жетпей калган болжол менен 180,0 миң сом суммасындагы 4 (төрт) баш жылкы жооптуу кызматкерлердин эсебинен ордуна коюлсун.

Аныкталды жана корутунду

Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2023-жылдын 11-июлундагы №2-Б буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча” Жобонун 3-параграфынын талаптарын, жана Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2024-жылдын 22-январындагы №1-Б буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунун уюмдары тарабынан бухгалтердик эсепти уюштуруу жана жүргүзүү боюнча” Жобонун 3-параграфынын талаптарын бузуу менен, **2 379,9 миң сомго** дебитордук карыздар жашырылган.

Аудит учурунда, бухгалтердик тийиштүү жүгүртүүлөр аткарылып, 2 379,9 миң сомго дебитордук карыздар бухгалтердик эсептерде чагылдырылып, ордуна коюлду анын ичинен:

Талас токой чарбасы - 65,4 миң сом;

Бакай-Ата токой чарбасы- 141,9 миң сом;

Талас көчмө механизациялыштырылган отряды- 2 172,6 миң сом.

Аныкталды жана корутунду

Талас көчмө механизациялыштырылган отрядында 2023-жылдын 31-декабрына карата бухгалтердик эсеп-кысапта көп жылдардан бери өндүрүлбөй келген жеке ишкер Т.М. Исаковдун жалпы 4 956,4 мин сом дебитордук карыздары көрсөтүлгөн.

Сунуштама

Талас көчмө механизациялыштырылган отрядында 4 956,4 миң сомдук дебитордук карыздарды өндүрүү боюнча иштиктүү чаралар жүргүзүлсүн.

Аныкталды жана корутунду

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2018-жылдын 10-апрелиндеги №192 токтому менен бекитилген “Мамлекеттик токой фондун пайдалануу жана тескөө” Тартибинин 8-пунктунун талаптарын бузуу менен, 2019-жылдын 17-январында Чүй токой-мергенчилик чарбасы “Агроинвест групп” ЖЧКсы менен түзүлгөн келишимдин негизинде, 73га жер тилкеси 49 жылга ижарага берилген.

Чүй токой-мергенчилик чарбасы Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2018-жылдын 10-апрелиндеги №192 токтому менен бекитилген “Мамлекеттик токой фондун пайдалануу жана тескөө” Тартибинин 14-пунктунун талаптарын бузуу менен, конкурстук документтердин пакети толук болбогон төмөндөгү ижарачыларга жер тилкелери ижарага берилген:

- “Агроинвест групп” ЖЧКна 124га;
- “Формула Бизнес” ЖЧКна 155га;
- Жеке ишкер К.П. Исхаковго 13,7га.

Сунуштама

Чүй токой-мергенчилик чарбасы тарабынан “Агроинвест групп” ЖЧКсы, “Формула Бизнес” ЖЧКсы жана жеке ишкер К.П. Исхаков менен түзүлгөн келишимдердин мыйзамдуулугу каралсын. Токой чарбанын жерлерин ижарага берүү бөлүгүндө, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2018-жылдын 10-апрелиндеги №192 токтому менен бекитилген “Мамлекеттик токой фондун пайдалануу жана тескөө” Тартибинин талаптары сакталсын.

Аныкталды жана корутунду

Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2021-жылдын 30-сентябрындагы №192 “Бюджеттик уюмдар үчүн электр, жылуулук энергиясын, жаратылыш газын, сууну керектөөнүн жана агынды сууларды чыгаруунун лимитин бекитүү жөнүндө” (*Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2025-жылдын 24-апрелиндеги №227 токтому менен күчүн жоготту*) токтомунун негизинде лимит бекитилип берилген.

2024-жылга электр энергиясын колдонуу жалпы суммасы 251,5 миң сомго 108,0 миң кВт/саат ченем бекитилген, накталай чыгымдар 127,9 миң кВт/сааты түзүп, ченемден ашык коротуулар 29,9 миң кВт/саат, же болбосо, жалпы суммасы **121,2 миң сомду** түзгөн, анын ичинен:

Бишкек токой чарбасы – 62,9 миң сом;

Талас токой чарбасы – 58,3 миң сом.

Сунуштама

Бишкек жана Талас токой чарбаларында электр энергиясы бекитилген лимиттердин чегинде колдонулсун

Аныкталды жана корутунду

“Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 10-беренесинин талаптары сакталбай, сатып алуу жол-жоболору аткарылбастан, 2023-жылы жалпы 4 149,5 миң сомго *Талас көчмө механизациялыштырылган отряды тарабынан* товарлар жана кызматтар сатылып алынган.

Сунуштама

“Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамындагы сатып алуу жол-жоболору сакталбай 4 149,5 миң сом суммасындагы сатып алууларга жол берген *Талас көчмө механизациялыштырылган отрядынын* кызматкерлеринин жоопкерчилиги каралсын.

Аудитор

М.К. Арзыбаев